

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2012

Bratislava 2012

P u b l i k á c i a

**ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA
2012**

SPRACOVATEĽ PUBLIKÁCIE

ÚEOS - Komerčia, a.s.
Sekcia ESOM
Ružová dolina 27
824 69 Bratislava 2

tel. 02/58100531, 58100522

fax: 02/58100500

E-mail: prelovska@ueos.sk

VYDAVATEĽ PUBLIKÁCIE

**Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky**
Námestie slobody 6
810 05 Bratislava

E-mail: info@mindop.sk

Bratislava, jún 2012

Ú V O D

Cieľom publikácie „**Ročenka slovenského stavebníctva**“ je poskytnúť základné informácie o makroekonomickom vývoji, o investičnej výstavbe, stavebníctve a priemysle stavebných látok na Slovensku, a to osobám, ktoré pôsobia v odvetví stavebníctva a vo výrobe stavebných výrobkov a materiálov, ale i laickej verejnosti, ktorá sa zaujíma o túto problematiku, rovnako tiež zahraničným záujemcom, ktorí sa chcú uplatniť na slovenskom stavebnom trhu. Okrem toho môže byť táto ročenka vo všeobecnosti zdrojom informácií aj pre iné odvetvia a odbory, inštitúcie, školy a samosprávne orgány a pod.

Ročenka vznikla na základe iniciatívy odboru stavebníctva Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR (predtým Ministerstva výstavby a verejných prác SR) v roku 1994. V ďalšom období sa k tejto iniciatíve ministerstva pridal aj Zväz stavebných podnikateľov Slovenska. Ročenku stavebníctva od jej vzniku spracováva spoločnosť ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava, ktorá sa dlhodobo venuje problematike stavebníctva a priemyslu stavebných látok, pričom využíva podklady rôznych inštitúcií.

V súčasnosti vychádza 19. aktualizované vydanie ročenky (vydáva ho Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR), ktoré nadväzuje na predchádzajúce vydanie, aktualizuje pôvodné a dopĺňa nové údaje a informácie. Číselné a iné údaje sa vzťahujú spravidla ku koncu roka 2011, ale v niektorých prípadoch sú i novšie podklady.

Ročenku slovenského stavebníctva tvoria nasledujúce časti a prílohy:

1. Makroekonomická situácia v SR (vývoj HDP a jeho štruktúra, investície, cenový vývoj, zamestnanosť a mzdy, organizačná štruktúra hospodárstva)
2. Vývoj stavebnej produkcie v SR (postavenie stavebníctva v národnom hospodárstve, organizačný vývoj stavebníctva, vývoj objemu stavebnej produkcie, vývoj štruktúry stavebnej produkcie, ekonomické výsledky stavebných podnikov nad 20, resp. 100 zamestnancov, vývoj stavebnej produkcie v regiónoch)
3. Priemysel stavebných látok (postavenie priemyslu stavebných látok, ekonomické výsledky, vývoj produkcie, zamestnanosť, produktivita práce)
4. Vývoz a dovoz v stavebníctve (vývoz a dovoz v priemysle stavebných látok, vývoz stavebných prác)

Rôzne tabuľkové prílohy

Bratislava, jún 2012

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2012

O B S A H

	STR.
1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR	1
1.1 Vývoj HDP a jeho štruktúra	1
1.2 Investície	5
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	5
- Prílev priamych zahraničných investícií	10
- Odlev priamych zahraničných investícií	12
- Výstavba bytov	12
1.3 Cenový vývoj	15
1.4 Zamestnanosť a mzdy	17
1.5 Organizačná štruktúra hospodárstva	20
2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR	21
2.1 Postavenie stavebníctva v hospodárstve SR	21
2.2 Organizačný vývoj stavebníctva	25
2.3 Vývoj objemu stavebnej produkcie	28
2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve	30
2.4 Vývoj štruktúry stavebnej produkcie	32
2.5 Výsledky stavebných podnikov s 20, resp. 100 a viac zamestnancami	42
2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy	42
2.5.2 Hospodársky výsledok	43
2.6 Vývoj stavebnej produkcie v regiónoch	44
3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK	48
4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE	55
4.1 Vývoz - dovoz v priemysle stavebných látok	55
4.2 Vývoz stavebných prác	57
PRÍLOHY	59
POUŽITÉ PODKLADY	86

ZOZNAM TABULIEK

	STR.
1. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny	2
2. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2005	3
3. Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)	4
4. Vývoj miery investovania v Slovenskej republike	6
5. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) (bežné ceny)	7
6. Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)	8
7. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ), (bežné ceny)	9
8. Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2005 - 2011 (podľa Národnej banky Slovenska)	11
9. Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2008 až 2011	13
10. Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2011 podľa druhu vlastníctva	14
11. Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2005 - 2011 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)	15
12. Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2005 - 2011	16
13. Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2005 - 2011	18
14. Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2007 - 2011	19
15. Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2005 - 2011 v %	24
16. Vývoj objemu a štruktúry stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2005 - 2011	25
17. Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2007 až 2011 (podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)	26
18. Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2011	28
19. Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku v rokoch 2005 až 2011	29
20. Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2005 - 2011	31
21. Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2011	33
22. Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2005 - 2011) v %	34
23. Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2005 - 2011 (bežné ceny)	34
24. Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2005 - 2011 (v mil. Eur, bežné ceny)	42
25. Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2011 (podľa veľkostnej štruktúry)	43
26. Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami	44
27. Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2011 podľa krajov	44
28. Stavebná produkcia v SR v roku 2011 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny	45
29. Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2011	46

30.	Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2011 podľa krajov v tis. Eur - bežné ceny	46
31.	Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2007 - 2011	49
32.	Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)	52
33.	Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)	52
34.	Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL) - (z produkcie na zamestnanca)	52
35.	Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)	53
36.-41.	Vývoj produkcie vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v naturálnych jednotkách v rokoch 2010 a 2011	53-54
42.	Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)	55
43.	Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov	56
44.	Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)	57
45.	Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)	58

ZOZNAM GRAFOV

	STR.	
1.	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa zložiek výdavkov v rokoch 2005 - 2011 stále ceny 2005	3
2.	Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2005 - 2011	4
3.	Vývoj miery investovania v SR v rokoch 2005 - 2011 v %	6
4.	Medziročný vývoj investícií do stavieb (b. c.), predchádzajúci rok = 100	8
5.	Štruktúra investícií v roku 2011 podľa smerovania do odvetví (b. c.)	9
6.	Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v roku 2011	13
7.	Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác - roky 2005 - 2011 v %	15
8.	Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2005 - 2011 (porovnanie s predchádzajúcim rokom)	17
9.	Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR celkom v % - roky 2007 - 2011	19
10.	Podiel stavebníctva na tvorbe HDP a na celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2005 - 2011 (%)	25
11.	Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov - rok 2011	28
12.	Vývoj vybraných ukazovateľov v odvetví stavebníctva - roky 2005 - 2011 (predchádzajúce obdobie = 100; %)	30
13.	Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby za roky 2005 - 2011	35
14.	Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2011	45
15.	Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2005 - 2011	55

1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR

Trend zvyšovania **výkonnosti slovenskej ekonomiky** pokračoval aj v roku 2011, keď hrubý domáci produkt vzrástol reálne medziročne o 3,3 %. V stálych cenách sa však tempo medziročného rastu HDP zmiernilo o 0,9 p. b.. K oslabeniu ekonomického rastu prispel zahraničný aj domáci dopyt. Vývoz výrobkov a služieb vzrástol o 10,8 %, ale dynamika jeho rastu bola výrazne miernejšia ako v roku 2010 (16,4 %). Domáci dopyt klesol v roku 2011 o 1,5 % v dôsledku zníženia tvorby hrubého kapitálu o 2,7 % (pri raste tvorby hrubého fixného kapitálu o 5,7 %), konečnej spotreby verejnej správy o 3,5 % a konečnej spotreby domácností o 0,4 %. Produktivita práce (meraná z HDP) sa v roku 2011 oproti roku 2010 zvýšila o 0,8 % v s. c. 2005 (v b. c. o 2,5 %), zároveň sa zvýšila miera zamestnanosti o 0,4 p. b. na 65,1 %.

Inflácia bola v priemere za rok 2011 vo výške 3,9 % (o 2,9 p. b. bodu viac ako v roku 2010). Vyššiu hodnotu dosiahla aj jadrová inflácia (2,3 %) a čistá inflácia (1,5 %). Vývoj inflácie v roku 2011 najviac ovplyvnil rast cien v odboroch doprava; bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá; potraviny a nealkoholické nápoje.

Počet nezamestnaných sa v priemere za rok 2011 medziročne znížil o 5,4 % na 367,9 tis. osôb. Súčasne klesla aj priemerná miera nezamestnanosti o 0,9 p. b. na 13,5 %.

1.1 VÝVOJ HDP A JEHO ŠTRUKTÚRA

V roku 2011 bol vytvorený **hrubý domáci produkt** (HDP) v objeme 69 058,2 mil. Eur (bežné ceny), resp. 63 906,3 mil. Eur (stále ceny 2005). V porovnaní s rokom 2010 vzrástol v bežných cenách HDP o 5,0 %, v stálych cenách bol vyšší o 3,3 %.

Z vytvoreného HDP v roku 2011 tvorila pridaná hodnota v b. c. 62 592,0 mil. Eur, čo predstavuje reálny rast oproti roku 2010 o 3,0 %. Z pohľadu produkčných odvetví súviselo jej medziročné zvýšenie s rastom pridanej hodnoty v priemysle (o 12,8 %), v informáciách a komunikácii (o 6,4 %) v činnostiach v oblasti nehnuteľností (o 4,0 %) a v **stavebníctve (o 2,1 %)**. Naopak objem pridanej hodnoty vytvorený v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove klesol o 20,2 %, vo finančných a poisťovacích činnostiach o 6,0 %, v umení, zábave a rekreáciách o 5,5 % a v obchode, doprave a skladovaní o 3,7 %. Objem HDP v roku 2011 ovplyvnil rast hrubej produkcie reálne o 5,1 % na 163 739,4 mil. Eur (b. c.) a medzispotreby o 6,4 % na 101 147,4 mil. Eur (b. c.). Podiel medzispotreby na hrubej produkcii medziročne vzrástol o 1,1 p. b. a dosiahol 61,8 %, podiel pridanej hodnoty na hrubej produkcii klesol o 1,1 p. b. na 38,2 %.

Na celkovom objeme pridanej hodnoty mal rozhodujúci podiel priemysel s 36,4 %, obchod, doprava a skladovanie, ubytovacie a stravovacie služby s 14,0 %. Verejná správa, obrana, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc sa podieľali 10,9 %, **stavebníctvo 7,8 %** a činnosti v oblasti nehnuteľností 6,1 %.

Medziročný rast HDP bol v roku 2011 ovplyvnený na strane použitia hlavne zvýšením zahraničného dopytu. K nižšiemu rastu domáceho dopytu v roku 2011 v b. c. o 1,1 % prispeli hlavne pokles konečnej spotreby verejnej správy a pokles tvorby hrubého kapitálu. Výdavky domácností na konečnú spotrebu medziročne vrástli v b. c. o 3,4 % na 39 018,4 mil. Eur. Na celkovej konečnej spotrebe domácností sa najviac podieľali výdavky na bývanie (25,0 %) a výdavky na nákupy potravín a nealkoholických nápojov (17,9 %). K rastu spotrebiteľského dopytu prispelo najmä zvýšenie výdavkov na vzdelanie o 5,1 % a na rozličné tovary a služby o 5,0 %. V b. c. vzrástla spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam o 2,1 % na 716,4 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2010 bola konečná spotreba verejnej správy v roku 2011 v b. c. nižšia o 1,7 % a dosiahla hodnotu 12 528,1 mil. Eur. V štruktúre konečnej spotreby verejnej správy tvorili najvyšší podiel výdavky na odmeny zamestnancov 39,5 %, naturálne sociálne dávky 24,2 % a výdavky na medzispotrebu 29,4 %. Tvorba hrubého fixného kapitálu vzrástla v b. c. o 5,9 % na 15 477,1 mil. Eur.

Saldo zahraničného obchodu tovarov a služieb bolo v roku 2011 podľa predbežných výsledkov v b. c. aktívne v objeme 1 798,8 mil. Eur. Jeho úroveň ovplyvnilo najmä aktívne saldo vývozu a dovozu výrobkov vo výške 2 147,6 mil. Eur. Objem celkového vývozu výrobkov a služieb vzrástol v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 o 15,2 % (b. c.). Zvýšila sa aj hodnota celkového dovozu výrobkov a služieb o 10,0 % (b. c.). Exportná výkonnosť ekonomiky (meraná podielom vývozu výrobkov a služieb na HDP) vzrástla na 89,1 % (o 7,9 p. b.). Dovozná náročnosť (meraná podielom dovozu výrobkov a služieb na HDP) sa zvýšila na 86,5 % (o 3,9 p. b.).

Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hrubý domáci produkt	mld. €	49,314	55,002	61,450	66,842	62,795	65,743	69,058
	index	109,2	111,5	111,7	108,8	93,9	104,7	105,0
Konečná spotreba domácností	mld. €	27,824	30,891	33,902	37,573	37,640	37,740	39,018
	index	109,3	111,0	109,7	110,8	100,2	100,3	103,4
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	9,036	10,330	10,534	11,686	12,494	12,746	12,528
	index	105,3	114,3	102,0	110,9	106,9	102,0	98,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	13,089	14,589	16,096	16,576	13,025	14,616	15,477
	index	120,8	111,5	110,3	103,0	78,6	112,2	105,9
Vývoz tovarov a služieb	mld. €	37,603	46,471	53,373	55,793	44,508	53,415	61,519
	index	111,7	123,6	114,9	104,5	79,8	120,0	115,2
Dovoz tovarov a služieb	mld. €	39,904	48,690	54,051	57,386	45,031	54,273	59,720
	index	114,3	122,0	111,0	106,2	78,5	120,5	110,0
Saldo zahraničného obchodu	mld. €	-2,301	-2,219	-0,679	-1,593	-0,523	-0,858	1,799

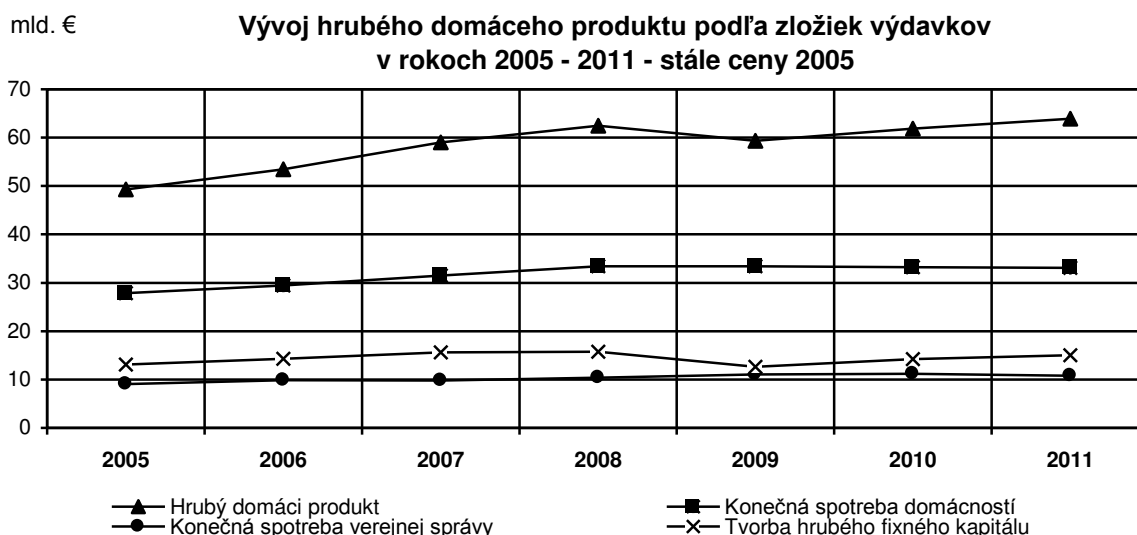
Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2005

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hrubý domáci produkt	mld. €	49,314	53,430	59,037	62,431	59,353	61,835	63,906
	index	106,7	108,3	110,5	105,8	95,1	104,2	103,3
Konečná spotreba domácností	mld. €	27,824	29,454	31,498	33,394	33,438	33,186	33,057
	index	106,5	105,9	106,9	106,0	100,1	99,2	99,6
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	9,036	9,835	9,818	10,417	11,054	11,179	10,785
	index	103,9	108,8	99,8	106,1	106,1	101,1	96,5
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	13,089	14,301	15,596	15,746	12,645	14,210	15,019
	index	117,5	109,3	109,1	101,0	80,3	112,4	105,7
Vývoz tovarov a služieb	mld. €	37,603	45,482	51,984	53,618	45,069	52,527	58,195
	index	110,0	121,0	114,3	103,1	84,1	116,5	110,8
Dovoz tovarov a služieb	mld. €	39,904	47,009	51,339	52,932	43,330	50,414	52,664
	index	112,3	117,8	109,2	103,1	81,9	116,3	104,5

Poznámka: Metodika ESNÚ 95, podľa štvrtročných národných účtov.

Graf 1

Tvorba hrubého domáceho produktu vzrástla v roku 2011 v b. c. okrem finančných a poisťovacích činností (pokles o -0,1 %) a umenia, zábavy a rekreácie (pokles o -2,6 %) vo všetkých ostatných odvetviach¹.

Oproti roku 2010 sa v roku 2011 (v b. c.) zvýšila tvorba HDP v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove o 5,9 %, v priemysle spolu o 11,4 %, v **stavebníctve o 2,0 %** v obchode, doprave a skladovaní, ubytovacích a stravovacích službách o 1,0 %, v informáciách a komunikácii o 6,5 %, v činnosti v oblasti nehnuteľností o 2,0 % a čisté dane z produktov zaznamenali rast o 8,1 %.

V slovenskej ekonomike je relatívne vysoký podiel priemyselnej výroby na tvorbe HDP, v roku 2011 dosiahol v b. c. výšku 29,5 % (o 1,7 p. b. viac ako v roku 2010). Podiel obchodu, dopravy a skladovania na tvorbe HDP tvoril 16,4 %, **stavebníctva 8,5 %** (o 0,2 p. b. menej ako v roku 2010),

¹ Údaje za odvetvia ekonomiky predstavujú hrubú pridanú hodnotu v bežných cenách.

činností v oblasti nehnuteľností 5,3 %, informácií a komunikácie 4,2 %, finančných a poisťovacích činností 3,1 %, pôdohospodárstva, lesníctva a rybolovu 2,9 %. Čisté dane z produktov tvorili 9,4 % .

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)

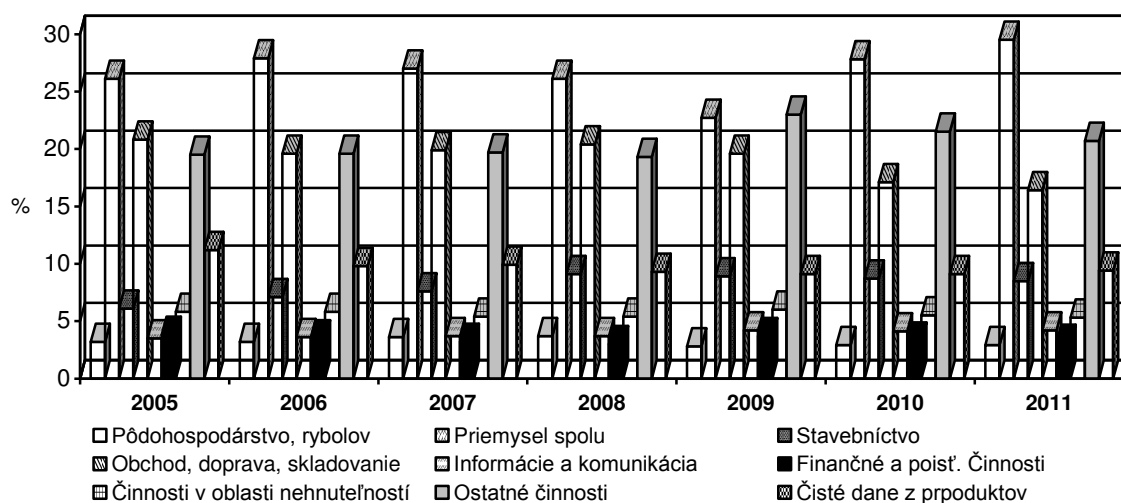
Tabuľka č. 3

Odvetvie	Skutočnosť						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Pôdohospodárstvo, rybolov	3,2	3,2	3,6	3,7	2,8	2,9	2,9
Priemysel	26,1	27,9	27,0	26,1	22,7	27,8	29,5
Stavebníctvo	6,1	7,1	7,6	9,1	8,9	8,7	8,5
Obchod, doprava, skladovanie	20,8	19,6	19,9	20,4	19,6	17,1	16,4
Informácie a komunikácia	3,5	3,6	3,7	3,7	4,2	4,1	4,2
Finančné a poisťovacie činnosti	3,8	3,5	3,2	3,0	3,7	3,3	3,1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	5,8	5,8	5,4	5,4	6,0	5,5	5,3
Ostatné činnosti	19,5	19,6	19,7	19,3	23,0	21,5	20,7
Čisté dane z produktov	11,2	9,8	9,9	9,3	9,1	9,1	9,4
HDP spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Ostatné činnosti = Odborné, vedecké a technické činnosti; Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie; Vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc; Umenie, zábava a rekreácia, ostatné činnosti. Čisté dane z produktov = Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň (aktualizovaná), daň z dovozu, mínus subvencie.

Graf 2

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2005 - 2011

Podľa prognózy makroekonomických ukazovateľov Ministerstva financií SR z februára 2012 sa v roku 2012 predpokladá medziročný rast HDP o 1,1 %. Národná banka Slovenska v strednodobej predikcii z konca marca 2012 očakáva rast HDP o 2,1 %. Podľa prognózy Európskej komisie z mája 2012 sa očakáva, že slovenská ekonomika porastie v roku 2012 najrýchlejšie v eurozóne, tvorba HDP by sa tak mala zvýšiť o 1,8 %. Slovenskú ekonomiku ťahá najmä automobilový priemysel, spotreba domácností jej zatiaľ až tak nepomáha. Konečná spotreba domácností by v roku 2012 mala byť podľa MF SR v rovnakej úrovni ako v roku 2011 a podľa NBS by mala vzrásť o 0,6 %. Celkovo sa však predpokladá, že očakávaný rast nebude stačiť na tvorbu nových pracovných miest v hospodárstve SR.

1.2 INVESTÍCIE

Tvorba hrubého fixného kapitálu

Vývoj **ročnej miery investovania** je meraný podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na hrubom domácom produkte.

Tvorba hrubého fixného kapitálu - je definovaná ako:

- obstaranie nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, použitého dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, obstaranie neprodukovaných hmotných a nehmotných aktív,
- zvýšenie hodnoty neprodukovaných aktív (napr. skvalitnenie pôdy, lesov, atď. a nehmotných aktív).

Tvorba hrubého fixného kapitálu teda zahŕňa nadobudnutie a úbytky dlhodobého majetku výrobcami v priebehu daného obdobia. Dlhodobým majetkom sú hmotné alebo nehmotné aktíva, ktoré boli vyrobené ako produkcia a ktoré majú charakter dlhodobej spotreby a ich cena prevyšuje stanovený limit (v súčasnosti dlhodobý hmotný majetok 1 700,00 Eur a nehmotný majetok 2 400,00 Eur), t.j. nové investície, zhodnocovanie hmotného a nehmotného (investičného) majetku, nákup existujúceho hmotného a nehmotného majetku. Hodnotu tvorby znižuje predaj dlhodobého hmotného majetku, odovzdanie prostredníctvom bártrovej výmeny alebo naturálneho kapitálového transferu.

Hlavným zdrojom ekonomického rastu sú **investície**. Spoločensko-politickou prioritou preto je všestranná podpora hospodárskych aktivít. Tvorba investícií v roku 2011 zaznamenala oproti roku 2010 výrazné spomalenie tempa rastu. Popri nedostatku zdrojov tu pôsobil aj pokles dopytu po investíciách najmä vo forme rozširovania výroby, bytovej výstavby ako aj modernizácie výrobných zariadení. Investície do výstavby diaľnic, či iné kapitálové výdavky verejného rozpočtu tiež nekompenzovali vysoké rasty z predchádzajúcich období. V roku 2011 dosiahla celková tvorba hrubého kapitálu v b. c. 15 040,5 mil. Eur, v tom bola tvorba hrubého fixného kapitálu 15 477,1 mil. Eur a zmena stavu zásob -436,6 mil. Eur.

Kríza v roku 2009 mala za následok pokles tvorby hrubého fixného kapitálu o -19,7 % (s. c.). Prepád investícií sa v roku 2010 zastavil, kedy táto zložka HDP reálne vzrástla v úrovni 12,4 %. V roku 2011 vzrástla tvorba hrubého fixného kapitálu o 5,7 %. V rokoch 2012 až 2013 je predpoklad podľa MF SR, že by sa medziročný rast THFK mohol pohybovať v úrovni 1,6 % a 2,1 %.

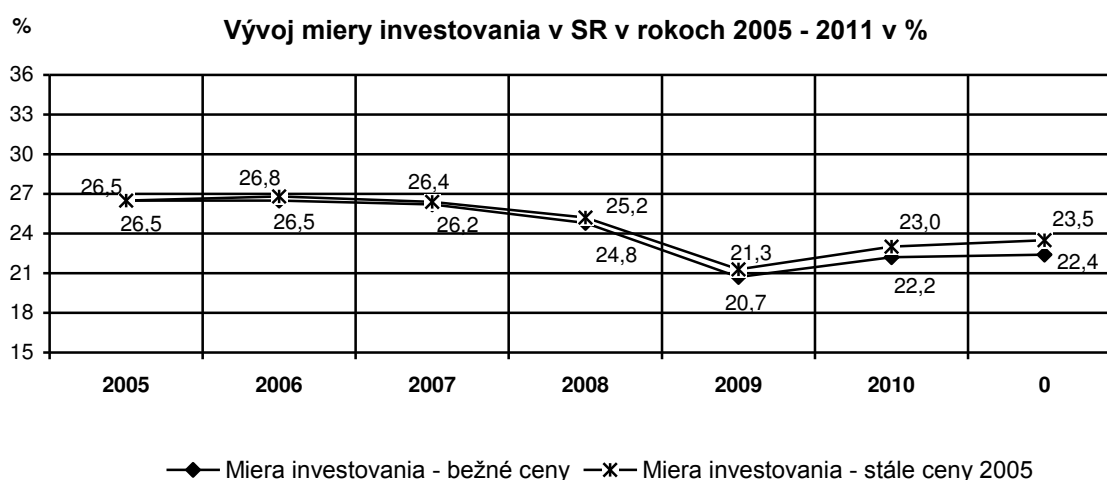
Úroveň tvorby hrubého fixného kapitálu (v b. c.), meraná podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP, mala od roku 2006 do roku 2009 klesajúcu tendenciu, a to z 26,5 % na 20,7 % v roku 2009. V roku 2011 mala táto položka v b. c. úroveň 22,4 %. V roku 2011 dosiahla miera investovania v s. c. úroveň 23,5 %, čo je o 0,5 p. b. viac ako v roku 2010.

Vývoj miery investovania v Slovenskej republike

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (b. c.) - v %	26,5	26,5	26,2	24,8	20,7	22,2	22,4
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	110,6	99,9	98,8	94,7	83,6	107,2	100,8
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (s. c. 2005) - v %	26,5	26,8	26,4	25,2	21,3	23,0	23,5
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	110,2	100,8	98,7	95,5	84,5	107,9	102,3

Graf 3

Vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu (THFK) by mal približne zodpovedať reálnemu rastu hrubého domáceho produktu. V období prekonávania nerovnovážneho stavu slovenskej ekonomiky to tak nie je. V roku 2005 sa reálne oproti roku 2004 zvýšila tvorba HFK o 17,5 %. V porovnaní s tempom rastu HDP rástla tvorba hrubého fixného kapitálu v roku 2005 rýchlejšie o 10,8 p. b.. Obdobne v roku 2009 tvorba HFK reálne poklesla o 19,7 %, kým HDP poklesol o 4,9 %. V roku 2010 bol rast HDP a tvorby HFK odlišný, a to o 4,2 %, resp. 12,4 %. V roku 2011 dosiahol HDP reálny rast o 3,3 % a THFK o 5,7 %.

Podľa predbežných výsledkov ŠÚ SR bol v roku 2011 vytvorený hrubý fixný kapitál v objeme 15 477,1 mil. Eur v bežných cenách, pri medziročnom raste o 5,9 %, (15 018,9 mil. Eur v stálych cenách 2005, medziročný rast o 5,7 %). Tvorbu hrubého fixného kapitálu ovplyvnil hlavne vyšší objem nakúpených nových fixných aktív o 5,4 % v hodnote 15 472,8 mil. Eur (b. c.). Objem nadobudnutého použitého dlhodobého majetku klesol o -10,3 % (710,8 mil. Eur v b. c.).

V tabuľke č. 5 je uvedená tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie v rokoch 2005 až 2011 a indexy jeho medziročného vývoja.

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP)
(bežné ceny)

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tvorba hrubého fixného kapitálu								
Hospodárstvo spolu, v tom:	mld. €	13,089	14,589	16,096	16,576	13,025	14,616	15,477
• Kultivované aktíva	mld. €	0,498	0,313	0,511	0,501	0,108	0,203	0,206
• Stroje a zariadenia, v tom:	mld. €	6,250	5,941	6,215	6,785	5,034	5,833	6,548
- ostatné stroje a zariadenia	mld. €	5,081	4,414	4,560	5,191	3,915	4,107	4,645
- dopravné zariadenia	mld. €	1,169	1,527	1,655	1,594	1,120	1,726	1,903
• Stavby spolu, v tom:	mld. €	5,732	7,720	8,279	8,414	7,173	7,098	7,206
- budovy na bývanie	mld. €	1,448	1,288	1,447	1,561	1,813	1,785	1,795
- ostatné stavby	mld. €	4,284	6,432	6,832	6,853	5,361	5,313	5,411
• Nehmotné fixné aktíva	mld. €	0,609	0,614	1,091	0,876	0,709	1,482	1,517
Indexy (predchádzajúce obdobie = 100)								
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	120,8	111,5	110,3	103,0	78,6	112,2	105,9
• Kultivované aktíva	%	115,5	62,8	163,5	98,0	21,5	188,7	101,5
• Stroje a zariadenia, v tom:	%	123,5	95,1	104,6	109,2	74,2	115,9	112,3
- ostatné stroje a zariadenia	%	126,1	86,9	103,3	113,8	75,4	104,9	113,1
- dopravné zariadenia	%	113,5	130,7	108,3	96,3	70,2	154,2	110,3
• Stavby spolu, v tom:	%	117,9	134,7	107,2	101,6	85,3	98,9	101,5
- budovy na bývanie	%	113,0	88,9	112,3	107,9	116,1	98,5	100,6
- ostatné stavby	%	119,6	150,1	106,2	100,3	78,2	99,1	101,8
• Nehmotné fixné aktíva	%	126,3	100,8	177,6	80,3	80,9	208,9	102,4

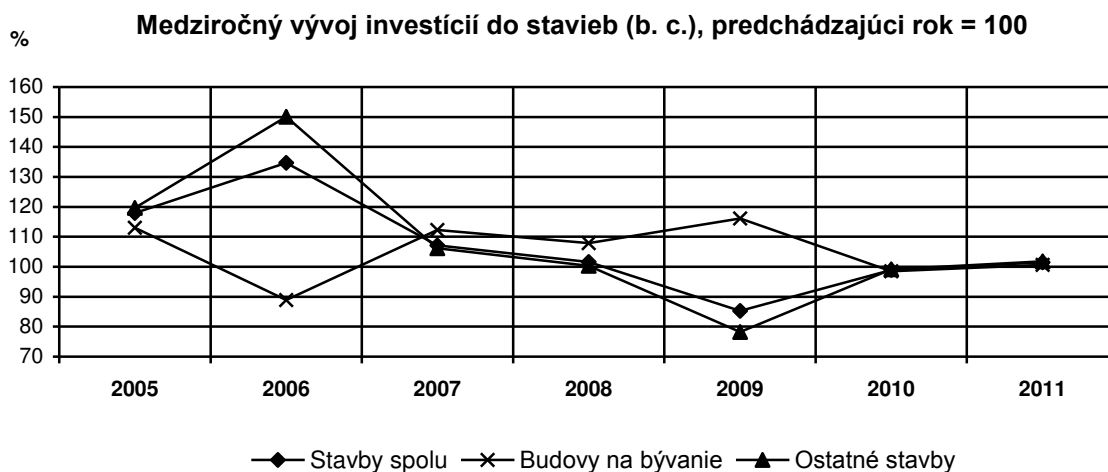
Poznámka: Metóda ESNÚ 95, podľa štvrťročných národných účtov.

Strojná časť tvorby hrubého fixného kapitálu sa vyvíjala v b. c. cenách medziročne od roku 2005 rôznymi tempami. Výrazný nárast v roku 2005 (o 23,5 %) bol tiež prejavom obstarávania strojných zariadení do nových automobiliek. V roku 2009 však došlo v tejto časti tvorby HFK k značnému prepadu, a to o 25,8 %. V roku 2010 už bol zaznamenaný v oblasti strojov a zariadení rast o 15,9 %. Stavebná časť investícií v b. c. zaznamenala v roku 2005 medziročný rast o 17,9 %. V roku 2006 nastal obrat v prospech vyššieho podielu stavebnej časti investícií a zaznamenaný bol rekordný nárast tejto časti tvorby hrubého fixného kapitálu, a to o 34,7 % (z toho: budovy na bývanie pokles o 11,1 %, ostatné stavby nárast o 50,1 %). V roku 2007 sa tempo rastu stavebnej časti investícií znížilo na 7,2 %, pričom investície do budov na bývanie vzrástli o 12,3 %. V roku 2008 vzrástla tvorba stavebnej časti investícií o 1,6 %, v roku 2009 už došlo k poklesu o -14,7 % a v roku 2010 o -1,1 %.

V roku 2011 bola investičná aktivita do rozvoja technického potenciálu vo forme strojov a zariadení vo výške 6 547,5 mil. Eur (rast oproti roku 2010 o 12,3 %), z toho: do ostatných

strojov a zariadení 4 644,4 mil. Eur a do dopravných prostriedkov 1 903,1 mil. Eur. Tvorba hrubého fixného kapitálu v oblasti stavieb vzrástla v roku 2011 oproti roku 2010 v b. c. o 1,5 % na 7 206,1 mil. Eur, pri raste investičných prostriedkov do budov na bývanie o 0,6 % (1 794,9 mil. Eur) a do ostatných stavieb o 1,8 % (5 411,2 mil. Eur).

Graf 4

Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kultivované aktíva	%	3,8	2,1	3,2	3,0	0,8	1,4	1,3
Stroje a zariadenia, v tom:	%	47,8	40,7	38,6	40,9	38,6	39,9	42,3
- ostatné stroje a zariadenia	%	38,8	30,3	28,3	31,3	30,1	28,1	30,0
- dopravné zariadenia	%	8,9	10,5	10,3	9,6	8,6	11,8	12,3
Stavby spolu, v tom:	%	43,8	52,9	51,4	50,8	55,1	48,6	46,6
- budovy na bývanie	%	11,1	8,8	9,0	9,4	13,9	12,2	11,6
- ostatné stavby	%	32,7	44,1	42,4	41,3	41,2	36,4	35,0
Nehmotné fixné aktíva	%	4,7	4,2	6,8	5,3	5,4	10,1	9,8

Z hľadiska štruktúry tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie tvorili v roku 2005 investície do stavieb 43,8 %. V roku 2006 vzrástol daný podiel na 52,9 %, čo je o 9,1 p. b. viac ako v roku 2005. Vysoký podiel investícií do stavieb sa udržal aj v rokoch 2007 a 2008, kedy dosiahol 51,4 %, resp. 50,8 % a zvlášť v roku 2009, keď bol vo výške 55,1 %. V roku 2010 sa podiel investícií do stavieb spolu znížil na 48,6 % a v roku 2011 na úroveň 46,6 %, čo je o 8,5 p. b. menej ako v roku 2009. Podiel investícií do strojov a zariadení sa v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 zvýšil z úrovne 39,9 % na 42,3 %.

Hlavné odvetvia (podľa ekonomických činností) sa v rokoch 2009 až 2011 na tvorbe hrubého fixného kapitálu v bežných cenách podieľali nasledovne:

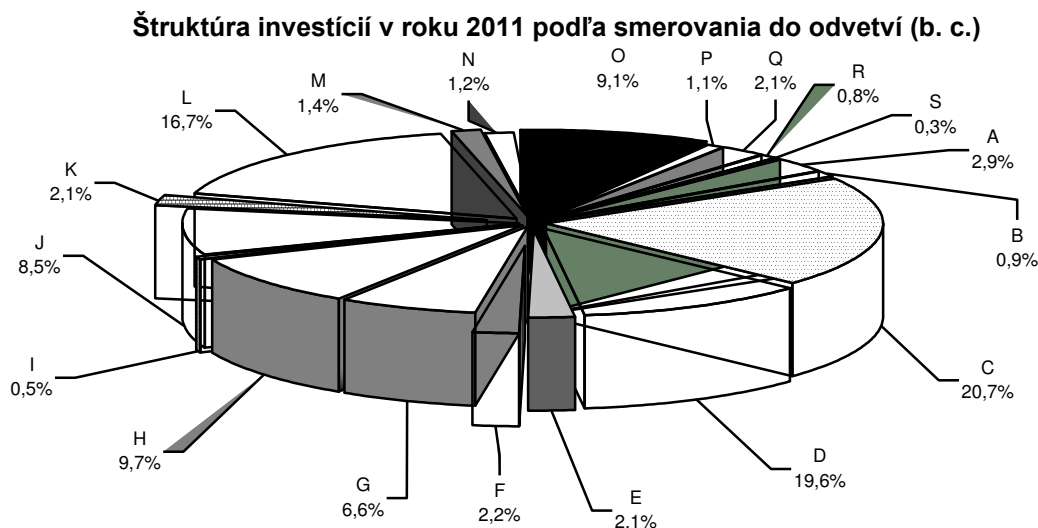
Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ) (bežné ceny)

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ - odvetvie	2009		2010		2011	
	mld. €	%	mld. €	%	mld. €	%
Hospodárstvo SR spolu:	13,025	100,0	14,616	100,0	15,477	100,0
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	0,431	3,3	0,439	3,0	0,451	2,9
B Ťažba a dobývanie	0,112	0,9	0,147	1,0	0,143	0,9
C Priemyselná výroba	2,521	19,4	2,984	20,4	3,199	20,7
D Dodávka elektriny, plynu, pary, stud. vzduchu	1,330	10,2	1,637	11,2	1,733	11,2
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpad. vôd	0,411	3,2	0,305	2,1	0,323	2,1
F Stavebníctvo	0,281	2,2	0,326	2,2	0,335	2,2
G Veľkoobchod a maloobchod	0,865	6,6	0,958	6,6	1,027	6,6
H Doprava a skladovanie	1,504	11,5	1,444	9,9	1,508	9,7
I Ubytovacie a stravovacie služby	0,098	0,8	0,077	0,5	0,080	0,5
J Informácie a komunikácia	0,654	5,0	1,280	8,8	1,318	8,5
K Finančné a poisťovacie činnosti	0,160	1,2	0,161	1,1	0,323	2,1
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	2,716	20,9	2,453	16,8	2,589	16,7
M Odborné vedecké a technické činnosti	0,191	1,5	0,203	1,4	0,213	1,4
N Administratívne a podporné služby	0,089	0,7	0,177	1,2	0,180	1,2
O Verejná správa a obrana	1,115	8,6	1,380	9,4	1,401	9,1
P Vzdelávanie	0,138	1,1	0,167	1,1	0,164	1,1
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,302	2,3	0,317	2,2	0,324	2,1
R Umenie, zábava a rekreácia	0,062	0,5	0,122	0,8	0,123	0,8
S Ostatné činnosti	0,044	0,3	0,041	0,3	0,043	0,3

Poznámka: Metóda ESNÚ 95, podľa štvrťročných národných účtov.

Graf 5

Poznámka:

Označenie výsekov v grafe 5 veľkými písmenami je podľa názvov jednotlivých odvetví ako v tabuľke č. 7.

Najviac peňažných prostriedkov na nadobudnutie hrubého fixného kapitálu sa v roku 2011 investovalo v priemyselnej výrobe (20,7 %, t.j. 3 199,0 mil. Eur). Významný bol aj podiel investícií do činností v oblasti nehnuteľností (16,7 %, t.j. 2 589,0 mil. Eur), v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (11,2 %, t.j. 1 733,0 mil. Eur). Najnižší objem prostriedkov (0,5 %, t.j. 80,0 mil. Eur) sa vynaložil v ubytovacích a stravovacích službách.

Investičné výdavky v stavebníctve predstavovali v roku 2011 v b. c. **335,0 mil. Eur**, čo predstavuje 2,2 % z celkovej tvorby hrubého fixného kapitálu. Tieto výdavky sa oproti roku 2010 zvýšili o 9,0 mil. Eur, čo znamená rast o 2,8 %.

V jednotlivých sektoroch bol vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 v bežných cenách nasledovný:

- nefinančné korporácie 10,192 mld. Eur; rast oproti roku 2010 o 6,4 %,
- finančné korporácie 0,352 mld. Eur; rast oproti roku 2010 o 122,6 %,
- verejná správa 1,722 mld. Eur; rast oproti roku 2010 o 0,3 %,
- domácnosti 3,172 mld. Eur; rast oproti roku 2010 o 1,6 %,
- neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam 0,040 mld. Eur; rast oproti roku 2010 o 1,2 %.

Z hľadiska jednotlivých sektorov dominantnú pozíciu mali nefinančné korporácie, ktoré investovali 65,9 % z celkových kapitálových výdavkov. Domácnosti tvorili podiel vo výške 20,5 %, verejná správa 11,1 % a finančné korporácie 2,3 %. Zvyšok 0,2 % tvorili investície neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam.

Rast investičnej aktivity vykázali všetky sektory. Vo finančných korporáciách vzrástol objem investícií v s. c. o 122,1 % na 351,7 mil. Eur, v nefinančných korporáciách o 6,2 % na 10 192,1 mil. Eur, vo verejnej správe o 0,2 % na 1 721,6 mil. Eur, v neziskových inštitúciách slúžiacich domácnostiam o 1,0 % na 39,6 mil. Eur a v domácnostiach o 1,4 % na 3 172,1 mil. Eur.

Prílev priamych zahraničných investícií

Národná banka Slovenska (NBS) zaviedla v roku 2004 ročné hlásenia o priamych zahraničných investíciách (PZI), ktoré okrem údajov o reinvestovanom zisku poskytujú komplexný pohľad na podniky so zahraničnou účasťou. Súčasne sú tieto údaje aj východiskom pre revíziu dát o dividendách a úrokoch z ostatného kapitálu. V súvislosti so zavedením ročných výkazov zmenila NBS svoju revíznu politiku v oblasti PZI: prvotné údaje o PZI budú považované vždy za predbežné a k ich revízii (a tým aj k revízii bilancie výnosov bežného účtu platobnej bilancie) bude dochádzať po spracovaní údajov z ročných hlásení cca 17 až 18 mesiacov po skončení príslušného obdobia. V zmysle tohto sú v súčasnosti k dispozícii len obmedzené údaje o PZI za rok 2010 ako aj 2011.

Podľa predbežných údajov bol v roku 2010 dosiahnutý prílev PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) v úrovni 304,4 mil. Eur. Stav PZI na Slovensku k 31.12.2010 bol vo výške 31 721,1 mil. Eur. **V roku 2011 prílev PZI** (majetková účasť a reinvestovaný zisk) dosiahol úroveň 1 633,0 mil. Eur, z toho majetková účasť predstavovala 845,9 mil. Eur, v tom v podnikovej sfére 526,4 mil. Eur a

v bankovej sfére 319,5 mil. Eur. Bližšie informácie o PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) prináša tabuľka č. 8.

Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2005 - 2011 (podľa Národnej banky Slovenska)

Tabuľka č. 8

Rok	mil. Eur	
	Prílev za január - december	Stav k 31. decembru
2005	1 277	17 717
2006	2 609	21 888
2007	1 662	24 307
2008	2 052	29 541
2009	1 507	30 462
2010	304	31 721
2011	1 633	.

Poznámka: Údaje o príleve a stave PZI k 31.12. zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk, v stave PZI nie je zarátaný ostatný kapitál. Údaje za rok 2010 a 2011 sú predbežné.

Priama zahraničná investícia predstavuje kategóriu medzinárodných investícií, ktorá vyjadruje zámer subjektu, ktorý je rezidentom jednej ekonomiky (priamy investor), získať trvalý podiel v podniku so sídlom v inej ekonomike (podnik priamej investície). Trvalý podiel vyjadruje existenciu dlhodobého vzťahu medzi priamym investorom a podnikom priamej investície a významný stupeň vplyvu na riadenie podniku. Pri určovaní existencie vzťahu priamej investície sa v súlade s medzinárodnými štandardami používa - kritérium 10 % podielu na základnom kapitáli alebo hlasovacích právach podniku.

Za súčasť priamych zahraničných investícií sa považujú okrem podielu na základnom kapitáli aj reinvestovaný zisk a ostatný kapitál - spojený s rôznymi medzipodnikovými úverovými operáciami.

Majetková účasť zahŕňa majetkovú účasť v pobočkách, všetky peňažné a nepeňažné vklady priameho investora do základného kapitálu dcérskych a pridružených podnikov a iné kapitálové príspevky. Majetková účasť zahŕňa majetkové akcie (s hlasovacím právom aj bez neho) okrem prioritných akcií bez účasti na zisku, ktoré sú považované za dlhové cenné papiere a zaradené do ostatného kapitálu.

Reinvestovaný zisk sa skladá z podielov priamych investorov - v pomere k majetkovej účasti - na zisku dcérskych a pridružených spoločností, ktorý nie je rozdelený formou dividend a zisku, ktorý pobočky a iné podniky bez právnej subjektivity nevyplácajú priamym investorom. Ak táto časť zisku nie je určená, považujú sa všetky zisky pobočiek za rozdelené a sú vykazované vo výnosoch z priamych investícií ako dividendy a rozdelené zisky pobočiek.

V štruktúre priamych zahraničných investícií (majetková účasť) **podľa krajiny investora** v roku 2011 najväčší prílev prostriedkov na Slovensko dosiahlo Česko, v hodnote 276,2 mil. Eur. Ďalej nasledovali: Cyprus (156,2 mil. Eur), Nemecko (136,5 mil. Eur), Luxembursko (130,8 mil. Eur), Belgicko (85,9 mil. Eur) a Spojené štáty americké (69,7 mil. Eur). Záporná hodnota v príleve priamych zahraničných investícií bola za 1.-12.2011 vykázaná za Švajčiarsko (-70,4 mil. Eur) a Holandsko (-16,2 mil. Eur).

Z pohľadu odvetví celkovo k 31.12.2011 najväčší objem priamych zahraničných investícií (majetková účasť) smeroval do finančných a poisťovacích činností (343,5 mil. Eur). Ďalej nasledujú činnosti v oblasti nehnuteľností (156,7 mil. Eur), odborné vedecké a technické činnosti (131,3 mil. Eur) a dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (118,4 mil. Eur). Prílev priamych zahraničných investícií **do stavebníctva** vykázal zápornú hodnotu, a to -0,405 mil. Eur.

Z **územného hľadiska** smerovalo v roku 2011 najviac priamych zahraničných investícií (majetková účasť) do Bratislavského kraja (693,9 mil. Eur), ďalej nasleduje Trnavský kraj (141,8 mil. Eur) a Košický kraj (35,5 mil. Eur). Záporná hodnota v príleve priamych zahraničných investícií bola za rok 2011 vykázaná v Nitrianskom kraji (-21,6 mil. Eur) a v Trenčianskom kraji (-10,9 mil. Eur).

Odlev priamych investícií do zahraničia

Za 1.-12.2010 bol odlev priamych zahraničných investícií do zahraničia vo výške 404,3 mil. Eur. Stav slovenských priamych investícií v zahraničí k 31.12.2010 bol v úrovni 2 327,5 mil. Eur. Za 1.-12.2011 bol **odlev priamych zahraničných investícií** (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do zahraničia vo výške 446,5 mil. Eur, z toho majetková účasť 53,1 mil. Eur. Rozhodujúcimi krajinami smerovania slovenského kapitálu (majetková účasť) boli v roku 2011 Cyprus (54,1 mil. Eur), Česko (28,0 mil. Eur) a Maďarsko (0,945 mil. Eur). Z územného hľadiska bol najväčší odlev priamych investícií do zahraničia v roku 2011 z Bratislavského kraja (56,9 mil. Eur). Z odvetvového hľadiska smerovali investície predovšetkým do odborných, vedeckých a technických činností (56,1 mil. Eur).

Výstavba bytov

V priebehu roka 2011 bolo **začatých** 12 740 bytov, čo je o 21,4 % menej ako v roku 2010. **Dokončených** bolo ku koncu decembra 14 608 bytov, čo je o 15,5 % menej ako v roku 2010, pričom **ubudlo** 1 226 bytov (z toho: 1 085 asanáciou), t.j. o 2,3 % viac ako v predchádzajúcom roku. Počet **rozostavaných** bytov k 31.12.2011 poklesol oproti obdobiu k 31.12.2010 o 2,8 % na 64 734 bytov.

V porovnaní s rokom 2010 klesol v roku 2011 počet začatých bytov o 3 471. Počet dokončených bytov klesol o 2 468 a rozostavaných bytov o 1 862. Úbytok bytov celkom sa zvýšil oproti roku 2010 o 28 bytov, počet asanovaných bytov o 109 bytov.

Z celkového počtu **začatých** bytov v roku 2011 pripadalo na verejný sektor 9,1 % a na súkromný sektor 90,9 %; 74,0 % (9 428 b. j.) zo začatých bytov predstavovali byty v rodinných domoch. Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2011 pripadalo na verejný sektor 10,8 % a na súkromný sektor 89,2 %; 60,0 % (8 763 b. j.) z dokončených bytov predstavovali byty v rodinných domoch, čo je o 6,5 p. b. viac ako v roku 2010. Z celkového počtu **rozostavaných** bytov k 31.12.2010 bolo 6,8 % vo verejnom sektore a 93,2 % v súkromnom sektore; 65,2 % (42 183 b. j.) z rozostavaných bytov predstavovali byty v rodinných domoch.

Najväčší podiel **začatých** bytov bol v roku 2010 v Bratislavskom kraji 17,5 % (2 224 bytov, z toho 1 785 v rodinných domoch). Najnižší podiel začatých bytov 7,7 % (988 bytov, z toho 540 v rodinných domoch) bol v Banskobystrickom kraji. V počte začatých bytov bol v roku 2011 oproti roku 2010 viditeľný pokles. Za celé Slovensko predstavoval pokles 21,4 %, najväčší bol v Bratislavskom kraji 52,6 %.

Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2011 bolo 3 628 bytov dokončených v Bratislavskom kraji, čo predstavuje 24,8 %. S odstupom, vo výške viac ako 10 %-ný podiel dokončených bytov bol v Trnavskom kraji (17,9 %), Žilinskom kraji (13,1 %) a v Prešovskom kraji (10,7 %). Najmenej bytov bolo dokončených v Banskobystrickom kraji a to 1 010 bytov, čo predstavuje 6,9 % podiel z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2011 vzrástol počet dokončených bytov v Banskobystrickom kraji (+13,7 %) a v Košickom kraji (+5,2 %). V ostatných krajoch bol v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 počet dokončených bytov nižší, a to od -3,7 % v Trnavskom kraji do -30,5 % v Bratislavskom kraji.

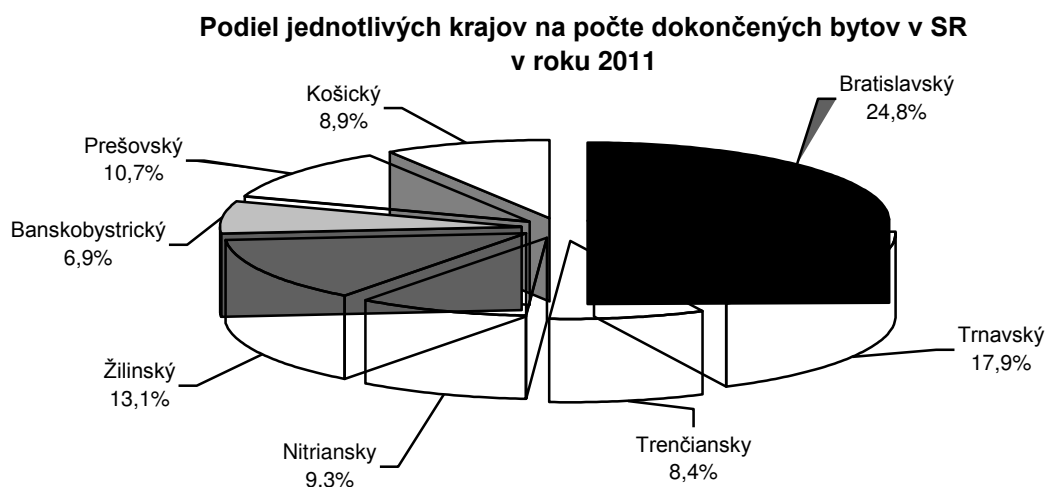
Najväčší podiel **rozostavaných** bytov (20,9 %) z celkového počtu, bol na konci roku 2011 v Bratislavskom kraji (13 499 bytov, z toho 6 004 v rodinných domoch). Najnižší podiel rozostavaných bytov 11,5 % (7 424 bytov, z toho 2 607 v rodinných domoch) bol na konci roku 2011 v Banskobystrickom kraji.

Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2008 až 2011

Tabuľka č. 9

Kraj	Podiel v %				Index		
	2008	2009	2010	2011	2009/2008	2010/2009	2011/2010
Bratislavský	32,4	31,8	30,6	24,8	107,5	87,3	69,5
Trnavský	15,9	13,9	15,9	17,9	95,8	103,5	96,6
Trenčiansky	8,6	11,0	9,9	8,4	140,5	81,7	72,7
Nitriansky	8,3	8,4	9,0	9,3	110,9	96,8	89,0
Žilinský	12,4	13,1	12,9	13,1	115,6	89,0	86,7
Banskobystrický	5,8	8,1	5,2	6,9	152,9	58,0	113,7
Prešovský	9,2	8,3	9,3	10,7	99,6	101,3	97,6
Košický	7,4	5,4	7,2	8,9	79,4	122,7	105,2
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	109,6	90,7	88,5

Graf 6

Podrobnejšie údaje o bytovej výstavbe v krajoch a okresoch v roku 2011 obsahuje *Príloha č. 1*.

Intenzita bytovej výstavby sa v roku 2011 znížila. Jej pokles predstavuje 0,4 bytu na tisíc obyvateľov a za rok 2011 tak dosahuje za SR priemerne hodnotu 2,7 dokončených bytov na tisíc obyvateľov. Najväčší počet dokončených bytov na tisíc obyvateľov bol pritom zaznamenaný v Bratislavskom kraji 6,0 bytu a najmenší v Banskobystrickom kraji 1,5 bytu.

V *Prilohe č. 2* je uvedený regionálny prehľad počtu dokončených bytov na tisíc obyvateľov v rokoch 2005 - 2011.

Počet dokončených bytov z hľadiska vlastníckych foriem ukazuje, že v roku 2011 bolo dokončených vo verejnom sektore 1 568 bytov (o 37,8 %, resp. o 951 bytov menej ako v roku 2010) a v súkromnom sektore 13 040 bytov (o 9,8 %, resp. o 1 417 bytov menej ako v roku 2010). Z dokončených bytov vo verejnom sektore bolo 98,5 % obecných bytov, 24 dokončených bytov bolo štátnych.

Vývoj v posledných rokoch poukazuje na kolísavé zastúpenie počtu, resp. podielu dokončených bytov v obecnom vlastníctve. V roku 2003 dosiahol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve hodnotu 28,4 %. V roku 2004 klesol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve na úroveň 12,1 %, v roku 2005 dosiahol hodnotu 13,7 %, v roku 2006 hodnotu 14,8 % z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2007 tento podiel stúpol na 19,1 %, v roku 2008 klesol na úroveň 15,3 % a v roku 2009 na 12,2 %. V roku 2010 bol tento podiel v úrovni 14,8 %. V roku 2011 dosiahol podiel dokončených obecných bytov najnižšiu úroveň od roku 2003, a to 10,8 %.

Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2011 podľa druhu vlastníctva

Tabuľka č. 10

Druh vlastníctva	Začaté byty		Dokončené byty		Rozostavané byty k 31.12.2011	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Súkromné tuzemské	11 570	90,8	13 033	89,2	59 875	92,5
Družstevné	0	0,0	0	0,0	127	0,2
Štátne	1	0,0	24	0,2	2	0,0
Obecné	1 165	9,1	1 544	10,6	4 419	6,8
Združení, polit. strán a cirkví	4	0,0	7	0,0	141	0,2
Medzinárodné verejné	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Medzinárodné súkromné	0	0,0	0	0,0	48	0,1
Zahraničné	0	0,0	0	0,0	122	0,2
Spolu	12 740	100,0	14 608	100,0	64 734	100,0

V *Prilohe č. 3* je uvedený prehľad počtu začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2005 - 2011.

V rodinných domoch najväčší podiel tvorili štvorizbové byty (42,1 %) a päťizbové a viac izbové (29,0 %). Z dokončených bytov v bytových domoch bolo najviac dvojizbových (40,7 %) a trojizbových (35,5 %). Priemerná podlahová (úžitková) plocha dokončených bytov v roku 2011 bola 115,8 m² a priemerná obytná plocha bytov 71,8 m². Celková obytná plocha bytov dokončených v roku 2011 bola 1 048 634 m² a úžitková plocha bytov 1 692 093 m².

1.3 CENOVÝ VÝVOJ

Spotrebiteľské ceny v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 zaznamenali zrýchlenie rastu o 2,9 p. b., pričom v priemere za rok 2011 vzrástli o 3,9 %. Celkovú úroveň spotrebiteľských cien v roku 2011 najvýraznejšie ovplyvnil rast cien v odboroch doprava (rast o 9,8 %), bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá (rast o 6,0 %, najviac rast cien plynu o 12,7 %), potraviny a nealkoholické nápoje (rast o 5,2 %, najviac nealkoholické nápoje rast o 9,6 %).

Ceny **priemyselných výrobcov** pre tuzemsko sa v priemere za rok 2011 vzrástli o 2,7 % (vzrástli ceny dodávky vody, čistenia, odvodu, odpadov a služieb o 5,2 %, ťažby a dobývania o 5,0 %, priemyselnej výroby o 4,1 %, dodávky elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu klesli o 0,8 %). Exportné ceny priemyselných výrobcov boli vyššie o 5,7 %. Ceny **stavebných prác** sa v roku 2011 oproti roku 2010 zvýšili o 1,2 %, čo je o 0,2 p. b. viac ako v roku 2010. Ceny prác na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukcii vzrástli o 1,2 % (pri raste cien o 1,0 % na výstavbe budov a na inžinierskych stavbách o 1,4 %). Ceny na opravách a údržbe stavebnej povahy sa zvýšili o 1,0 %. Ceny **materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve** boli v roku 2011 oproti roku 2010 vyššie o 1,8 %.

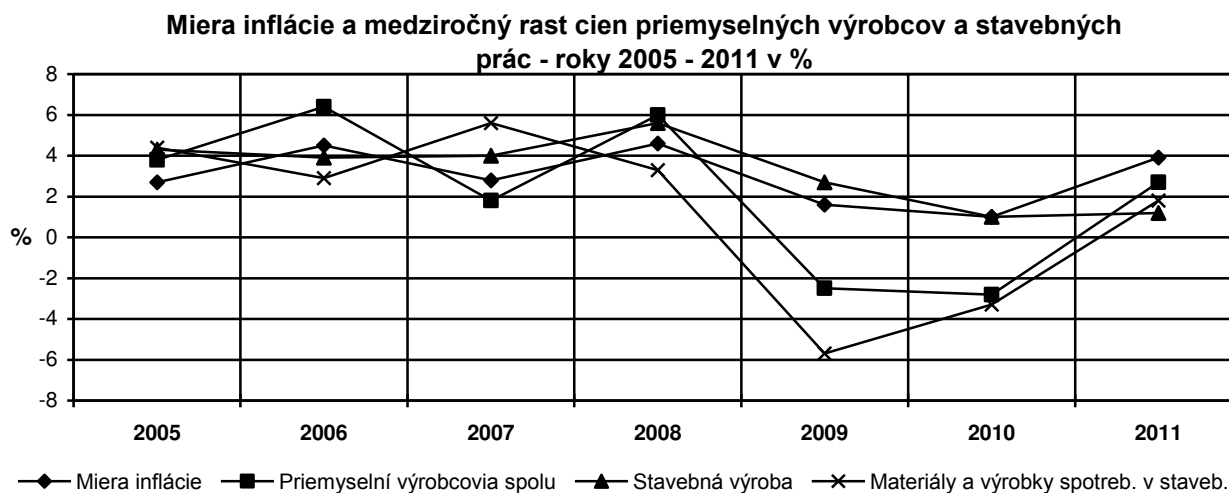
Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2005 - 2011 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)

Tabuľka č. 11

Druh cien ¹⁾	Skutočnosť						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Miera inflácie - spotrebiteľské ceny	2,7	4,5	2,8	4,6	1,6	1,0	3,9
Priemyselní výrobcovia spolu	3,8	6,4	1,8	6,0	-2,5	-2,8	2,7
Stavebné práce	4,3	3,9	4,0	5,6	2,7	1,0	1,2
Materiály a výrobky spotrebované v stavebníctve	4,4	2,9	5,6	3,3	-5,7	-3,3	1,8

Poznámka: ¹⁾ na báze roku 2005

Graf 7

V 1. štvrtroku 2011 predstavoval rast cien materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve oproti rovnakému predchádzajúcemu obdobiu 1,6 %, v 4. štvrtroku 2010 to bol podobne rast o 1,7 %. Celkový rast cien o 1,8 % ovplyvnil pokles cien materiálov použitých pri opravách a údržbe stavebnej povahy o 1,7 % a na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukciách vo výške 2,1 %. Ceny stavebných materiálov spotrebovávaných pri výstavbe budov vzrástli o 2,0 % a pri výstavbe inžinierskych stavieb o 1,3 %.

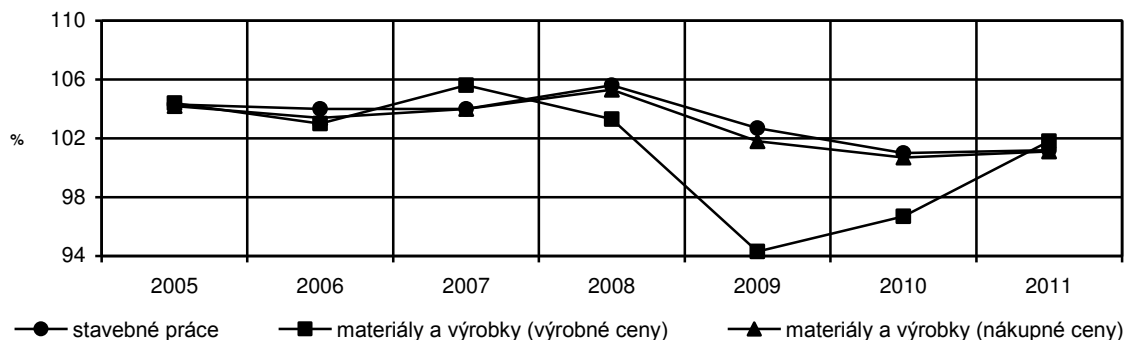
V tabuľke č. 12 je uvedené porovnanie vývoja nákupných cien (ceny, za ktoré stavebné organizácie nakupujú materiál) a výrobných cien stavebných materiálov (t.j. cien účtovaných pri predaji zo skladu výrobcu) a cien stavebných prác podľa štvrtrokov 2005 - 2011.

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2005 - 2011

Tabuľka č. 12

Obdobie	Indexy cien stavebných prác		Indexy cien materiálov a výrobkov (výrobné ceny)		Indexy cien materiálov a výrobkov (nákupné ceny)	
	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku
1. štvrtrok 2005	101,1	105,4	101,3	107,7	101,2	104,5
2. štvrtrok 2005	100,9	104,4	100,2	106,3	101,0	104,4
3. štvrtrok 2005	100,8	103,7	99,0	102,4	100,9	103,2
4. štvrtrok 2005	100,8	103,7	100,3	101,3	100,6	103,8
Od začiatku 2005	100,9	104,3	100,2	104,4	100,9	104,2
1. štvrtrok 2006	101,3	103,9	100,8	100,8	101,1	103,7
2. štvrtrok 2006	100,8	103,8	101,2	101,8	100,7	103,2
3. štvrtrok 2006	101,1	104,0	101,5	103,9	100,8	103,1
4. štvrtrok 2006	100,9	104,1	101,7	105,3	100,8	103,4
Od začiatku 2006	101,0	104,0	101,3	103,0	100,9	103,4
1. štvrtrok 2007	101,3	104,1	100,8	105,2	101,2	103,5
2. štvrtrok 2007	100,8	104,1	101,3	105,4	101,0	103,9
3. štvrtrok 2007	100,7	103,7	102,7	106,7	100,9	104,1
4. štvrtrok 2007	101,1	104,0	100,2	105,1	101,0	104,3
Od začiatku 2007	101,0	104,0	101,3	105,6	101,0	104,0
1. štvrtrok 2008	102,0	104,7	99,9	104,2	101,9	105,0
2. štvrtrok 2008	101,7	105,7	102,1	105,0	101,3	105,2
3. štvrtrok 2008	101,3	106,3	100,4	102,6	101,4	105,7
4. štvrtrok 2008	100,5	105,7	98,9	101,3	100,7	105,3
Od začiatku 2008	101,4	105,6	100,3	103,3	101,3	105,3
1. štvrtrok 2009	100,7	104,3	99,1	100,4	100,3	103,6
2. štvrtrok 2009	100,3	102,8	95,8	94,2	99,8	102,2
3. štvrtrok 2009	100,4	101,9	97,5	91,6	100,2	101,0
4. štvrtrok 2009	100,3	101,6	98,3	91,0	100,2	100,4
Od začiatku 2009	100,3	102,7	97,7	94,3	100,1	101,8
1. štvrtrok 2010	100,2	101,1	99,7	91,6	100,3	100,4
2. štvrtrok 2010	100,1	100,9	100,6	96,2	100,2	100,8
3. štvrtrok 2010	100,3	100,9	100,0	98,6	100,2	100,8
4. štvrtrok 2010	100,3	100,9	100,0	100,3	100,1	100,7
Od začiatku 2010	100,2	101,0	100,1	96,7	100,2	100,7
1. štvrtrok 2011	100,6	101,3	101,0	101,6	100,5	101,0
2. štvrtrok 2011	100,2	101,4	100,5	101,5	100,1	100,9
3. štvrtrok 2011	100,2	101,2	100,8	102,3	100,6	101,3
4. štvrtrok 2011	99,9	101,8	99,4	101,7	99,9	101,1
Od začiatku 2011	100,2	101,2	100,4	101,8	100,3	101,1

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2005 - 2011
(porovnanie s predchádzajúcim rokom)

1.4 ZAMESTNANOSŤ A MZDY

Situácia na trhu práce sa v roku 2011 zlepšila. Vykázaný bol medziročný rast celkovej ekonomickej aktivity a zároveň aj pokles nezamestnanosti. V priemere sa za rok 2011 v porovnaní s rokom 2010 zvýšil počet pracujúcich o 33,9 tis. (1,5 %), t.j. na 2 351,4 tis. osôb (podľa výsledkov **výberového zisťovania pracovných síl /VZPS²**).

Medziročne vzrástla zamestnanosť hlavne v dôsledku vyššieho počtu zamestnancov - 1 977,5 tis. zamestnancov (rast o 30,4 tis. osôb, t.j. o 1,6 %). Počet podnikateľov bez zamestnancov vzrástol o 5,9 tis. na 290,3 tis. osôb (o 2,1 %), počet podnikateľov so zamestnancami klesol o 0,6 tis. na 82,1 tis. osôb (o -0,7 %). Vypomáhajúcich členov domácností podnikateľa bolo 1,5 tisíc, o 51,6 % menej ako v roku 2010. Dynamika odchodu za prácou do zahraničia sa v priemere za rok 2011 medziročne znížila o 8,1 %. Počet pracujúcich v zahraničí sa znížil o 10,2 tis. osôb na 116,5 tis. osôb (tvoril 5,0 % z celkového počtu pracujúcich). Najviac zamestnaných v zahraničí bolo z Prešovského (33,4 tis.) a Nitrianskeho kraja (19,8 tis.). Z európskych krajín pracovali slovenskí občania najmä v Českej republike (37,8 %) a v Rakúsku (21,6 %). Medzi migrantmi prevládali pracujúci v stavebníctve (26,8 %) a v priemyselných odvetviach (29,9 %).

Odvetvová štruktúra zamestnanosti sa v roku 2011 oproti roku 2010 zmenila. Z celkového počtu zamestnaných osôb v roku 2011 pracovalo 3,0 % v pôdohospodárstve a rybolove (o 0,2 % menej ako v roku 2010), 10,4 % osôb stavebníctve (oproti roku 2010 pokles o 0,7 p. b.), 27,0 % osôb v priemysle (oproti roku 2010 rast o 1,0 p. b.) a 59,2 % osôb v službách (oproti roku 2010 pokles o 0,5 p. b.).

² Podľa metodiky výberového zisťovania sú medzi pracujúcich zahrnuté všetky osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň jednu hodinu prácu za mzdu, plat alebo prácu s cieľom dosiahnutia zisku, vrátane osôb pracujúcich v zahraničí. Môže ísť o prácu na plný alebo kratší pracovný čas, stálu, dočasnú, príležitostnú alebo sezónnu prácu.

Podľa VZPS dosiahol počet nezamestnaných osôb v priemere za rok 2011 úroveň 367,9 tis., čo znamená oproti roku 2010 pokles počtu nezamestnaných³ o 21,1 tis. (o -5,4 %). Miera nezamestnanosti v rovnakom období klesla o 0,9 p. b. na 13,5 %. Z jednotlivých odvetví najviac nezamestnaných naposledy pracovalo v priemysle 25,0 %, v obchode 9,4 %, v stavebníctve 8,4 %, pôdohospodárve a rybolove 2,7 %.

Podľa údajov z *Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny* evidovaný počet nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie) ku koncu roka 2011 predstavoval 399,8 tis. osôb, čo znamená medziročný nárast o 18,6 tis. osôb (o 4,9 %). Miera evidovanej nezamestnanosti⁴ podľa disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie ku koncu roka 2011 predstavovala 13,6 %, čo znamená rast oproti roku 2010 o 1,1 p. b..

Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2005 - 2011

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Priemerný počet pracovníkov (tis. osôb) podľa VZPS	2 216,2	2 301,4	2 357,3	2 433,8	2 365,8	2 317,5	2 351,4
Počet nezamestnaných (priemerný počet, tis. osôb) podľa VZPS	427,5	353,4	291,9	257,5	324,2	389,0	367,9
Miera nezamestnanosti (priemer) podľa VZPS (%)	16,2	13,3	11,0	9,6	12,1	14,4	13,5
Nominálna mzda (€)	573,4	622,8	668,7	723,0	744,5	769,0	786,0
Index reálnej mzdy (%) ¹⁾	106,3	103,3	104,3	103,3	101,4	102,2	98,4
Dynamika produktivity práce z HDP ²⁾ (%) - predchádzajúce obdobie = 100	105,8	106,5	108,9	103,6	98,3	105,8	100,8

¹⁾ Index reálnej mzdy je vypočítaný ako podiel indexu nominálnej mzdy a indexu spotrebiteľských cien.

²⁾ Vypočítaná ako podiel HDP a počtu zamestnancov podľa ESNÚ 95; v s. c. roku 2005.

Podľa štvrťročného štatistického výkazníctva sa v priemere za rok 2011 zvýšil počet zamestnaných osôb v národnom hospodárstve o 1,9 % (o 40,6 tis. osôb) na 2 192,5 tis. osôb. Absolútne najviac vzrástla zamestnanosť v priemysle (o 20,7 tis. osôb), t. j. 4,8 %. Rast zamestnanosti bol ďalej vykázaný v informáciách a komunikácii o 12,2 %, v zdravotníctve a sociálnej pomoci o 2,8 %, v doprave a skladovaní o 2,5 % a vo finančných a poisťovacích činnostiach o 1,9 %. Na druhej strane najväčší pokles zamestnanosti bol zaznamenaný vo verejnej správe a obrane o 4,2 % (6,2 tis. osôb) a v stavebníctve o 3,6 % (o 6,6 tis. osôb).

³⁾ Podľa metodiky výberového zisťovania sú za nezamestnaných považované osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom týždni nemajú prácu, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu (alebo si už prácu našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov) a ktoré sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov. Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzači o zamestnanie.

⁴⁾ Miera evidovanej nezamestnanosti sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočíta z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania a z počtu ekonomicky aktívnych osôb za predchádzajúci rok z výberového zisťovania pracovných síl.

Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2007 - 2011

Tabuľka č. 14

Odvetvie	Priemerný evidenčný počet zamestnancov - v tis. fyzických osôb ¹⁾														
	2007			2008			2009			2010			2011		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
NH SR spolu	2 222,7	2,5	100,0	2 280,0	2,6	100,0	2 176,6	-4,5	100,0	2 151,9	-1,1	100,0	2 192,5	1,9	100,0
Priemysel	582,7	2,4	26,2	586,0	0,6	25,7	497,8	-15,0	22,9	479,1	-3,8	22,3	499,8	4,3	22,8
Stavebníctvo	165,7	6,0	7,5	180,8	9,1	7,9	184,4	2,0	8,5	179,6	-2,6	8,3	173,0	-3,6	7,9
Obchod ²⁾	409,2	5,2	18,4	438,7	7,2	19,2	433,0	-1,3	19,9	428,1	-1,1	19,9	426,6	-0,4	19,5
Doprava ³⁾	132,6	2,2	6,0	138,8	4,7	6,1	140,2	1,0	6,4	138,8	-1,0	6,5	142,3	2,5	6,5

Vysvetlivky:

a - v tis. fyzických osôb

b - medziročná zmena v %

c - podiel na zamestnanosti v hospodárstve SR

¹⁾ V tejto tabuľke sú uvedené počty zamestnancov za odvetvia tak, ako sú zisťované z mesačného odvetvového štatistického výkazníctva (nie sú ročne upravované). Za hospodárstvo spolu sú uvedené údaje zo štvrtročného štatistického výkazníctva. Nejde o metódu výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) ako v tabuľke č. 13.

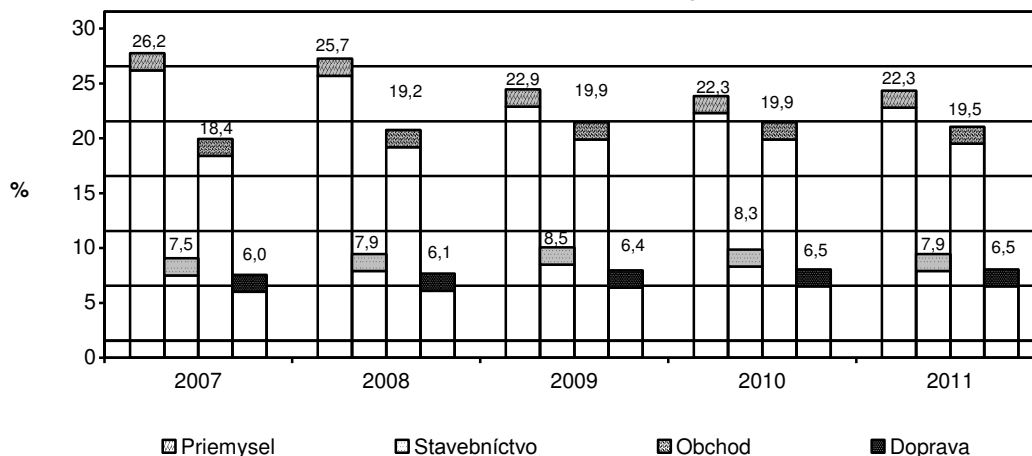
Vybrané odvetvia - podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2

²⁾ Pod obchodom sa rozumie veľkoobchod, maloobchod, oprava motor. vozidiel, ubytovacie a stravovacie služby.

³⁾ Doprava a skladovanie.

Graf 9

Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR spolu v % - roky 2007-2011

V priemere za rok 2011 bolo v hospodárstve Slovenskej republiky k dispozícii 14 165 **voľných pracovných miest**. Oproti roku 2010 sa ich počet zvýšil o 741 (o 5,5 %). Najvýraznejší medziročný prírastok počtu voľných pracovných miest bol vo verejnej správe, obrane a sociálnom zabezpečení (o 431 miest). V stavebníctve sa počet voľných pracovných miest znížil o 22,4 % na 487 miest. Ponuka pracovných miest sa tiež znížila v obchode, zdravotníctve a sociálnej pomoci. Podľa územného členenia bolo ku koncu roka 2011 najviac voľných pracovných miest v Bratislavskom kraji (7 131). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 631 (Prešovský kraj) do 1 342 (Banskobystrický kraj). Ponuka voľných pracovných miest vzrástla len v Banskobystrickom, Košickom a Trnavskom kraji. Ostatné kraje zaznamenali pokles počtu voľných pracovných miest.

Najvýraznejší medziročný pokles bol v Trenčianskom kraji (o 32,7 %), najnižší pokles zaznamenal Bratislavský kraj (o 1,0 %).

Priemerná mesačná **nominálna mzda** zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2011 dosiahla úroveň 786,0 Eur. V priemere za rok 2011 sa medziročne zvýšila o 2,2 % (o 17,0 Eur). Tento prírastok bol o 1,0 p. b. pomalší ako v roku 2010.

Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali zamestnanci v informačných a komunikačných činnostiach (1 576,0 Eur), vo finančných a poisťovacích činnostiach (1 546,0 Eur), vo verejnej správe a obrane (980,0 Eur). Najnižšia mzda bola v odvetviach ubytovacie a stravovacie služby (508,0 Eur), stavebníctvo (603,0 Eur) a vzdelávanie (662,0 Eur).

Reálna mzda sa v roku 2011 medziročne klesla v priemere o 1,6 %, pre porovnanie v roku 2010 vzrástla reálna mzda o 2,2 %.

1.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSTVA

V registri organizácií ŠÚ SR bolo k 31.12.2011 evidovaných 153 881 podnikov a 56 206 neziskových inštitúcií. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2010 vzrástol počet podnikov o 7,6 % a neziskových inštitúcií o 3,9 %. Z celkového počtu podnikov tvoril súkromný sektor 99,6 %, z toho bolo v zahraničnom vlastníctve 14,2 % a v medzinárodnom vlastníctve 4,8 % podnikov. Viac ako polovicu z neziskových inštitúcií tvorili občianske združenia (54,5 %), rozpočtové organizácie sa podieľali 11,8 % a cirkevné organizácie 6,0 %.

Z územného hľadiska bol ku koncu roka 2011 najväčší počet podnikov registrovaný v Bratislavskom kraji (54 391 podnikov). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 12 403 (Trenčiansky kraj) do 15 900 (Košický kraj). Medziročne sa zvýšil počet podnikov vo všetkých krajoch, pri najvyššom prírastku v Bratislavskom kraji o 4 791 podnikov.

K 31.12.2011 registroval ŠÚ SR ďalej 402 325 fyzických osôb - podnikateľov, v tom bolo 375 722 živnostníkov, 19 069 osôb podnikajúcich formou slobodných povolání a 7 534 samostatne hospodáriacich roľníkov. V porovnaní s rokom 2010 sa ich celkový počet znížil o 7 983 osôb, a to najmä v dôsledku zníženia počtu živnostníkov o 8 480. Počet samostatne hospodáriacich roľníkov sa znížil o 194 osôb, počet osôb podnikajúcich formou slobodných povolání sa zvýšil o 691 osôb. Z celkového počtu živnostníkov bolo najviac registrovaných v obchode (101 502), v stavebníctve (86 384) a v priemyselnej výrobe (60 481).

Najviac fyzických osôb - podnikateľov pôsobilo v Žilinskom kraji (15,3 %). Podiel ostatných krajov bol v rozpätí od 10,2 % (Košický kraj) do 15,2 % (Bratislavský kraj). S výnimkou Žilinského kraja (rast o 4,4 %) sa v ostatných krajoch počet podnikateľov znížil, relatívne najviac v Trnavskom kraji (o -3,9 %).

2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR

2.1 POSTAVENIE STAVEBNÍCTVA V HOSPODÁRSTVE SR

Stavebníctvo je napriek dopadom ekonomického ochladenia v oblasti súkromných i verejných investícií v ostatných dvoch rokoch stále považované za **jedno z rozhodujúcich odvetví slovenskej ekonomiky**. V roku 2011 sa jeho podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu pohyboval v úrovni 8,5 % (b. c.), stavebníctvo vytvorilo 9,4 % z celkovej pridanej hodnoty a zamestnávalo cca 7,9 % z celkového počtu osôb pracujúcich v hospodárstve SR. Stavebníctvo je zároveň hlavným realizátorom stavieb a budov, ktoré sú dôležitou súčasťou investícií, resp. tvorby hrubého fixného kapitálu v celom hospodárstve. Podiel stavieb a budov na tvorbe hrubého fixného kapitálu dosiahol v roku 2011 - 46,6 %.

Stavebníctvo **vytvára diela dlhodobej životnosti** a zabezpečuje tak okrem konkrétneho výrobného procesu aj prínos architektonický a kultúrny, ktorý je dôležitou významnou súčasťou duševného výkonu a má v neposlednom rade značný estetický, ekologický a sociálny dopad. Je tiež významným spotrebiteľom rôznych druhov energií, nerastných surovín, materiálov a výrobkov, odvetvie ďalej produkuje enormné množstvá stavebného odpadu, demolačných materiálov a emisií. Z tohto pohľadu je preto veľmi významný a nezanedbateľný vzťah medzi stavebnou činnosťou a životným prostredím na jednej strane a trvalo udržateľným rozvojom na strane druhej. Dodržiavanie zásad a princípov trvalo udržateľného rozvoja má preto pre stavebníctvo osobitný význam.

Stavebníctvo je v neposlednom rade významným **indikátorom konjunkturálneho vývoja** celej ekonomiky, je tesne zviazané s odchýlkami a pohybmi v ekonomike. V tomto zmysle reaguje priamo a okamžite na zmeny v hospodárskom cykle a pôsobí multiplikačne na rozvoj ďalších odvetví. Znamená to, že investovanie do výstavby vyvoláva v ekonomike krajiny nadväzne celú reťaz dopytu v styčných sektoroch po tovaroch a službách, čo sa priaznivo odzrkadľuje najmä v oblasti hospodárskych aktivít, v zamestnanosti a spätne v bilancii verejných rozpočtov.

V období po roku 1989 prešlo slovenské stavebníctvo **rozsiahlou reštrukturalizáciou**. Vedľa výrazného zlepšenia architektonickej úrovne a kvality stavieb došlo tiež k zmene počtu a veľkosti stavebných firiem, k zmenám právnej formy podnikateľských subjektov, ale aj k zásadným zmenám vlastnickej štruktúry stavebných firiem. V priebehu transformácie slovenskej ekonomiky však

slovenské stavebníctvo celkovo prejavilo schopnosť, i keď s niekoľkými vážnymi výkyvmi, adaptovať sa na moderné trhové podmienky. Objem stavebnej produkcie v počiatočných fázach transformácie značne poklesol, čo bolo predovšetkým dôsledkom rozpadu systému centrálne riadeného hospodárstva a následne sa prejavili i určité dopady vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993. Ďalšie charakteristické obdobie pre stavebníctvo bolo do konca roku 1999, ktoré možno označiť ako obdobie postupného oživovania stavebného trhu, keď sa striedali obdobia rastu 1995-1997, s rokmi stagnácie, či poklesu 1998-1999. Počnúc rokom 2000 sa začalo pre stavebníctvo obdobie značného rozmachu investičných aktivít. Od tohto roku už stavebná produkcia pravidelne rástla, hoci ešte ani v roku 2001 nebola dosiahnutá jej úroveň z roku 1998. Najväčší boom predstavovali pre stavebníctvo roky 2005-2006, keď reálne tempá rastu objemu stavebnej produkcie prekročili dvojmiestnu hranicu (14,6, resp. 14,9 % s. c. 2005). Tieto tempá rastu dosahované na Slovensku v uvedenom období pritom značne predstihovali tempá rastu objemu stavebnej produkcie aj v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ.

Slovenské stavebníctvo si po transformácii vytvorilo takú **organizačnú štruktúru**, ktorá sa bežne uplatňuje v zahraničí. Vznikla prirodzená hierarchia malých (do 49 zamestnancov), stredných (do 250 zamestnancov) a veľkých (nad 250 zamestnancov) podnikov, ktorých štruktúra zodpovedá štruktúre zákaziek a dopytu. Osobitnú skupinu v tejto súvislosti tvoria samostatne zárobkovo činné osoby, t.j. živnostníci v stavebníctve. Každá z týchto skupín si našla svoje prirodzené **miesto na stavebnom trhu**.

V oblasti výstavby budov (bytových i nebytových) postupne dochádzalo k znižovaniu počtu zamestnancov hlavne u veľkých stavebných spoločností, tieto ale kapitálovo rástli. Na investovaní sa v tomto smere okrem zahraničných investorov významnejšie prejavovali aj domáce podniky a developeri. Priemysel okrem technológií potrebuje aj nové výrobné haly, inžinierske siete, sklady a pod. Developeri v minulom období rozbiehali množstvo projektov administratívnych, nákupných, oddychových, športových a aj obytných komplexov. Obchod s nehnuteľnosťami, ktorý do polovice roka 2008 zažíval mimoriadny rozmach, sa koncom roka 2008, vplyvom prejavujúcej sa globálnej hospodárskej krízy, mierne oslabil. V roku 2009 už došlo k výraznému prepadu na trhu s nehnuteľnosťami a k jeho oživeniu došlo až koncom roka 2010, resp. začiatkom roka 2011.

V oblasti inžinierskych stavieb (infraštruktúry) by naopak počet zamestnancov (vybavenosť technikou, skúsenosťami a pod.) mal určovať vplyv danej firmy na trhu - teda jej trhového podielu.

U malých stavebných firiem naopak postupne dochádzalo, a tento trend bude aj pokračovať, k pomerne úzkej špecializácii ich výroby a poskytovaných služieb.

Vstup Slovenska do Európskej únie v máji 2004 predstavoval pre slovenské stavebníctvo a celú ekonomiku ďalší krok, ktorý je porovnateľný s takými medzníkmi, akými sú privatizácia, resp. liberalizácia. Celkovo sa dá skonštatovať, že členstvo v EÚ je pre slovenské stavebníctvo prínosom. K výhodám sa radil napríklad väčší prílev zahraničných investícií a účasť na európskom stavebnom trhu. K slabším stránkam patrilo naopak silnejšie konkurenčné prostredie.

Slovenské stavebníctvo dosahovalo od vstupu SR do EÚ až do konca roka 2008 mimoriadne dobré výsledky. Svedčí o tom predovšetkým významný nárast stavebnej produkcie v rokoch 2005 a 2006, keď bol realizovaný objem stavebných prác v hodnote 4,1 mld. Eur a 4,9 mld. Eur v bežných cenách, resp. 4,1 mld. Eur a 4,7 mld. Eur v stálych cenách roka 2005, čo v bežných cenách znamená rast oproti predchádzajúcemu roku o 19,4 % a 19,4 % a reálne v stálych cenách roka 2005 o 14,6 % a 14,9 %. Stavebná produkcia v roku 2007 dosiahla 5,3 mld. Eur v b. c. a 4,9 mld. Eur v s. c. 2005, čo oproti roku 2006 predstavuje nárast o 9,9 % (b. c.) a 5,8 % (s. c. 2005). Podnikateľské subjekty, pôsobiace v odvetví stavebnej produkcie v roku 2008 realizovali objem stavebných prác v hodnote 6,3 mld. Eur v b. c. a 5,5 mld. Eur v s. c. 2005, čo v b. c. znamená rast oproti roku 2007 o 18,3 % a v s. c. 2005 o 12,0 %. Rok 2008 bol pre stavebníctvo z tohto pohľadu úspešnejší ako rok 2007.

Globálna finančná a hospodárska kríza sa najvýraznejšie prejavila v odvetví stavebníctva v roku 2009, keď stavebná produkcia klesla v bežných cenách o 9,1 % na 5,7 mld. Eur a v stálych cenách o 11,3 % na 4,9 mld. Eur. V roku 2010 sa stavebná produkcia v bežných cenách prepadla o 3,7 % na 5,5 mld. Eur a v stálych cenách o 4,6 % na 4,7 mld. Eur. Z tohto pohľadu bol pre stavebníctvo rok 2010 charakterizovaný ako rok poklesu.

Napriek skutočnosti, že slovenská ekonomika ako celok dosiahla v roku 2011 rast, keď hrubý domáci produkt reálne (v s. c.) vzrástol o 3,3 % na 69 058,2 mil. Eur, vývoj stavebníctva v roku 2011 potvrdil pokračovanie negatívneho trendu z roku 2010, či roku 2009. Stavebná produkcia dosiahla celkovo v roku 2011 v bežných cenách objem vo výške 5 499,8 mil. Eur a oproti roku 2010 sa tak znížila o -0,6 % (v stálych cenách 4 603,2 mil. Eur, pokles o -1,8 %). Stavebné firmy naďalej strácali zásobu práce v dôsledku odloženia, či zrušenia realizácie nových zákaziek. Problematickým bol aj prepád dopytu vo verejnom sektore - v inžinierskych stavbách, hlavne u stavieb dopravnej infraštruktúry. Rovnako negatívne sa prejavoval dopyt

súkromného sektora a obyvateľstva po produkcii bytových a nebytových budov v dôsledku pretrvávajúcej stagnácie trhu s realitami. Nepriaznivý vplyv na vývoj stavebníctva malo aj stále zhoršovanie platobnej disciplíny a nedôvera bankového sektora voči stavebníctvu.

Do značnej miery ovplyvnil v roku 2011 vývoj stavebníctva aj pád vlády SR v októbri 2011 a avizované predčasné parlamentné voľby v marci 2012. Každá zmena vlády spravidla mení aj stratégiu vo vývoji stavebných priorít. Rozhodujúcim momentom pre celé ďalšie smerovanie odvetvia slovenského stavebníctva bude preto rozhodnutie novej vlády SR buď o proinvestičnej politike v smere postupného znižovania zanedbanosti stavebných fondov na Slovensku alebo naopak o reštriktívnej finančnej politike v tejto oblasti. Vzhľadom na doterajšie oznamované iniciatívy verejného a súkromného sektora je však zrejmé, že pokles dopytu na stavebnom trhu bude pokračovať aj v roku 2012.

Postavenie odvetvia stavebníctva v hospodárstve ako celku možno najvýstižnejšie hodnotiť predovšetkým dvoma ukazovateľmi:

- podielom odvetvia stavebníctva na tvorbe hrubého domáceho produktu a
- podielom odvetvia stavebníctva na celkovej zamestnanosti v národnom hospodárstve.

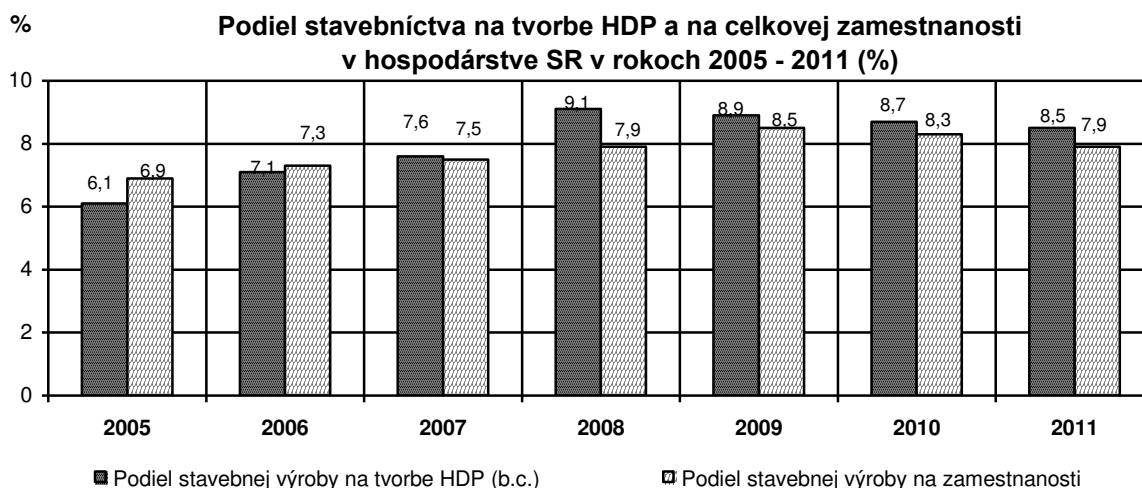
Podiel stavebníctva na tvorbe HDP (b. c.) - podiel stavebníctva na tvorbe HDP sa od roku 2005 postupne zvyšoval z úrovne 6,1 % na 9,1 % v roku 2008. V roku 2009 dosiahol tento podiel 8,9 % a v 2010 roku 8,7 %. V roku 2011 bol podiel stavebníctva na tvorbe HDP v úrovni 8,5 %, čo predstavuje pokles oproti roku 2010 o 0,2 p. b..

Na zamestnanosti v hospodárstve ako celku sa stavebníctvo v rokoch 2005 - 2009 podieľalo od 6,9 % do 8,5 %. V roku 2010 dosiahol tento podiel úroveň 8,3 % a v roku 2011 - 7,9 %, čo znamená pokles v porovnaní s rokom 2010 o 0,4 p. b..

Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2005 - 2011 v %

Tabuľka č. 15

Rok	Podiel stavebníctva v %		
	na tvorbe HDP		na zamestnanosti
	b. c.	s. c. 2005	
2005	6,1	6,1	6,9
2006	7,1	6,8	7,3
2007	7,6	7,0	7,5
2008	9,1	7,9	7,9
2009	8,9	7,7	8,5
2010	8,7	7,8	8,3
2011	8,5	7,8	7,9

2.2 ORGANIZAČNÝ VÝVOJ STAVEBNÍCTVA

Stavebníctvo prešlo od vzniku samostatnej Slovenskej republiky zásadnou zmenou druhu vlastníctva podnikov. Rozhodujúce postavenie majú v súčasnosti súkromné podniky, ktoré nahradili bývalé štátne organizácie. Slovenské stavebníctvo je teda charakteristické vysokým podielom stavebnej produkcie realizovanej súkromným sektorom. Od roku 2001 (s výnimkou roku 2004) vykazuje tento podiel hodnoty vo výške cez 99 %, v roku 2011 to bolo 99,9 %.

Vývoj objemu stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2005 - 2011

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavebná produkcia^{*)} (s. c. 2005) - mil. Eur	4 068,9	4 676,5	4 947,9	5 540,0	4 913,5	4 685,3	4 603,2
- index (predch. obdobie = 100)	114,6	114,9	105,8	112,0	88,7	95,4	98,2
- podiel súkromného sektora na stavebnej produkcii (s. c. 2005) - %	99,7	99,9	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9

Poznámka: Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami vrátane stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} Ide o údaje z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2 v b. c. a prepočítané na cenovú úroveň 2005.

K 31.12.2011 pôsobilo podľa **organizačnej štatistiky** v stavebníctve na Slovensku 12 498 podnikov, v tom 11 460 súkromných a 38 v rámci verejného sektora. Z celkového počtu podnikov bolo 1 501 podnikov pod zahraničnou kontrolou. V stavebníctve tiež pôsobilo 86 384 fyzických osôb - živnostníkov. Spolu to bolo 98 882 právnických osôb. Dané údaje sú uvedené v publikácii Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2011, ŠÚ SR, marec 2012. Podľa organizačnej štatistiky zverejnenej na www.statistics.sk bolo v stavebníctve k 31.12.2011 činných 99 062 ekonomických subjektov, z toho bolo 86 384 živnostníkov, 2 slobodné povolania, 336 akciových spoločností, 11 368 spoločností s ručením obmedzeným, 56 ostatných obchodných spoločností, 68 družstiev, 11 príspevkových organizácií, 2 rozpočtové organizácie a 839 ostatných právnych foriem.

V tabuľke č. 17 sú uvedené počty podnikateľských subjektov v odvetví stavebníctva v členení podľa počtu zamestnancov (2007 - 2011).

Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2007 - 2011
(podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)

Tabuľka č. 17

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Počet podnikateľských subjektov				
	k 31.12.2007	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Živnostníci	72 403	82 492	88 442	88 260	86 384
Podniky s počtom zamestnancov 0-9	4 877	5 746	6 432	8 852	9 139
Podniky s počtom zamestnancov 10-19	1 472	1 914	1 911	731	1 133
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	434	410	408	397	458
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	269	273	279	257	235
Podniky s počtom zamest. 250 a viac	22	25	25	22	20
Spolu	79 690^{x)}	91 228^{x)}	98 190^{x)}	99 716^{x)}	98 882^{x)}

^{x)} V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2007 - 213, rok 2008 - 428 podnikov, rok 2009 - 693 podnikov, rok 2010 - 1 197 podnikov, rok 2011 - 1 513 podnikov).

Z podnikateľských subjektov pôsobiacich v stavebníctve tvorili v roku 2011 najväčší podiel živnostníci, a to 87,4 %. Z 12,6 % podnikov predstavovali 10,9 % malé podniky (9,2 % s počtom zamestnancov 0-9; 1,2 % s počtom 10-19 zamestnancov; 0,5 % s počtom 20-49 zamestnancov), 0,2 % stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov, 0,02 % podniky s počtom 250 a viac zamestnancov a 1,5 % podniky s nezisteným počtom zamestnancov.

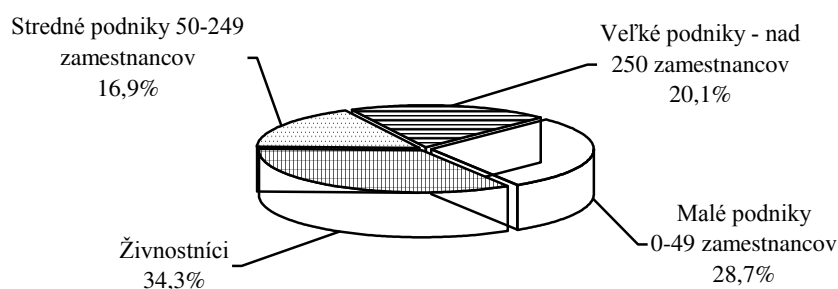
Z celkového počtu podnikov (12 498) predstavovali malé podniky s 0-49 zamestnancami 85,8 % (10 730 podnikov), stredné podniky s 50-249 zamestnancami 1,9 % (235 podnikov) a veľké podniky s 250 a viac zamestnancami 0,2 % (20 podnikov). Zvyšok 12,1 % tvorili podniky (1 513) s nezisteným počtom zamestnancov.

V roku 2011 sa v porovnaní s rokom 2010 zvýšil celkový počet podnikov v stavebníctve so zisteným počtom zamestnancov o 7,1 % (o 726 podnikov), počet podnikov s počtom 0-9 zamestnancov sa zvýšil o 3,2 % (o 287 podnikov), podniky s počtom zamestnancov 10-19 vzrástli o 55,0 % (o 402 podnikov) a podniky s počtom zamestnancov 20-49 o 67 podnikov. Počet stredných podnikov s počtom 50-249 zamestnancov klesol o -8,6 % (o 22 podnikov) a počet veľkých podnikov s počtom 250 a viac zamestnancov klesol o 2 podniky. Počet fyzických osôb - živnostníkov klesol o -2,1 % (o 1 876 fyzických osôb).

V rokoch 2007 až 2011 bol podiel podnikateľských subjektov na realizácii stavebnej produkcie (b. c.) v SR nasledovný:

	2007	2008	2009	2010	2011
• živnostníci	32,4 %	32,8 %	33,5 %	33,9 %	34,3 %
• malé podniky (0-49 zamestnancov)	27,8 %	27,1 %	25,7 %	25,7 %	28,7 %
• stredné podniky (50-249 zamestnancov)	19,6 %	17,8 %	17,6 %	18,0 %	16,9 %
• veľké podniky (nad 250 zamestnancov)	20,2 %	22,3 %	23,2 %	22,4 %	20,1 %

**Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov
rok 2011**

Najväčší podiel na stavebnej produkcii vo výške 34,3 % tvorili v roku 2011 živnostníci (nárast produkcie oproti predchádzajúcemu roku o 0,4 p. b.). Z hľadiska veľkostnej štruktúry sa na objeme stavebnej produkcie v roku 2011 podieľali najmenším podielom (16,9 %) stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov. Ich produkcia bola v roku 2011 o -7,1 % nižšia ako v roku 2010. Malé stavebné podniky s počtom zamestnancov 0-49 sa na celkovej stavebnej produkcii v roku 2011 podieľali 28,7 %, produkcia týchto podnikov vzrástla oproti predchádzajúcemu roku o 10,5 %. Veľké stavebné podniky s počtom 250 a viac zamestnancov mali v roku 2011 na stavebnej produkcii 20,1 % podiel a objem ich produkcie sa oproti roku 2010 znížil o -11,0 %.

Z priemerného počtu 173 040 zamestnaných osôb bol v roku 2011 najväčší podiel živnostníkov (62,3 %; 107 742 osôb), ktorý sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšil o 1,0 p. b.. Najmenší podiel z hľadiska počtu zamestnancov (6,8 %) tvorili veľké podniky s počtom 250 a viac zamestnancov. Priemerný počet zamestnaných osôb sa vo veľkých podnikoch znížil v roku 2011 o -19,3 % na 11 818 osôb. V roku 2011 sa malé podniky (0-49 zamestnancov) podieľali na celkovej zamestnanosti v stavebníctve 19,7 % a stredné podniky (50-249 zamestnancov) 11,1 %. Počet zamestnancov vzrástol v roku 2011 oproti roku 2010 v kategórii podnikov s 0-49 zamestnancami o 2,5 % (o 833 osôb) a v kategórii podnikov s 50-249 zamestnancov poklesol o -10,2 % (o 2 198 osôb). Celkovo poklesla v roku 2011 zamestnanosť v stavebníctve v porovnaní s rokom 2010 o -3,6 %.

Medziročný celkový pokles stavebnej produkcie (b. c.) v roku 2011 o 0,6 %, t.j. z 5 497,1 mil. Eur na 5 463,1 mil. Eur (bez nestavebných podnikov) súvisel hlavne s poklesom jej objemu v stredných podnikoch (50-249 zamestnancov) o -8,9 % a vo veľkých podnikoch (250 a viac zamestnancov) o -12,5 %. Zamestnanosť najviac poklesla v kategórii podnikov s 500 a viac zamestnancami, a to o -21,5 % (o 2 152 osôb).

Prehľadnejšie údaje o podiele jednotlivých podnikateľských subjektov⁵ na realizácii stavebnej produkcie a zamestnanosti v stavebníctve v roku 2011 obsahuje tabuľka č. 18.

Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2011

Tabuľka č. 18

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia 2011 ¹⁾			Priemerný evidenčný počet zamestnancov 2011		
	mil. Eur v b.c.	Podiel v %	Index 2011/2010 ²⁾	Fyzické osoby	Podiel v %	Index 2011/2010
0 - 19	826,9	15,1	104,1	21 511	12,4	95,5
20 - 49	738,7	13,5	127,4	12 690	7,3	117,0
50 - 249	923,6	16,9	89,9	19 279	11,1	89,8
250 - 499	280,3	5,1	93,5	3 956	2,3	85,5
500 a viac	818,2	15,0	84,3	7 862	4,5	78,5
Živnostníci ²⁾	1 875,4	34,3	99,2	107 742	62,3	97,9
Spolu	5 463,1	100,0	98,3	173 040	100,0	96,4

Poznámka: ¹⁾ Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - bez nestavebných podnikov.

²⁾ V stálych cenách, priemer roku 2005=100

³⁾ Odhad

V *Prilohe č. 4* sú uvedené podrobnejšie údaje o organizačnom vývoji podnikateľského prostredia v stavebníctve.

2.3 VÝVOJ OBJEMU STAVEBNEJ PRODUKCIE

Po výkyvoch vo vývoji stavebnej produkcie do roku 1999 jej objem od roku 2000 medziročne pravidelne do roku 2008 rástol, pričom historický najvyšší rast stavebnej produkcie bol reálne zaznamenaný v rokoch 2005 a 2006. V roku 2007 nebol dosiahnutý taký rast stavebnej produkcie ako v predchádzajúcom období, ale v roku 2008 došlo k ďalšiemu rastu o 18,3 % v b. c., resp. 12,0 % v s. c. 2005. V roku 2009 už došlo k zmenám a k výraznému poklesu stavebnej produkcie o -9,1 % v b. c. a o -11,3 % v s. c.. V roku 2010 v bežných cenách poklesol objem stavebnej produkcie oproti roku 2009 o -3,7 % a v stálych cenách o -4,6 %.

Podnikateľské subjekty, pôsobiace v *odvetví stavebnej produkcie* realizovali v roku 2011 objem stavebnej produkcie v hodnote 5 499,8 mil. Eur v bežných cenách a 4 603,2 mil. Eur v stálych cenách roku 2005, čo v bežných cenách znamená pokles oproti roku 2010 o -0,6 % a v stálych cenách o -1,8 %.

⁵ O podnikateľských subjektoch, ktoré pôsobia na slovenskom stavebnom trhu, sú k dispozícii informácie s rôznou úrovňou spoľahlivosti. Najpresnejšie údaje sú k dispozícii o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac (tu ide o vyčerpávajúce štatistické zisťovanie). O malých stavebných organizáciách do 19 zamestnancov sú k dispozícii odhady založené na výberovom zisťovaní, rovnako o živnostníkoch. ŠÚ SR tieto odhady upresňuje, pričom platí, že ide často o odlišné údaje získané buď z mesačného alebo ročného výkazníctva. Z tohto dôvodu najmä medziročné porovnanie za posledný rok býva spravidla rozdielne pri použití ročných štatistík (za minulé obdobie) a aktuálnych správ o hospodárskom vývoji založených na štvrťročnom, resp. mesačnom zisťovaní.

**Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku
v rokoch 2005 až 2011**

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavebná produkcia ^{*) 1)} (b. c.)	mil. Eur	4 157,2	4 962,9	5 484,5	6 473,1	5 790,4	5 649,3	5 499,8
- index (predch. obdobie = 100)	%	121,3	119,4	110,5	118,0	89,5	95,6	97,4
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (b. c.)	mil. Eur	4 072,1	4 863,8	5 345,9	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8
- index (predch. obdobie = 100)	%	119,4	119,4	109,9	118,3	90,9	96,3	99,4
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (s. c. 2005)	mil. Eur	4 068,9	4 676,5	4 947,9	5 540,0	4 913,5	4 685,3	4 603,2
- index (predch. obdobie = 100)	%	114,6	114,9	105,8	112,0	88,7	95,4	98,2
Ø evidenčný počet zamestnancov ¹⁾	fyz. os.	143 426	157 201	166 566	182 139	184 717	178 795	173 040
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	107,4	109,6	106,0	109,3	101,4	96,8	96,8
Ø evidenčný počet zamestnancov ²⁾	fyz. os.	143 038	156 347	165 735	180 836	184 384	179 551	173 040
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	106,9	109,3	106,0	109,1	102,0	97,4	96,4
Produktivita práce zamestnanca (b. c.) ³⁾	Eur	28 730	31 403	32 745	35 420	30 971	30 616	31 571
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	113,5	109,3	104,3	108,2	87,4	98,9	103,1
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ¹⁾	Eur	461,50	488,15	516,83	556,64	560,13	580,39	603,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	106,1	105,8	105,9	107,7	100,6	103,6	103,9
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ⁴⁾	Eur	460,56	483,53	516,86	555,70	558,76	579,00	603,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	106,00	105,0	106,9	107,5	100,6	103,6	104,1

Poznámka: Stavebná produkcia vrátane nestavebných podnikov; ostatné ukazovatele bez stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - zahŕňa objem stavebnej produkcie, ktorý podnik realizuje zamestnancami zahrnutými do jej evidenčného počtu, ako aj osobami pracujúcimi na dohodu (vrátane produktívnej práce učňov). Patrí sem aj produkcia vykonaná pre vlastnú investičnú výstavbu a produkcia pre iných dodávateľov stavebnej produkcie vrátane produkcie vykonanej v zahraničí. Uvedená stavebná produkcia je vrátane nestavebných podnikov.

¹⁾ Za roky 2005 - 2010 ide o údaje z ročného výkazníctva o vývoji stavebnej produkcie, zamestnanosti, priemernej mesačnej mzde zamestnanca; rok 2011 je z mesačného výkazníctva.

²⁾ Za roky 2005 - 2010 ide o údaje o vývoji stavebnej produkcie (v b. c. a prepočítané na cenovú úroveň 2005), zamestnanosti z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2; rok 2011 je z mesačného výkazníctva.

³⁾ Produktivita práce zamestnanca je rátnaná zo stavebnej produkcie z mesačného výkazníctva v bežných cenách

⁴⁾ Ide o údaje o priemernej mesačnej mzde zamestnanca z mesačného výkazníctva

V roku 2011 bol v porovnaní s rokom 2010 vývoj ďalších základných ukazovateľov v stavebníctve (z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2, resp. z bežného mesačného výkazníctva) nasledovný:

- Priemerná zamestnanosť v odvetví stavebníctva v roku 2011 poklesla o -3,6 %, čo znamená zníženie počtu zamestnancov v odvetví o 6 755 osôb na 173 040 osôb. V zahraničí zároveň pracovalo v roku 2011 podľa ŠÚ SR v odvetví stavebníctva 34,7 tis. osôb, čo je o 7,3 tis. osôb menej ako v roku 2010.
- Produktivita práce zamestnanca zo stavebnej produkcie v roku 2011 bola v bežných cenách vo výške 31 571 Eur, čo predstavuje rast oproti roku 2010 o 3,1 %, v stálych cenách 2005 to bolo 26 432 Eur a v porovnaní s rokom 2010 ide o rast o 2,0 %.
- Priemerná mesačná nominálna mzda v stavebníctve vzrástla v roku 2011 o 4,1 % na 603,00 Eur. Reálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla v roku 2011 o 0,3 % na 580,00 Eur.

Poznámka: Za roky 2005 - 2010 (stavebná produkcia, priemerný evidenčný počet zamestnancov, priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca) ide o údaje z ročného výkazníctva; produktivita práce na zamestnanca a celý rok 2011 je z mesačného výkazníctva.

2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve

V odvetví stavebníctva sa obecné vyskytujú negatívne javy (samozrejme, že nie vždy, vo všeobecnosti a všade), o ktorých sa vie, hovorí sa o nich, len ich je ťažko dokázať. Nemá o to záujem zástupca investora, ktorý svojim konaním získa čisté peniaze alebo iné výhody, ani dodávateľ, pre ktorého je výhodné, že môže realizovať zákazku. Takéto aktivity deformujú podnikateľské prostredie, súťaž, resp. konkurencieschopnosť na trhu, predražujú výstavbu a v prostredí sa pohybujú čierne peniaze. Uvedenou formou získané finančné prostriedky sa síce väčšinou vrátia do tvorby HDP, buď ako súkromná spotreba alebo investície, ale na druhej strane štát prichádza o daňové príjmy. Dopĺňajú na to aj obce (hlavne pri využití štrukturálnych fondov), ktoré nemajú možnosti z rozpočtov poskytnúť finančné prostriedky aj takouto formou. Hlavne v súčasnej dobe nedostatku zákaziek nie je vylúčené, že sa spomínané javy môžu ešte rozšíriť.

Ako negatívny faktor v stavebníctve pôsobí **neregistrovaná (skrytá) ekonomika**, kde ide o nákup stavebných prác bez účtovného dokladu, teda nezdokladované služby. Najčastejšie ide o stavebné práce v nasledovných oblastiach: stavebná oprava bytu (napr. výmena bytového jadra, prestavba priečok, kladenie dlažby a obkladov); tapetovanie bytu, maľovanie bytu, natieranie dverí a okien; stavba rodinného domu, chaty, chalupy, garáže; rekonštrukcia rodinného domu, chaty, chalupy, garáže. Po vykonaní prác, ktorých cena býva väčšinou nižšia o DPH, nebola poskytnutá potvrdenka, čiže prípadná reklamácia na právnom základe je zložitá, ak nie nemožná. Štát je ukrátený na DPH, dani z príjmu a odvodoch do fondov. Posledný odhad,

ktorý robil ŠÚ SR na základe prieskumu skrytej ekonomiky uvádza, že v roku 2007 boli celkové ročné výdavky na služby stavebných robotníkov bez obdržania potvrdenky vo výške 354,1 mil. Eur.

Celkovo sa odhaduje, že slovenskí občania vydávajú ročne cca 200,0 až 330,0 mil. Eur za stavebné úpravy, rekonštrukcie bytov a domov. Je tiež odhad, že cca 15 až 25 tisíc pracovníkov tvorí čiernu ekonomiku v stavebníctve.

Daný stav môže čiastočne dokumentovať aj istý nesúlad medzi štatistikou stavebnej produkcie a štatistikou stavebných investícií (v súčasnosti stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu), z ktorého je zrejmé, že štatistika stavebnej produkcie nezahŕňa určitý objem stavebných investícií (Tabuľka č. 20). Pritom objem stavebnej produkcie by mal byť väčší, ako objem stavebných investícií za odvetvie ako celok, keďže stavebná produkcia (stavebné práce) celkom zahŕňa stavebné investície, opravy a údržbu základných prostriedkov a ostatné stavebné práce (napr. demolácie, zariadenie staveniska a pod.).

Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2005 - 2011

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ	M. j.	Roky						
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu v SR, bežné ceny	mld. Eur	5,732	7,720	8,279	8,414	7,173	7,098	7,206
Stavebná produkcia v SR celkom, bežné ceny	mld. Eur	4,072	4,864	5,346	6,326	5,750	5,535	5,500
Podiel stavebnej produkcie zo stavebných investícií spolu	%	71,0	63,0	64,6	75,2	80,2	78,0	76,3

Poznámka: Údaje za rok 2011 sú predbežné.

Pri rozdieloch medzi stavebnými investíciami a stavebnou produkciou môže ísť o nedokonalosti v štatistike, metodické vplyvy, alebo o vysokú úroveň svojpomocnej výstavby obyvateľstvom, prípadne skrytú ekonomiku.

K ďalším negatívnym javom v stavebníctve patrí do určitej miery **agresivita investorov a čierne stavby**.

Stavebné diela, ako budovy ale aj inžinierske stavby ovplyvňujú prostredie, v ktorom žijeme a nepriamo vplývajú aj na nás a naše správanie sa. Je logické, že staré ustupuje novému. To sa deje aj v našom prostredí. V mnohých prípadoch ale dochádza aj k demolácií objektov, ktoré tvorili históriu a majú tiež čo povedať dnešnej generácii. Nikto nespochybňuje potrebu nových bytových budov a stavieb občianskej vybavenosti s vyššou kvalitou vybavenia

a dostatkom parkovacích miest (najlepšie v podzemí pri dodržaní požiarnej bezpečnostných predpisov). Okrem ekonomickej efektívnosti a čo najvyššieho zisku by investori a developeri mohli viac prihliadať na architektonický súlad s prostredím, kde investícia vyrastie a zanechať aj hodnotné objekty z histórie.

Nie je výnimočné, že developeri, resp. investori presadzujú svoje zábery napriek odporu občanov žijúcich v danom prostredí a tiež na úkor zhoršenia dopravných podmienok. Samospráva sa bráni, že musí vydať stavebné povolenie, lebo žiadosť o stavebné povolenie spĺňa všetky požadované náležitosti a nie je porušený zákon. Na druhej strane vie, že získa prostriedky z daní (daň z nehnuteľnosti, podielové dane z titulu trvalého pobytu) a stávajú sa aj prípady podplatenia príslušného úradníka zo strany investora/developeru.

Z pohľadu investora, čo je samozrejme, je rozhodujúca efektívnosť investície, jej návratnosť a dosiahnutý zisk. Ostatné podmienky - ako prostredie pre život, architektúra, dopravné napojenie sú tiež zohľadňované, ale na prvom mieste je jednoznačne zisk. V dnešnej dobe krízy sme bohužiaľ svedkami toho, že na pôvodných brownfieldoch boli zbúrané staré objekty a s výstavbou nových plánovaných budov sa z rôznych príčin ešte nezačalo. Prebiehajúca kríza má v podstate aj pozitívny dopad. Investori/developeri prehodnocujú rozsah a smerovanie svojich investícií. Na druhej strane sa ale prejavuje aj vo verejných kapitálových výdavkoch, čo oddiali zvyšovanie kvality verejných budov a infraštruktúry.

Čierne stavby sa tiež vyskytujú vo výstavbe, a to ako nedodržanie počtu povolených podlaží alebo určenej veľkosti a druhu objektu. Pre investora sa javí výhodnejšie zaplatiť stavebnému úradu pokutu, ako korigovať svoj záber, prípadne požiadať o zmenu s rizikom, že nebude schválená.

Ďalšie negatívne javy spájané so stavebníctvom sa týkajú **verejného obstarávania stavebných prác, verejných prác ako takých a predražovania stavebných prác, korupcie, čiernych peňazí a iných plnení**. Rozpočet stavebných prác pri verejných prácach je často vysoko nadhodnotený. Tento negatívny vplyv čiastočne súvisí s potrebou spätných platieb za získanie zákaziek, ale tiež s cieľom dosahovať čo najvyšší zisk.

2.4 VÝVOJ ŠTRUKTÚRY STAVEBNEJ PRODUKCIE

Z hľadiska **štruktúry stavebnej produkcie podľa investičného zamerania** (b. c.) sa v roku 2011 realizovali stavebné práce nasledovne:

- na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách 78,6 %

- na opravách a údržbe 16,3 %
- ostatné stavebné práce 1,4 %
- v zahraničí 3,7 %.

Čo sa týka štruktúry stavebnej produkcie tvorili stavebné práce na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách podiel 78,6 % a oproti roku 2010 sa znížili o 1,3 p. b.. Znížil sa aj podiel prác na opravách a údržbe o 0,6 p. b., podiel stavebnej produkcie v zahraničí vzrástol o 1,3 p. b. na 3,7 %. Celkovo bol v roku 2011 zaznamenaný pokles v oblasti novej výstavby, modernizáciách a rekonštrukciách a stavebných prác na opravách a údržbe v tuzemsku. Stavebná produkcia v zahraničí naopak vzrástla.

Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2011

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ	2011		Indexy	
	4.Q.	rok	4.Q.11/4.Q.10	2011/2010
Stavebná produkcia <u>v tuzemsku</u> (mil. Eur) ¹⁾	1 522,9	5 297,0	99,8	97,2
z toho: - nová výstavba, rekonštrukcia a modernizácie	1 238,8	4 325,0	98,7	96,7
- opravy a údržba	269,5	897,6	102,6	95,0
- ostatné stavebné práce	14,6	74,4	x	x
Stavebná produkcia <u>v zahraničí</u> (mil. Eur)	57,4	202,8	135,2	137,2
Stavebná produkcia spolu (mil. Eur) ¹⁾	1 580,3	5 499,8	100,7	98,2

¹⁾ Absolútne hodnoty v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2005. Vrátane nestavebných podnikov.

Poznámka: Indexy uvedené v tabuľke č. 21 sú rátané zo stavebnej produkcie z rovnakého obdobia roku 2010 z mesačného výkazníctva.

Hlavná časť stavebnej produkcie vo výške 5 297,0 mil. Eur bola v roku 2011 realizovaná v tuzemsku (96,3 %), pričom oproti roku 2010 poklesla o -2,8 % (s. c. 2005). Stavebná produkcia v zahraničí v objeme 202,8 mil. Eur tvorila 3,7 % z celkovej stavebnej produkcie a oproti roku 2010 sa zvýšila o 37,2 % (s. c. 2005). Z celkového objemu tuzemskej stavebnej produkcie predstavovala nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie 78,6 % (4 325,0 mil. Eur v b. c.), opravy a údržba 16,3 % (897,6 mil. Eur v b. c.) a ostatné stavebné práce 1,4 % (74,4 mil. Eur v b. c.). Slovenské stavebníctvo bolo v roku 2011 ovplyvnené predovšetkým domácim, lokálnym prostredím a očakáva sa, že tento charakter si zachová aj v najbližšom období.

Podľa smerov výstavby najväčší podiel zo stavebnej produkcie v tuzemsku tvorila v roku 2011 výstavba nebytových budov, a to 47,0 % (2 489,4 mil. Eur), menšie podiely predstavujú výstavba bytových budov - 21,8 % (1 155,5 mil. Eur) a realizácia inžinierskych stavieb - 29,8 % (1 577,7 mil. Eur), ostatné stavebné práce tvorili z tuzemskej produkcie 1,4 % (74,4 mil. Eur).

Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2005 - 2011) v %

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	%	95,8	96,8	96,5	95,9	96,1	97,4	96,3
- Bytové budovy	%	22,9	23,5	27,6	27,9	24,2	23,5	21,0
- Nebytové budovy	%	42,6	43,7	42,7	43,8	44,0	44,6	45,2
- Inžinierske stavby	%	29,8	29,0	25,8	23,9	27,3	28,6	28,7
- Ostatné stavebné práce	%	0,5	0,5	0,3	0,3	0,7	0,6	1,4
Stavebná produkcia v zahraničí	%	4,2	3,2	3,5	4,1	3,9	2,6	3,7
Spolu	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Tabuľka č. 22 bola spracovaná na základe podkladov ŠÚ SR. Údaje za stavebnú produkciu sú za roky 2005 - 2010 z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2 a za rok 2011 z mesačného výkazníctva.

Podrobnejšie údaje o vývoji stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2005 - 2011 obsahuje tabuľka č. 23 a graf 13.

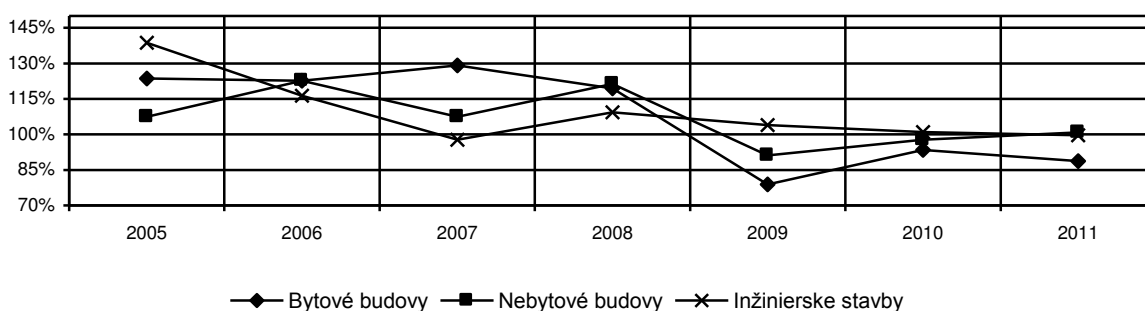
Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2005 - 2011 (bežné ceny)

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	mil. Eur	3 902,4	4 708,7	5 161,4	6 066,6	5 527,6	5 388,5	5 297,0
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	119,6	120,7	109,6	117,5	91,1	97,5	98,3
- Bytové budovy	mil. Eur	932,6	1 144,1	1 477,4	1 764,2	1 392,8	1 302,4	1 155,5
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	123,6	122,7	129,1	119,4	78,9	93,5	88,7
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	731,0	909,5	1 228,2	1 398,8	1 109,8	1 049,3	931,3
opravy a údržba	mil. Eur	201,6	234,6	249,2	365,4	283,0	253,1	224,2
- Nebytové budovy	mil. Eur	1 734,6	2 127,8	2 285,2	2 772,4	2 527,8	2 469,2	2 489,4
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	107,5	122,7	107,4	121,3	91,2	97,7	100,8
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 393,9	1 700,6	1 809,1	2 280,5	2 069,3	2 023,2	1 987,5
opravy a údržba	mil. Eur	340,7	427,2	476,1	491,9	458,5	446,0	501,9
- Inžinierske stavby	mil. Eur	1 213,6	1 411,3	1 380,7	1 509,6	1 569,3	1 584,6	1 577,7
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	138,7	116,3	97,8	109,3	104,0	101,0	99,6
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 022,9	1 233,7	1 167,4	1 289,7	1 360,3	1 348,1	1 406,1
opravy a údržba	mil. Eur	190,7	177,6	213,3	219,9	209,0	236,5	171,6
Ostatné stavebné práce	mil. Eur	21,6	25,5	18,1	20,4	37,7	32,3	74,4
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	112,5	118,1	71,0	112,7	184,8	85,7	230,3
Stavebná produkcia v zahraničí	mil. Eur	169,7	155,1	184,5	259,7	222,1	146,1	202,8
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	113,7	91,4	119,0	140,8	85,5	65,8	138,8
Spolu	mil. Eur	4 072,1	4 863,8	5 345,9	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	119,4	119,4	109,9	118,3	90,9	96,3	99,4

Poznámka: Tabuľka č. 23 bola spracovaná na základe podkladov ŠÚ SR. Údaje za stavebnú produkciu celkom sú za roky 2005 - 2010 z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2 a za rok 2011 z mesačného výkazníctva.

Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby
za roky 2005 - 2011

Výstavba bytových budov (bytová výstavba) v objeme 1 155,5 mil. Eur (b. c.) tvorila v roku 2011 21,0 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 21,8 % z tuzemskej produkcie). Objem výstavby bytových budov medziročne celkove poklesol o -11,3 % (b. c.), na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách o -11,2 % a na opravách a údržbe o -11,4 %. V roku 2012 sa predpokladá ešte mierny pokles a v rokoch 2013 a 2014 oživovanie stavebnej produkcie v segmente výstavby bytových budov.

Negatívne pôsobiace faktory na bytovú výstavbu a dopyt po bytoch:

- veľa nepredaných novostavieb, hlavne v Bratislave, ide pravdepodobne o pridrahé alebo priveľké bytové jednotky,
- príjmové možnosti potenciálnych kupcov, vysoká miera nezamestnanosti a neschopnosť splácať pôžičky,
- vysoké ceny novostavieb a ponúkaná veľkostná štruktúra a dispozičné riešenie bytov,
- z dôvodu ťažšej dostupnosti kúpy vlastného bytu býva uprednostňovaný nájom,
- stagnácia realitného trhu.

Pozitívne pôsobiace faktory na bytovú výstavbu a dopyt po bytoch:

- dopyt po bytoch menších rozmerov pre skupinu mladých ľudí a pre obyvateľov od 50 do 60 rokov (demografický vývoj),
- príspevky štátu na rozvoj bývania - dotácie a úvery,
- zatepľovanie a potreba obnovy existujúceho bytového fondu,
- potreba zvyšovať vybavenosť bytmi na 1 000 obyvateľov,
- pokles cien nehnuteľností pre bývanie, kúpa starších bytov a ich oprava a rekonštrukcia.

V roku 2011 bolo dokončených 14 608 bytov, t.j. o 2 468 bytov menej ako v roku 2010, čo predstavuje medziročný pokles o -15,5 %. Byty v bytových domoch tvorili z celkovej počtu dokončených bytov 40,0 %. Z pohľadu regiónov bol najvyšší počet dokončených bytov v Bratislavskom kraji - 3 628 bytov (24,8 % z celkového počtu dokončených bytov) a z nich v rodinných domoch 1 824 bytov. Počet začatých bytov na základe stavebných povolení v roku 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol o -21,4 %, v absolútnom vyjadrení pokles predstavoval 3 471 bytov. K 31.12.2011 sa oproti predchádzajúcemu roku znížila rozostavanosť bytov o -2,8 % na 64 734 bytov, z nich bolo 42 183 bytov v rodinných domoch.

Vplyv pretrvávajúcej krízy v stavebníctve sa prejavil aj v bytovej výstavbe:

- V roku 2011 bol dokončený nižší počet bytov ako v roku 2010, súčasne však narástol počet nových nepredaných bytov, hlavne z dôvodu ich cenovej nedostupnosti a veľkej plošnosti.
- V priebehu roku 2011 realitný trh s bytmi stagnoval, k miernemu oživeniu došlo až koncom roka. Ponuka bytov v roku 2011 stále výrazne prevyšovala nad dopytom.
- Stagnácia cien bytov; Po období (rok 2009), keď v dôsledku krízy došlo k výraznému prepadu cien za byty a domy, sa dá ďalšie obdobie charakterizovať ako stagnácia. Ceny mierne klesali alebo aj stúpali. Napr. za prvý štvrt'rok 2012 ceny nehnuteľností na bývanie klesli na priemernú cenu 1 235 Eur/m². Medzi jednotlivými regiónmi sú v priemerných cenách rozdiely, od najvyšších cien 1 658 Eur/m² podlahovej plochy v Bratislavskom kraji po najnižšiu cenu 620 Eur/m² v Nitrianskom kraji. Vzhľadom na celkovú ekonomickú situáciu sa v roku 2012 predpokladá pokles cien nehnuteľností ale v miernejšom tempe.
- V roku 2011 sa v bytovej výstavbe tiež prejavil vplyv rastu cien stavebných materiálov.
- V roku 2011 a začiatkom roka 2012 rástli úvery poskytnuté na bývanie. Poskytované boli výhodné akciové úrokové sadzby. Značná časť úverov na bývanie sa však použila na refinancovanie starých úverov a na rekonštrukciu už existujúceho bývania, preto z tohto dôvodu nemožno očakávať výraznejšie oživenie trhu s bývaním. Na druhej strane pretrvávajúca potreba uspokojovať bývanie môže byť v najbližšom období pozitívne ovplyvnená uvoľňovaním štandardov bánk pri úveroch na bývanie. Tiež sa ale s ohľadom na očakávané zvýšenie daní pre bankový sektor predpokladá nižší objem finančných prostriedkov poskytovaný na úvery.
- V roku 2011 sa výrazne znížil počet začatých bytov a vydaných stavebných povolení. Uvedený stav je odrazom zníženého dopytu po nových bytoch, vzhľadom na pomerne vysokú cenu nových bytov a pôvodne tiež zložitejšiu dostupnosť úverov. Na druhej strane sa ani nezvyšuje výstavba bytov na 1 000 obyvateľov (v roku 2009 to bolo 3,5 bytu/1 000 obyv., v roku 2010 - 3,1 bytu/1 000 obyv., v roku 2011 - 2,7 bytu/1 000 obyv.).

- V súvislosti s poklesom počtu vydaných stavebných povolení klesá aj úžitková plocha bytov podľa stavených povolení. V roku 2010 medziročne poklesla spolu úžitková plocha bytov podľa stavebných povolení o -14,7 % a v roku 2011 o -12,5 %. Pokles bol zaznamenaný aj pri úžitkovej ploche rodinných domov, a to o -13,1 % a -5,3 %.

Výstavba nebytových budov vo výške 2 489,4 mil. Eur v roku 2011 tvorila 45,2 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 47,0 % z tuzemskej produkcie) a predstavovala najväčší smer výstavby. V porovnaní s rokom 2010 vzrástol celkový objem stavebnej produkcie na nebytových budovách v b. c. o 0,8 %, nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie poklesli o -2,2 % a opravy a údržba vzrástli o 12,5 %.

Napriek miernemu rastu produkcie je segment výstavby nebytových budov tiež zasiahnutý nedostatkom dopytu. Pôvodne pripravované rozsiahle polyfunkčné komplexy plánované na brownfieldoch sa ešte nezačali realizovať, nie vždy sa darí získať investorov do jestvujúcich priemyselných parkov a z dôvodu šetrenia sa realizujú menšie objemy na verejných investíciách. V roku 2012 sa predpokladá pokles stavebnej produkcie v tomto segmente, v roku 2013 mierny nárast.

V roku 2011 bolo na výstavbu nebytových budov vydaných viac stavebných povolení ako v roku 2010 (1724 ks/1642 ks). Úžitková plocha objektov, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie sa oproti roku 2010 zväčšila pri administratívnych budovách z 80 811 m² na 104 986 m² a pri ostatných nebytových budovách z 619 335 m² na 710 663 m², ale tieto plochy predstavujú menej ako 50 % úžitkovej plochy budov, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie v roku 2008.

Hlavná časť výstavby nebytových budov je financovaná zo súkromných zdrojov a to buď priamo z vlastných zdrojov alebo zo získaného úveru. Kritériá bánk pre investovanie na realitnom trhu sú nasledovné: kvalitný podnikateľský zámer, úroveň vlastného imania, finančné zázemie developera, reputácia a referencie o developerovi, úroveň predpredajov (prenájmu), stav pripravenosti predmetného projektu a existencia nezávislej štúdie realizovateľnosti.

Výstavba nebytových budov výrazne závisí od dopytu kupujúcich, nájomníkov, získania finančných zdrojov a investičných zámerov a rozhodnutí súkromných investorov/developerov. Na dopyt vplýva ekonomický rast, ktorý je na Slovensku zatiaľ pozitívny ale z globálneho hľadiska sa táto výhoda výraznejšie neprejavuje. Negatívne pôsobí tiež dostupnosť úverových zdrojov a v prípade verejných zdrojov ich nedostatok a to aj v prípade samospráv. Pri verejných výdavkoch ide hlavne o rekonštrukcie, modernizácie, opravy, nadstavby a prístavby jestvujúcich verejných budov. Financované sú aj zo zdrojov EÚ v rámci Regionálneho operačného programu.

Výstavba priemyselných objektov súvisí s ekonomickou situáciou, teda odbytom výrobkov a z hľadiska investora hlavne s prílevom zahraničných investícií a tiež s poskytnutím investičných stimulov. Pokles sa odráža v znížení výdavkov do tejto oblasti a teda aj predpokladaný pokles môže byť v skutočnosti výrazne vyšší. V predchádzajúcich rokoch v rámci investícií rozširovali etablovaní výrobcovia svoje jestvujúce prevádzky (KIA Motors, Volkswagen, Samsung, Foxcon). Veľkú investíciu začala realizovať automobilka Volkswagen v Bratislave, keď začala stavať halu novej zvarovne o ploche 120 000 m², (celková investícia 1,1 mld. Eur), hala má byť postavená v priebehu roka, v roku 2014 sa predpokladá začatie výroby.

Na rôznych miestach Slovenska sú pripravené priemyselné parky alebo priemyselné zóny s rôznym stupňom vybavenia infraštruktúrou. V niektorých sa budujú výrobné prevádzky, pre iné boli poskytnuté investičné prísluby a ďalšie zostávajú zatiaľ prázdne. So zahraničnými a domácimi investormi spolupracuje pri implementácii ich zámerov agentúra SARIO, ktorá má rozpracované väčšie množstvo investičných zámerov.

Sklady a logistické centrá sa nachádzajú hlavne pri diaľniciach D1 medzi Bratislavou a Žilinou a D2 medzi Bratislavou a hranicami s Českom (Bratislava, Senec, Ilava). Výstavba sa realizuje v ProLogis Parkoch a začala na aj na strednom a východnom Slovensku, v regióne Žilina (IMMOPARK Žilina) a v Regióne Košice (IMMOPARK Košice). Špekulatívna výstavba stagnuje a objekty sa budujú podľa konkrétnych požiadaviek.

Administratívne komplexy sa stavajú najmä v hlavnom meste, ide o priestory vysokej kvality. Nájomníci často opúšťajú staršie budovy centrálnej časti z dôvodu nižšieho štandardu vybavenia a problémov s parkovaním. V roku 2011 bola podľa vydaných stavebných povolení úžitková plocha administratívnych budov o 30 % väčšia ako v roku 2010, ale o 60 % menšia ako v roku 2008. Administratívne budovy sa stavajú vedľa samostatne stojacich (Digilat Park, Reding Tower 2 Centrál, City Business Center) ale menšie tiež v radovej zástavbe.

V meste Košice bude v lete 2012 dokončená novostavba väčšej administratívnej budovy Aupark Tower s 11 900 m² podlahovej plochy, ktorá je postavená v blízkosti nákupného centra Aupark.

Zelené kancelárie v Bratislave - v auguste 2012 bude skolaudovaný v komplexe Bratislava Business Center 1 Plus prvý projekt zelených kancelárií o výmere 14 600 m² a tiež Eco Point v Košiciach.

Rozbieha sa výstavba megaprojektu BORY v Bratislave za stovky mil. Eur na severozápadnom okraji Bratislavy (zábavné centrum, komerčná zóna s obchodmi, obytná zóna, postup výstavby bude v závislosti od trhu). V blízkosti letiska a nákupného centra Avion v Bratislave sa na území 50 ha začalo s výstavbou administratívno-obchodného komplexu Pharos, vrátane logistického centra, plánované otvorenie koncom roka 2013. Dokončuje sa komplex Nový Centrál (200 mil. Eur), súčasťou komplexu sú obchodné priestory (140

obchodov), kancelárske priestory (budúce sídlo spoločnosti Orange), relaxačno-športové centrum (otvorenie na jeseň 2012) a súčasťou komplexu je aj hotel (otvorenie na jar 2013).

Obchodné budovy - rozširujú sa jestvujúce obchodné centrá o nové predajné priestory, galérie a garážové domy (Tesco Extra, Avion - Ikea, Korzo). Budujú sa nové nákupné centrá v okresných mestách (Europa Shopping Center Zvolen, I. etapa otvorenie jún 2012) alebo sa prestavujú z výrobných-skladových areálov (Rožňava). Vedľa diaľnice D1 sa v roku 2012 začali stavať prvé dve outletové centrá na Slovensku (pri obci Voderady a meste Senec) s investíciou 65 mil. Eur a 30 mil. Eur, otvorenie na jar 2013. Napriek dosahovanej nižšej ziskovosti pokračuje výstavba na rozširovaní jestvujúcich obchodných centier a budujú sa aj nové.

Súčasná vláda SR plánuje v tomto volebnom období podporiť výstavbu potrebného národného futbalového štadióna v Bratislave pre 15 000 - 20 000 divákov. Ideálna by bola kombinácia zdrojov zo štátneho rozpočtu, samosprávy a súkromného sektora. Vo fáze prípravy, (pôvodný švajčiarsky investor od zámeru ustúpi) je v meste Trnava rekonštrukcia jestvujúceho futbalového štadióna a jeho obklopenie komerčnými priestormi (investor Eur Max Slovakia, investícia 68 mil. Eur, termín začatia 2013/2014).

Na jar 2011 sa v zrekonštruovanom zimnom štadióne v Bratislave uskutočnili majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, vedľa boli postavené dve tréningové haly a podzemné parkovisko. V meste Košice, kde tiež prebiehal šampionát postavila tréningová hala a parkovací dom.

Na viacerých miestach Slovenska sa stavajú aquaparky (Zemplínska Šírava) a v rámci finančných možností sa existujúce vylepšujú a dostavujú sa wellness, ubytovacie kapacity (Podhájska). Chystá sa obnova viacerých nefunkčných kúpalísk a výstavba nových plavární (Bratislava Petržalka, Piešťany).

Vedľa hokejového štadióna v Bratislave bol postavený nový hotel DoubleTree by Hilton. V rokoch 2009 až 2011 bolo otvorených viacero hotelov rôznej kategórie aj päťhviezdičkové (Sheraton a Kempinski). Väčšie hotely sú súčasťou budovaných ako aj v pripravovaných projektoch polyfunkčných komplexov. Ďalšie hotely sa rekonštruujú (Hotel Tatra v Trenčíne, Devín v Bratislave), iné vznikli prestavbou objektov iného využitia (ubytovňa, administratívna budova, zrúcanina zámku). Aj keď sa správy o nových projektoch objavujú často, masívny nárast kapacít hotelieri neočakávajú.

Výstavba prvej etapy nového letiskového terminálu v Bratislave bola ukončená v júni 2010. Stavba pokračuje výstavbou druhej časti terminálu, na mieste zbúraného starého terminálu. Termín dokončenia v roku 2012, náklady 85,90 mil. Eur. Plánuje sa prenájom letiska v Bratislave a prevod menších letísk do vlastníctva obcí. V súvislosti s realizáciou projektu TEN-T má byť postavená nová podzemná železničná stanica Bratislava Filiálka, plánovaný termín ukončenia 2015.

V roku 2011 bola ukončená prvá etapa rekonštrukcie Bratislavského hradu, kde sú reprezentačné a muzeálne priestory. Na dokončenie rekonštrukcie okolia neboli zatiaľ vyčlenené finančné prostriedky. Na jar 2012 bola po obnove otvorená budova Reduty, kde sídli Slovenská filharmónia. Rekonštrukcia (30 mil. Eur) bola financovaná aj s príspevom Nórskeho fondu. V rozpočte na rok 2012 je vyčlenených 10 mil. Eur na potrebnú rekonštrukciu Slovenskej národnej galérie.

Objem **inžinierskych stavieb** (inžinierskej výstavby) vo výške 1 577,7 mil. Eur (b. c.) v roku 2011 tvoril 28,7 % zo stavebnej produkcie celkom (resp. 29,8 % z tuzemskej produkcie). V porovnaní s rokom 2010 objem prác na inžinierskej výstavbe poklesol o -0,4 % (b. c.). Objem prác na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách vzrástol o 4,3 % na 1 406,1 mil. Eur a na opravách a údržbe klesol o -27,4 % na 171,6 mil. Eur. V roku 2012 sa predpokladá pokles výstavby inžinierskych stavieb hlavne z dôvodu posunu termínov výstavby diaľnic, vzrastie objem práce na oprave a údržbe ciest a mostných objektov na cestách. Prioritami novej vlády SR bude pokračovanie vo výstavbe dopravnej siete vo výraznejšej miere ako doteraz.

Hlavnú časť inžinierskych stavieb predstavuje budovanie dopravnej infraštruktúry - cestnej infraštruktúry - diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy a oprava cestnej siete a tiež modernizácia existujúcich železničných tratí. Objem skutočne realizovaného rozsahu prác a teda čerpania zdrojov bude závisieť na pripravenosti stavieb (majetkovo-právne vysporiadanie s vlastníkmi, stavebné povolenie, príprava kvalitných projektov pre čerpanie prostriedkov z fondov EÚ), alokácii zdrojov, úspešnom priebehu výberu dodávateľa (verejné obstarávanie) a priebehu výstavby (nie povodne, archeologické nálezy, vyvolané investície).

V októbri 2011 bol pre automobilovú dopravu otvorený 46 km dlhý úsek medzi Nitrou a Tekovskými Nemcami, bol to prvý projekt realizovaný ako PPP. Nasledujúcou vládou, ktorá nastúpila po voľbách v júni 2010 boli ďalšie dva plánované a pripravované projekty PPP na výstavbe diaľnice D1 zrušené, okrem iného boli považované za veľmi nákladné. V júli 2011 bol schválený „Program pokračovania prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011 - 2014“. V harmonograme sú uvedené úseky výstavby diaľnice alebo rýchlostnej cesty, predpokladaný zdroj financovania, stavebné náklady a dĺžka úseku. Pri výstavbe potom prišlo k posunu termínov vyhlásenia súťaže, resp. začatia výstavby. Nový minister, ktorý nastúpil do funkcie po predčasných voľbách v marci 2012 hovorí o prehodnotení programu výstavby diaľnic, z dôvodu posunu termínov vyhlasovania súťaže, resp. začatia výstavby.

Plánovaná dĺžka diaľnic a rýchlostných ciest je 1 900 km. Hlavným limitom sú finančné prostriedky, ktorých treba na dobudovanie plánovanej siete 20 mld. Eur. Termín spojenia miest Bratislava a Košice na východe Slovenska diaľnicou D1 asi bude najskôr po roku 2017.

V súčasnosti je vo výstavbe 7 úsekov diaľnic a rýchlostných ciest o celkovej dĺžke 65,60 km, ktoré by mali byť odovzdané v roku 2012 (2, úseky, 5,2 km), 2013 (2 úseky, 23,19 km), 2015 (2 úseky 25,99 km) a 2016 (1 úsek, 11,2 km).

Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest postúpila do hornatého terénu, preto bude potrebné na novostavaných diaľničných úsekoch vybudovať desiatky mostov (84) a tunely (11,48 km). Na úseku Lietavská Lúčka - Dubná Skala bude súčasťou diaľnice najdlhší 7,5 km tunel Višňové.

V roku 2011 pokračovali práce na modernizácii železničnej trate na rýchlosť 160 km/hod. v úsekoch Žilina - Krásno nad Kysucou (18,9 km, plánované ukončenie 2012), Nové Mesto nad Váhom - Zlatovce (17,5 km, 2014), Trenčianska Teplá - Beluša (20,4 km). V nasledujúcich rokoch budú práce pokračovať na úsekoch Beluša - Púchov (7,0 km), Púchov - Považská - Teplá (15,8 km), Považská Teplá - Žilina (22,7 km) a Krásno nad Kysucou - Čadca - štátna hranica SR/ČR (14,2 km).

V rámci podpory integrovanej dopravy osôb by sa v roku 2012 malo začať v Bratislave s výstavbou/modernizáciou železničnej trate v úseku staníc Bratislava Predmestie - Bratislava Filiálka, kde bude vybudovaná podzemná železničná stanica, plánované ukončenie výstavby v roku 2015. Podľa novej koncepcie sa projekt TEN-T znižuje a bola z neho vypustené prepojenie tunelom popod Dunaj z dôvodu vysokej finančnej náročnosti. V druhom najväčšom meste Košice sa má vybudovať terminál integrovanej dopravy, elektrifikácia trate a stavba novej koľajovej trate v meste s napojením na železnicu.

V júni 2012 bude známe či budú odsúhlasený príspevok z fondov EÚ na rekonštrukciu starého mosta v Bratislave a výstavbu prvého úseku električkovej/tramtrain trate cez tento most do sídliska Petržalka o celkovej dĺžke 4,2 km.

Od júna 2010 v dvoch projektoch protipovodňovej ochrany pracovalo 200 obcí, pričom sa použilo 42 mil. Eur (z toho 18 mil. Eur z Európskeho sociálneho fondu). Podľa programu revitalizácie sa budujú systémy vsakovacích priekop, hrádzí, jazierok a malých prehrádzok na tokoch, ktoré zachytia dažďovú vodu. V priebehu 10 rokov by mala ísť na program 1 mld. Eur.

V kapitálových výdavkoch verejných investícií sú v rámci integrovanej ochrany a racionálneho využívania vôd vyčlenené prostriedky (OP Životné prostredie) v nasledujúcich rokoch vo výške 2012 - 206,1 mil. Eur, 2013 - 149,3 mil. Eur a 2014 - 245,9 mil. Eur.

Pri dostavbe 3. A 4. Bloku jadrovej elektrárne v Mochovciach nastal sklz a odhad spustenia blokov do prevádzky sa posunul o rok na december 2013 a júl 2014. Naďalej budú pokračovať aj stavebné práce.

2.5 VÝSLEDKY STAVEBNÝCH PODNIKOV S 20, RESP. 100 A VIAC ZAMESTNANCIAMI

2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy

Podľa organizačnej štatistiky bolo k 31.12.2011 zapísaných v obchodnom registri 713 stavebných podnikov s počtom zamestnancov viac ako 20. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2010 (676 podnikov) je to o 37 podnikov viac.

Stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami realizovali v roku 2011 vlastnými zamestnancami stavebné práce v bežných cenách v hodnote 2 761,0 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2010 ide o pokles objemu produkcie o 0,2 %.

Podľa jednotlivých veľkostných kategórií podnikov nad 20 zamestnancov medziročný pokles stavebnej produkcie zaznamenali v roku 2011 (v b. c.) stavebné podniky s počtom 500 a viac zamestnancov a podniky s počtom 50-249 zamestnancov, a to -16,8 % a -7,1 %. Rast stavebnej produkcie bol vykázaný v podnikoch s počtom zamestnancov 250-449 (o 11,5 %) a v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 (o 40,7 %). Absolútne hodnoty o vývoji stavebnej produkcie v rokoch 2005 - 2011 sú uvedené v tabuľke č. 24.

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2005 - 2011
(v mil. Eur, bežné ceny)

Tabuľka č. 24

Veľkostná skupina podľa počtu zamestnancov	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	389,5	545,11	533,16	640,43	548,82	525,03	738,70
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	865,66	937,66	1 062,74	1 142,12	1 014,07	994,59	923,60
Podniky s počtom zamestnancov 250-499	282,85	243,58	351,03	325,17	259,79	251,33	280,30
Podniky s počtom zamestnancov 500 a viac	620,59	787,19	745,4	1 106,66	1 074,22	983,20	818,20
Spolu	2 158,60	2 513,54	2 692,33	3 214,39	2 896,89	2 754,15	2 760,80

¹⁾ Rok 2011 podľa mesačného štatistického výkazníctva.

V roku 2011 vzrástla zamestnanosť len v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 o 23,2 % a produktivita práce na zamestnanca vzrástla o 14,2 %. Zamestnanosť klesla v podnikoch s počtom zamestnancov 50-249 o -9,3 % a produktivita práce zo stavebnej produkcie tu zaznamenala rast o 2,4 %. V podnikoch s počtom zamestnancov 250-499 bol rovnako zaznamenaný pokles zamestnanosti o -12,8 %, a to pri raste produktivity práce o 27,9 %. Najväčší pokles zamestnanosti o -23,3 % bol vykázaný v podnikoch s počtom 500 a viac zamestnancov, produktivita práce pritom vzrástla v tejto kategórii o 7,1 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla celkovo v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami o 4,2 % na 900,0 Eur. Rast miezd zaznamenali všetky veľkostné kategórie podnikov, podniky s počtom zamestnancov 20-49 (o 6,7 %), podniky s počtom 50-249 zamestnancov (o 4,3 %), podniky s 250-499 zamestnancami (o 20,4 %) a podniky s 500 a viac zamestnancami o 5,2 %. Podrobnejšie údaje za rok 2011 o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac obsahuje tabuľka č. 25.

Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2011 ¹⁾ (podľa veľkostnej štruktúry)

Tabuľka č. 25

Veľkostné skupiny podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia mil. Eur (bežné ceny)		Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)		Priemerná mesačná mzda Eur		Produktivita práce zo stavebnej produkcie tis. Eur (b. c.)	
	2011	Index 2011/2010	2011	Index 2011/2010	2011	Index 2011/2010	2011	Index 2011/2010
20 - 49	738,70	140,7	12 690	123,2	745,0	106,7	58,227	114,2
50 - 249	923,60	92,9	19 279	90,7	851,0	104,3	47 907	102,4
250 - 499	280,30	111,5	3 966	87,2	1 113,0	120,4	70,854	127,9
500 a viac	818,20	83,2	7 862	77,7	1 164,0	105,2	104,070	107,1
Spolu	2 760,80	100,2	43 797	94,8	900,0	104,2	63,042	105,8

¹⁾ Rok 2011 podľa mesačného štatistického výkazníctva (indexy rok 2010 podľa ročného výkazníctva).

2.5.2 Hospodársky výsledok

ŠÚ SR začal od roku 2009 vykazovať v publikácii „Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR“ hospodársky výsledok len za stratové a nestratové nefinančné korporácie (stavebné podniky) so 100 a viac zamestnancami. Z tohto dôvodu sa preto budú ďalej posudzovať len tieto podniky. Stavebné podniky s počtom 100 a viac zamestnancov v roku 2011 vyprodukovali **hospodársky výsledok** (zisk - strata) v hodnote 350,6 mil. Eur, čo je o 71,2 % viac ako tieto podniky vykázali v roku 2010 (204,8 mil. Eur).

Z celkového počtu (96) vykázaných podnikov s počtom 100 a viac zamestnancov 71,9 % podnikov (t.j. 69) dosiahlo v roku 2011 zisk v celkovej hodnote 384,7 mil. Eur a 28,1 % podnikov (t.j. 27) bolo stratových, pričom vyprodukovali stratu v objeme 34,1 mil. Eur. Celková ziskovosť podnikov sa v roku 2011 oproti roku 2010 zvýšila o 31,2 % a strata za rovnaké obdobie vzrástla viac ako trojnásobne.

Podľa publikácie ŠÚ SR „Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrtrok 2011“ stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami vyprodukovali v roku 2011 hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 586,9 mil. Eur, čo je o 49,0 % viac ako v roku 2010 (393,9 mil. Eur). Ďalej sú uvedené ďalšie finančné ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami.

Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami

Tabuľka č. 26

Ukazovatele	k 31.12.2010 v mil. Eur	k 31.12.2011 v mil. Eur	Index 2011/2010
Výnosy	5 685,9	5 781,3	107,9
Náklady spolu	5 099,0	4 877,4	104,5
Výsledok hospodárenia pred zdanení	586,9	393,9	149,0
Pridaná hodnota	1 101,5	1 113,7	98,9
Mzdy a náhrady mzdy	465,2	482,8	94,9

Ku koncu roka 2011 vykazovali stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami **pohľadávky** vo výške 2 307,5 mil. Eur, čo predstavuje rast oproti stavu na začiatku roka o 11,7 mil. Eur. **Záväzky** stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami dosahovali ku koncu roka 2011 hodnotu 2 092,8 mil. Eur, čo predstavuje rast oproti stavu na začiatku roka o 36,7 mil. Eur.

Bankové úvery stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami predstavovali ku koncu roka 2011 hodnotu 243,2 mil. Eur, čo je o 29,0 mil. Eur menej ako na začiatku roka.

2.6 VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V REGIÓNOCH

Medziročne poklesol objem stavebnej produkcie v stavebných podnikoch (podľa sídla podniku) v s. c. 2005 celkovo o -1,7 %. Rast stavebnej produkcie bol v roku 2011 dosiahnutý v štyroch krajoch, a to v Košickom kraji o 16,2 %, v Nitrianskom kraji o 8,3 %, v Prešovskom kraji o 4,0 % a v Žilinskom kraji o 0,7 %. V ostatných krajoch SR došlo v roku 2011 k poklesu objemu stavebnej produkcie, od -2,7 % v Trenčianskom kraji do -10,5 % v Bratislavskom kraji. Tak ako v roku 2010 i v roku 2011 bol objem stavebnej produkcie podľa jednotlivých krajov rozdelený nerovnomerne.

Najväčší podiel 25,4 % vyprodukovali stavebné podniky Bratislavského kraja a najnižší podiel vo výške 7,5 % realizovali podniky Banskobystrického kraja. V ostatných krajoch sa podiel na stavebnej produkcii pohyboval od 8,4 % v Trenčianskom kraji do 15,9 % v Žilinskom kraji.

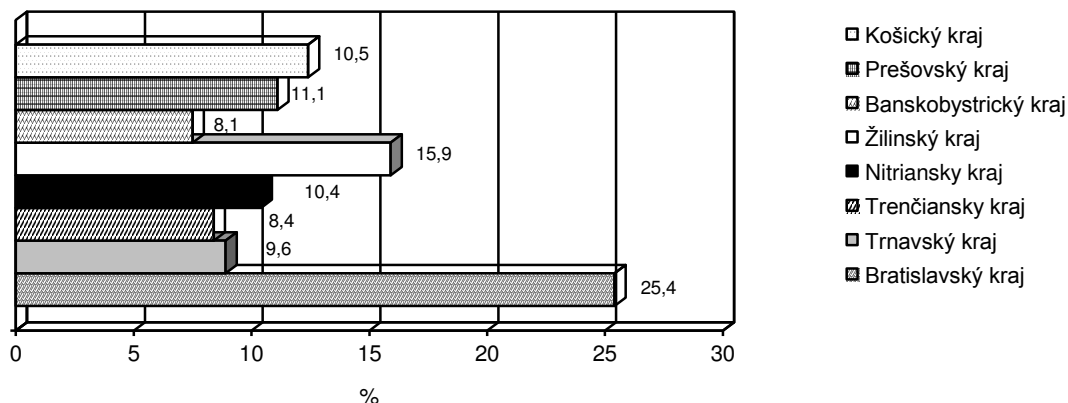
Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2011 podľa krajov

Tabuľka č. 27

Kraj	Stavebná produkcia mil. Eur	Podiel na SR v %	Index 2011/2010
Bratislavský	1 385,4	25,4	89,5
Trnavský	486,2	8,9	91,2
Trenčiansky	459,7	8,4	97,3
Nitriansky	565,7	10,4	108,3
Žilinský	870,2	15,9	100,7
Banskobystrický	410,4	7,5	90,7
Prešovský	605,6	11,1	104,0
Košický	679,9	12,4	116,2
SR spolu	5 463,1	100,0	98,3

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov, absolútne hodnoty a podiely v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2005.

Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2011

V tabuľke č. 28 je uvedená stavebná produkcia v krajoch SR v členení za podniky s 20 a viac zamestnancami a podniky s 0-19 zamestnancami a živnostníkov.

Stavebná produkcia v SR v roku 2011 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 28

Kraj	Stavebná produkcia vykonaná vlastným zamestnancami					
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
Bratislavský	1 131,5	41,0	253,9	9,4	1 385,4	81,7
Trnavský	157,2	5,7	329,0	12,2	486,2	32,3
Trenčiansky	139,4	5,0	320,3	11,9	459,7	30,3
Nitriansky	239,8	8,7	325,9	12,1	565,7	42,4
Žilinský	319,9	11,6	550,3	20,4	870,2	36,8
Banskobystrický	179,1	6,5	231,3	8,6	410,4	43,6
Prešovský	164,0	5,9	441,6	16,3	605,6	27,1
Košický	429,8	15,6	250,1	9,3	679,9	63,2
SR spolu	2 760,8	100,0	2702,3	100,0	5 463,1	50,5

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov.

Zo stavebnej produkcie vyprodukovanej v roku 2011 podnikmi s 20 a viac zamestnancami (bez nestavebných podnikov) dosiahli najväčší podiel podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (41,0 %) a najmenší podiel podniky so sídlom v Trenčianskom kraji (5,0 %).

Zo stavebnej produkcie, ktorú realizovali podniky do 19 zamestnancov a živnostníci mali najväčší podiel dané podnikateľské subjekty zo Žilinského kraja (20,4 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Banskobystrického kraja (8,6 %). Podiel podnikov do 19 zamestnancov a živnostníkov z celkovej stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami na Slovensku predstavoval v roku 2011 49,5 %. V rámci sídla kapacít viac ako 60 % stavebnej produkcie realizovali dané

podnikateľské subjekty z Prešovského kraja (72,9 %), Trenčianskeho kraja (69,7 %), Trnavského kraja (67,7 %), Žilinského kraja (63,2 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Bratislavského kraja 18,3 %.

Najvyšší priemerný evidenčný počet zamestnancov bol v roku 2011 zaznamenaný v Žilinskom kraji, ktorý sa na celkovom počte zamestnancov v stavebníctve podieľal 19,6 %. Potom nasleduje Prešovský kraj s 15,6 % a Bratislavský kraj so 14,0 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 20 a viac zamestnancami bol v roku 2011 registrovaný v Bratislavskom kraji - 29,6 %, najnižší v Trnavskom kraji - 6,4 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 0-19 zamestnancami a živnostníkov bol v roku 2011 evidovaný v Žilinskom kraji - 20,9 %, najnižší v Košickom kraji - 8,2 %. Zamestnanosť v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dominovala v Bratislavskom kraji, keď jej podiel tvoril 53,3 %, najmenší podiel týchto zamestnancov bol v Trnavskom kraji - 14,4 %.

Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2011

Tabuľka č. 29

Kraj	Priemerný evidenčný počet zamestnancov						Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	podiel %	
Bratislavský	12 943	29,6	11 349	8,8	24 292	14,0	53,3
Trnavský	2 817	6,4	16 727	12,9	19 544	11,3	14,4
Trenčiansky	3 294	7,5	14 419	11,2	17 713	10,2	18,6
Nitriansky	4 839	11,1	14 720	11,4	19 559	11,3	24,7
Žilinský	7 005	16,0	26 954	20,9	33 959	19,6	20,6
Banskobystrický	2 993	6,8	11 848	9,2	14 841	8,6	20,2
Prešovský	4 348	9,9	22 636	17,5	26 984	15,6	16,1
Košický	5 548	12,7	10 600	8,2	16 148	9,3	34,4
SR spolu	43 787	100,0	129 253	100,0	173 040	100,0	25,3

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov.

Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2011 podľa krajov v tis. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 30

Kraj	Produktivita práce na zamestnanca zo stavebnej produkcie		
	Podniky 20 a viac zamest.	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	Spolu
Bratislavský	87,4	22,4	57,0
Trnavský	55,8	19,7	24,9
Trenčiansky	42,3	22,2	26,0
Nitriansky	49,6	22,1	28,9
Žilinský	45,7	20,4	25,6
Banskobystrický	59,8	19,5	27,7
Prešovský	37,7	19,5	22,4
Košický	77,5	23,6	42,1
SR spolu	63,1	20,9	31,6

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov; živnostníci odhad.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie na zamestnanca v roku 2011 dosiahla najväčšiu hodnotu v Bratislavskom kraji (57,0 tis. Eur). V ostatných krajoch SR sa pohybovala od 22,4 tis. Eur v Prešovskom kraji do 42,1 tis. Eur v Košickom kraji.

Poznámky:

- V Prílohe č. 5 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami v rokoch 2007 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami (podľa sídla podniku a podľa miesta realizácie stavby).
- V Prílohe č. 6 je uvedený prehľad o priemernom evidenčnom počte zamestnancov a robotníkov v rokoch 2008 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami (podľa sídla podniku).
- V Prílohe č. 7 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2009 a 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 8 je uvedená štruktúra stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2008 až 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 9 je uvedená Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS).
- V Prílohe č. 10 je uvedený Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery).
- V Prílohe č. 11 je uvedený rebríček najväčších stavebných firiem v SR podľa výroby za rok 2011 (TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).
- V Prílohe č. 14 je uvedený rebríček inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR podľa tržieb za rok 2011 (TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).
- V Prílohe č. 15 sú uvedené najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2011 (TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).
- V Prílohe č. 16 je uvedený vývoj obyvateľstva, vývoj HDP, nezamestnanosti, cien stavebných prác, sektora stavebníctva, bytového fondu a počtu dokončených bytov v krajinách Euroconstruct zo 72. konferencie, ktorá sa uskutočnila v Paríži v novembri 2011.

3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK

Priemysel stavebných látok (PSL) je odvetvie, ktoré nemá významnejší podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu, v rámci spracovateľského priemyslu ale i priemyslu celkom však má dobrú pozíciu.

Priemysel stavebných látok je podľa špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví SK NACE od roku 2009 charakterizovaný nasledovne:

- B : ŤAŽBA A DOBÝVANIE
- 08 INÁ ŤAŽBA A DOBÝVANIE
 - 0811 Dobývanie dekoračného a stavebného kameňa, vápenca, sadrovca, kriedy a bridlice
 - 0812 Prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba ílu a kaolínu
- C : PRIEMYSELNÁ VÝROBA
- CG : VÝROBA VÝROBKOV Z GUMY A PLASTU A OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
- 23 VÝROBA OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
 - 2320 Výroba žiaruvzdorných výrobkov
 - 2331 Výroba keramických obkladačiek a dlaždíc
 - 2332 Výroba tehál, obkladačiek a stavebných výrobkov z pálenej hliny
 - 2341 Výroba domácich a dekoratívnych keramických predmetov
 - 2342 Výroba keramického sanitárneho vybavenia
 - 2344 Výroba ostatných technických keramických výrobkov
 - 2349 Výroba ostatných keramických výrobkov
 - 2351 Výroba cementu
 - 2352 Výroba vápna a sadry
 - 2361 Výroba betónových výrobkov na stavebné účely
 - 2362 Výroba sadrových výrobkov na stavebné účely
 - 2363 Výroba transportného betónu
 - 2364 Výroba malty
 - 2365 Výroba cementových vlákien
 - 2369 Výroba ostatných výrobkov z betónu, sadry a cementu
 - 2370 Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa
 - 2399 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov i. n.

Situáciu v odvetví priemyslu stavebných látok a aj v ťažbe nerudných a stavebných surovín, možno charakterizovať týmto všeobecným rámcom:

- Zásoby a ťažba nerudných a stavebných surovín, ako aj produkcia materiálov a výrobkov priemyslu stavebných látok sú v prevažnej miere dostatočné pre potreby slovenského trhu.
- Kvalita a množstvo surovinových zásob preyšuje domácu potrebu a je tu ambícia využiť a spracovať suroviny na výrobky a tieto následne exportovať.
- Do popredia sa stále viac dostáva využívanie druhotných surovín, ktoré nie sú len jednoduchou náhradou za základné suroviny, ale v mnohých prípadoch môžu viesť k zvýšeniu úžitkových vlastností konečných výrobkov.

V priemysle stavebných látok (hmôt) bol v roku 2011 zaznamenaný mierny rast produkcie, napriek negatívne mu vývoju v odvetví stavebníctva. Výrobcovia stavebných látok, materiálov a výrobkov prešli v roku 2011 značnými turbulenciami, čo sa odrazilo okrem iného v poklese cien

niektorých komodít. Napriek daným vývojovým tendenciám je však možné skonštatovať, že väčšina spoločností priemyslu stavebných látok je už na úrovni alebo sa blíži k úrovni európskeho štandardu. PSL má ale pred sebou veľmi náročnú úlohu, a to okrem výrobných základne, strojov a technológií investovať viac hlavne do výskumu a vývoja. Toto je dôležitou podmienkou pre udržanie konkurencieschopnosti a zvyšovanie technickej a ekonomickej úrovne slovenského stavebníctva ako celku v nasledujúcom období. V priemysle stavebných látok je pritom situácia v domácom výskume a vývoji neuspokojivá a v dlhodobejšom kontexte stále podhodnocovaná.

Vo všetkých ďalších charakteristikách je použité nasledovné **členenie priemyslu stavebných látok**:

- *kameňopriemysel* (ťažba a úprava kameňa; ťažba a úprava kameniva pre stavebníctvo; ťažba a úprava vápenca, sadrovca, kriedy a dolomitu, prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba a úprava kaolínu a podobných ílovitých zemín; ťažba a úprava prírodného kameňa),
- *keramická výroba* (výroba keramických výrobkov na sanitárne účely; výroba keramických obkladačiek a dlaždíc),
- *maltoviny a vlákno-cementová výroba* (výroba cementu; výroba vápna; výroba sadry; výroba malty; výroba výrobkov z vlákien aglomerovaných cementom; asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu, atď. - výroba iných nekovových minerálnych výrobkov),
- *silikátová a iná prefabrikácia* (výroba stavebných prvkov z betónu; výroba a transport betónu; výroba prefabrikátov; výroba iných výrobkov z betónu sadry a cementu),
- *tehliarska výroba* (výroba tehál, pálenej krytiny a kameniny pre stavebníctvo),
- *žiaruvzdorné výrobky* (výroba žiaruvzdorných výrobkov).

V tabuľke č. 31 je uvedený vývoj vybraných ukazovateľov za priemysel stavebných látok (PSL) ako celok v rokoch 2007 až 2011.

Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2007 - 2011

Tabuľka č. 31

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011
Počet podnikov	106	116	103	98	105
Práca					
Priemerný evidenčný počet zamestnancov - FO	14 241	13 921	11 038	10 453	10 421
Priemerná mzda zamestnancov v Eur	756,29	838,88	941,23	921,51	971,43
Produktivita práce zamestnanca v tis. Eur (z produkcie)	100,33	111,95	98,98	100,74	105,28
Výroba a predaj					
Tržby za vlastné výkony a tovar v mil. Eur	1 460,59	1 573,47	1 121,92	1 079,52	1 148,41
Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v mil. Eur	1 354,17	1 471,11	1 039,51	1 001,79	1 042,91
Tržby za tovar v mil. Eur	106,42	102,37	82,41	77,73	105,50
Financie					
Produkcija v mil. Eur	1 428,80	1 556,73	1 092,56	1 037,59	1 097,14
Výnosy v mil. Eur	1 671,54	1 866,72	1 317,81	1 240,98	1 335,84
Náklady v mil. Eur	1 430,57	1 622,63	1 259,11	1 156,56	1 257,52
Pridaná hodnota v mil. Eur	516,22	525,76	368,64	344,28	340,79
Hospodársky výsledok v mil. Eur	240,97	244,09	58,70	84,42	78,31
Investície					
Obstaranie hmotných a nehmotných investícií v mil. Eur	195,10	194,79	0,49	58,25	63,91

Počet firiem (podnikov) v priemysle stavebných látok nie je možné presne identifikovať. Podľa poskytnutých informácií ŠÚ SR pôsobilo v roku 2011 v PSL 105 spoločností, čo je o 7 firiem viac ako v roku 2010. Väčšinou išlo o súkromné podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri.

Počet zamestnancov sa v priemysle stavebných látok v roku 2011 oproti roku 2010 znížil celkovo o 0,3 %, t.j. o 32 osôb. Pokles počtu zamestnancov bol zaznamenaný v odbore kameňopriemyslu (o -6,0 %), v keramickej výrobe (o -76,9 %) a v tehliarskej výrobe (o -10,1%). Rast počtu zamestnancov bol vykázaný v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe, a to o 2,5 % (o 80 osôb) v silikátovej a inej prefabrikácii (o 2,6 %) a u žiaruvzdorných výrobkov (o 3,4 %).

Priemerná mesačná mzda zamestnancov v priemysle stavebných látok sa v roku 2011 oproti roku 2010 zvýšila o 49,92 Eur, tzn. o 5,4 %. Mierny pokles priemerných mesačných miezd zamestnancov bol pritom zaznamenaný len v silikátovej a ostatnej prefabrikácii, vo všetkých ostatných výrobných odboroch PSL došlo k rastu priemernej mesačnej mzdy zamestnancov.

Produktivita práce z produkcie na zamestnanca sa v hodnotenom období vyvíjala pozitívne. V období rokov 2010 - 2011 vzrástla o 4,5 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar sa v PSL v porovnaní rokov 2011 a 2010 celkovo zvýšili 6,4 % (o 68,89 mil. Eur), pričom poklesli v odbore kameňopriemyslu, v keramickej výrobe a v tehliarskej výrobe. **Objem tržieb za vlastné výkony a tovar na zamestnanca** za celý PSL činil v roku 2009 - 101,64 tis. Eur, v roku 2010 - 103,27 tis. Eur a v roku 2011 - 110,20 tis. Eur .

Produkcia v PSL v roku 2011 vzrástla oproti roku 2010 o 5,7 % (o 59,55 mil. Eur). Pokles produkcie bol vykázaný v keramickej výrobe (o -78,8 %) a v kameňopriemysle (o -6,4 %). V odbore žiaruvzdorných výrobkov bol zaznamenaný najvyšší rast produkcie (o 14,5 %).

Výnosy v PSL v rokoch 2010 - 2011 celkovo vzrástli o 7,6 % (o 94,86 mil. Eur). Z výrobných odborov bol pokles výnosov evidovaný za keramickú výrobu, a to -62,1 % a v odbore kameňopriemysel o -0,5 %. **Náklady** v PSL ako celku vzrástli v roku 2011 oproti roku 2010 o 8,7 % (o 100,96 mil. Eur).

Objem pridanej hodnoty za priemysel stavebných látok ako celok bol v roku 2011 oproti roku 2010 o -1,0 % nižší (o 3,49 mil. Eur). Objem pridanej hodnoty klesol v roku 2011 vo všetkých výrobných odboroch PSL okrem odboru žiaruvzdorných výrobkov.

Hospodársky výsledok za PSL bol v roku 2011 o 6,11 mil. Eur nižší ako v roku 2010; celkovo pokles predstavoval -7,2 %. Odbor keramickej výroby a tehliarskej výroby pritom dosiahli v roku 2011 stratu, a to vo výške -5,06 mil. Eur, resp. -1,77 mil. Eur.

Investície (obstaranie hmotných a nehmotných investícií) sa v priemysle stavebných látok v roku 2011 oproti roku 2010 zvýšili o 5,66 mil. Eur.

V ďalej nasledujúcich tabuľkách č. 32 až 35 sú uvedené vybrané ukazovatele vývoja priemyslu stavebných látok v rokoch 2005 až 2011 (konkrétne ide o vývoj výnosov, produkcie, produktivity práce z produkcie na zamestnanca, priemerného evidenčného počtu zamestnancov) podľa jednotlivých výrobných odborov.

Určujúcim v **odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov** je cementársky priemysel. Výroba cementu (pododbor 2351) predstavovala v roku 2011 z celkovej produkcie daného odboru 49,9 %, zvyšok tvorila výroba vápna, vlákno-cementových výrobkov a iných nekovových minerálnych výrobkov. V roku 2011 vzrástli výnosy v celom odbore oproti roku 2010 o cca 6,4 %. Počet zamestnancov sa v rovnakom období zvýšil o 2,5 % a produktivita práce z produkcie na zamestnanca vzrástla o 5,0 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň 39,27 mil. Eur, čo je o 4,7 % menej ako v roku 2010.

Odbor keramiky zahŕňa všeobecne dva druhy výrob - stavebnú a sanitárnu keramiku. Podľa štatistických údajov zaznamenal tento odbor (za výrobu keramických obkladačiek a dlaždíc - pododbor 2331) od roku 2003 najvýraznejší prepád. Výnosy v roku 2011 v tomto odbore v porovnaní s rokom 2010 klesli o -62,1 %. Na celkových výnosoch PSL sa odbor keramiky v roku 2011 podieľal iba 0,3 % (o 0,7 p. b. menej ako v roku 2010). Počet zamestnancov sa v období 2011/2010 znížil o -76,9 %, čo predstavuje 103 osôb. Produkcia pritom klesla o -78,8 % a tiež produktivita práce na zamestnanca z produkcie zaznamenala pokles o -11,6 %. Výrobný odbor ako celok dosiahol v roku 2011 stratu vo výške -5,06 mil. Eur.

Odbor tehliarstva je podielovo považovaný za jeden z menších (v roku 2011 cca 3,4 %), čo sa týka podielu jeho výnosov na celkových výnosoch priemyslu stavebných látok. Jeho produkcia je však pre potreby výstavby na Slovensku jedna z najdôležitejších. Vo vývoji sledovaných ukazovateľov bola situácia v roku 2011 nasledovná: výnosy vzrástli medziročne 2011/2010 o 4,3 %, produktivita práce z produkcie na zamestnanca vzrástla o 5,6 %, produkcia klesla o -78,8 % a počet zamestnancov sa znížil o -76,9 % (o 103 osôb). Obstarané investície v odbore tehliarskej výroby predstavovali v roku 2011 cca 2,23 mil. Eur, čo je o 0,99 mil. Eur menej ako v roku 2010. Tento odbor dosiahol celkovo v roku 2011 druhé najhoršie výsledky zo všetkých odborov priemyslu stavebných látok, čo je vyjadrené aj hospodárskym výsledkom, stratou vo výške -5,06 mil. Eur.

Situácia v **odbore kameňopriemyslu** je vyjadrená v ukazovateľoch - výnosy klesli v roku 2011 oproti roku 2010 o -0,5 %, produkcia klesla o -6,4 %, produktivita práce na zamestnanca z produkcie klesla o -0,4 % a počet zamestnancov za rovnaké obdobie klesol o -6,0 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň 5,98 mil. Eur, čo je o 0,30 mil. Eur menej ako v roku 2010.

Prefabrikácia zahŕňa niekoľko druhov výroby: silikátové dielce, betonársky tovar, betónová krytina a nepálené murivové materiály. Výnosy vzrástli v odbore v roku 2011 oproti roku 2010 o 13,0 %. Zamestnanosť v roku 2011 dosiahla úroveň 2 875 osôb, čo predstavuje rast oproti predchádzajúcemu roku o 2,6 %. Produkcia v danom období vzrástla o 4,9 % a produktivita práce na zamestnanca o 2,2 %. Hospodársky výsledok bol za rok 2011 vo výške 19,70 mil. Eur, čo je o -17,7 % menej ako v roku 2010.

Odbor žiaruvzdorných výrobkov dosiahol v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 nasledovné výsledky: výnosy vzrástli o 15,2 %, produkcia vzrástla za rovnaké obdobie o 14,5 %, počet zamestnancov vzrástol o 3,4 % a produktivita práce na zamestnanca z produkcie sa zvýšila o 10,7 %. Hospodársky výsledok bol v roku 2011 v úrovni 20,20 mil. Eur, čo je o 0,77 mil. Eur viac ako v roku 2010.

Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 32

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1 281,73	1 476,86	1 671,54	1 866,72	1 317,81	1 240,98	1 335,84
- kameňopriemysel	mil. Eur	138,98	165,55	199,69	206,09	180,14	143,89	143,14
- keramická výroba	mil. Eur	57,46	44,96	46,19	45,23	22,81	12,05	4,57
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	580,07	725,17	687,42	819,86	589,64	569,64	605,86
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	207,29	250,46	417,40	483,83	345,62	307,13	346,98
- tehliarska výroba	mil. Eur	76,34	81,62	108,85	107,63	52,90	43,06	44,91
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	221,60	209,09	212,00	204,08	126,70	165,21	190,38

Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 33

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1 059,24	1 169,80	1 428,80	1 556,73	1 092,56	1 037,59	1 097,15
- kameňopriemysel	mil. Eur	113,87	141,59	147,11	176,84	134,77	129,47	121,13
- keramická výroba	mil. Eur	40,74	37,84	29,49	31,60	16,67	3,72	0,79
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	484,51	539,35	621,56	665,69	499,51	472,06	508,35
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	181,15	214,11	371,07	433,02	306,47	268,84	281,88
- tehliarska výroba	mil. Eur	52,28	55,06	77,30	75,33	32,92	24,24	25,60
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	186,70	181,85	182,30	174,25	102,22	139,26	159,40

Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL)

(z produkcie na zamestnanca)

Tabuľka č. 34

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PSL spolu, z toho:	tis. Eur/zam.	75,56	87,13	100,33	111,95	98,98	100,74	105,28
- kameňopriemysel	tis. Eur/zam.	49,62	60,56	62,79	78,70	66,55	70,17	69,86
- keramická výroba	tis. Eur/zam.	37,24	40,01	34,41	49,16	30,66	27,88	24,65
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	tis. Eur/zam.	139,01	152,23	169,08	182,22	189,55	149,63	157,13
- silikátová prefabrikácia	tis. Eur/zam.	72,06	88,55	107,68	119,15	99,87	95,92	98,05
- tehliarska výroba	tis. Eur/zam.	67,35	85,90	113,63	107,96	59,86	59,68	70,22
- žiaruvzdorné výrobky	tis. Eur/zam.	48,44	51,37	56,28	57,21	46,15	66,01	73,10

Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 35

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PSL spolu, z toho:	osoby	14 019	13 246	14 241	13 921	11 038	10 453	10 421
- kameňopriemysel	osoby	2 295	2 338	2 343	2 247	2 025	1 845	1 734
- keramická výroba	osoby	1 094	946	857	643	544	134	31
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	osoby	3 486	3 543	3 676	3 653	2 635	3 155	3 235
- silikátová prefabrikácia	osoby	2 514	2 418	3 446	3 634	3 069	2 803	2 875
- tehliarska výroba	osoby	776	641	680	698	550	406	365
- žiaruvzdorné výrobky	osoby	3 854	3 540	3 239	3 046	2 215	2 110	2 181

V **naturálnych jednotkách** sa produkcia vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v rokoch 2010 a 2011 vyvíjala nasledovne (tak ako ju zaznamenal ŠÚ SR):

Tabuľka č. 36

Ťažba a úprava kameňa - v tis. ton			
	2010	2011	Index 2011/2010
Vápenec a iný vápenatý kameň (okrem rozdrveného vápenca)	3 341,5	5 268,3	157,7
Dolomit surový, hrubo opracovaný alebo rezaný	.	.	.

Tabuľka č. 37

Ťažba a úprava kameniva, piesku, štrkopiesku, kaolínu a podobných ílovitých zemín - v tis. ton			
	2010	2011	Index 2011/2010
Štrk, okruhliaky, obliakový štrk a pazúrik používaný na betónové zmesi	6 259,0	5 848,6	93,4
Lámaný kameň	11 641,6	10 173,2	87,4
Stavebné piesky také ako hlinité piesky, kaolínové piesky	468,8	.	.
Bentonit	.	.	.
Spracovanie prírodného kameňa - v tis ton			
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, z mramoru, travertínu a alabastru s výnimkou dlaždíc, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 7cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	3,0	2,8	93,3
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, zo žuly s výnimkou dlaždíc, kociek a podobných výrobkov, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 49 cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	1,5	1,4	93,3

V odbore kameňopriemyslu poklesli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2011 oproti roku 2010 o -9,2 %, tento pokles je podložený poklesom fyzického objemu produkcie, hlavne štrku, okruhliakov a obliakového štrku. Z rok 2011 neboli ŠÚ SR zverejnené údaje o ťažbe stavebných pieskov.

Tabuľka č. 38

Výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov - v tis. ton			
	2010	2011	Index 2011/2010
Žiaruvzdorné cementy, malty, betóny a podobné zmesi	81,6	89,7	109,9

Rast tržieb v roku 2011 za vlastné výrobky a z predaja služieb vo výrobe žiaruvzdorných výrobkov o 12,9 % mal priamu odozvu v raste fyzického objemu žiaruvzdorných keramických výrobkov, keď produkcia žiaruvzdorných cementov, malty, betónu a podobných zmesí vzrástla celkovo o 8,1 tis. ton.

Tabuľka č. 39

Tehliarska výroba, pálená krytina a kamenina pre stavebníctvo - v tis. m³			
	2010	2011	Index 2011/2010
Nežiaruvzdorné pálené ílové stavebné tehly	335,7	403,1	120,1
Keramické tehly a tvarovky pre bežné múry: tvarované prvky s/bez otvoru, na steny s omietkou alebo obkladom (prefabrikovaného domu)	335,7	403,1	120,1

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v tehliarskej výrobe klesli v roku 2011 oproti roku 2010 o -4,1 %, v naturálnych jednotkách pri výrobe nežiaruvzdorných pálených ílových stavebných tehál (keramických tehál a tvaroviek pre bežné múry) bol zaznamenaný rast o 20,1 %, t.j. o 67,4 tis. m³.

Tabuľka č. 40

Výroba cementu, vápna a sadry - v tis. ton			
	2010	2011	Index 2011/2010
Cement (sivý portlandský cement, vrátane bieleho cementu)	2 896,4	3 208,7	110,8
Cementové slinky	1 675,0	1 850,4	110,5
Nehasené vápno	791,4	783,6	99,0
Hasené vápno	194,5	184,4	94,8
Výroba iných nekovových minerálnych výrobkov - v tis. ton			
Asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu	276,7	294,6	106,8

Rast tržieb v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe v roku 2011 o 6,5 % bol zdôvodnený predovšetkým rastom fyzického objemu produkcie cementu o 10,8 %, t.j. 312,3 tis. ton a cementových slinkov o 10,5 %, t.j. 175,4 tis. ton. Poklesla však výroba nehaseného a haseného vápna.

Tabuľka č. 41

Výroba betónových, sadrových a cementových výrobkov			
	2010	2011	Index 2011/2010
Nepálené stavebné tehly a tvarovky (z cementu, betónu alebo umelého kameňa) - v tis. ton	687,6	706,1	102,7
Nepálené murivové materiály - v tis. m ³	.	.	.
Dlaždice, dlažobné kamene a podobné výrobky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	422,3	435,2	103,1
Prefabrikované stavebné dielce pre stavby - v tis. ton	321,5	328,2	102,1
Rúrky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	15,6	.	.
Betón pripravený na liatie - v tis. ton	3 913,7	3 627,0	92,7
Továrensky vyrobené malty - v tis. ton	420,7	426,7	101,4

V odbore silikátovej a inej prefabrikácie vzrástli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2011 oproti roku 2010 o 2,9 %. Výroba nepálených stavebných tehál a tvaroviek zaznamenala rast o 2,7 % (o 18,5 tis. ton). Výroba betónu pripraveného na liatie poklesla v rovnakom období o 286,7 tis. ton (o -7,3 %). Tovársky vyrobené malty zaznamenali nárast o 6,0 tis. ton.

Poznámka:

V *Prílohe č. 12* je uvedený rebríček najväčších výrobcov stavebných materiálov v SR za rok 2011 a v *Prílohe č. 13* rebríček ťažby stavebných surovín podľa tržieb za rok 2011 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).

4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE

4.1 VÝVOZ - DOVOZ V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

S činnosťou a ekonomickými výsledkami priemyslu stavebných látok úzko súvisí situácia v **zahraničnom obchode** so stavebnými materiálmi a výrobkami. Predovšetkým je potrebné skonštatovať, že saldo zahraničného obchodu so stavebnými materiálmi a výrobkami bolo na Slovensku od druhej polovice 90-tych rokov až do roku 2006 aktívne - na rozdiel od salda vývozu a dovozu v celej slovenskej ekonomike. V roku 2007 došlo k určitému zvratu, keď saldo vývozu a dovozu dosiahlo zápornú hodnotu a to -18,3 mil. Eur. V roku 2008 sa táto situácia zopakovala, keď saldo bolo záporné vo výške -28,1 mil. Eur a rovnako aj v roku 2009, keď dosiahlo hodnotu až -42,5 mil. Eur. V roku 2010 bolo saldo opäť záporné, a to vo výške -42,3 mil. Eur. V roku 2011 bolo saldo kladné - vo výške 6,0 mil. Eur.

V roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 zaznamenal obrat zahraničného obchodu rast o 19,4 %. Na tomto raste sa podieľal tak vývoz ako aj dovoz. Vývoz v roku 2011 oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o 30,0 % a podobne aj dovoz vzrástol o 10,3 %.

Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)

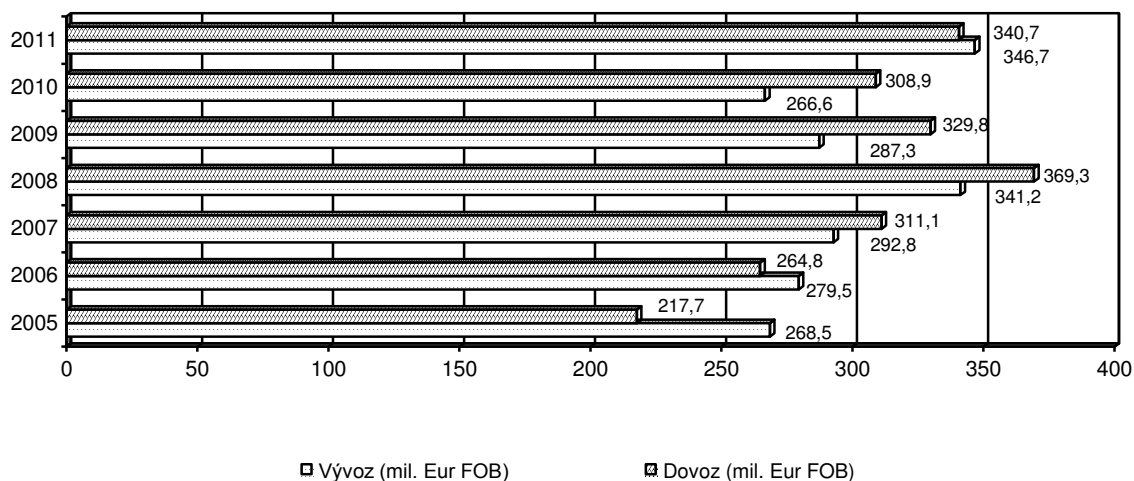
Tabuľka č. 42

Rok	Vývoz		Dovoz		Obrat	
	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur	index
2005	268,5	1,022	217,7	1,143	486,2	1,073
2006	279,5	1,041	264,8	1,216	544,3	1,120
2007	292,8	1,048	311,1	1,175	603,9	1,109
2008	341,2	1,165	369,3	1,187	729,8	1,208
2009	287,3	0,842	329,8	0,893	617,1	0,846
2010	266,6	0,928	308,9	0,945	575,5	0,933
2011	346,7	1,300	340,7	1,103	687,4	1,194

Poznámka: Roky 2005 - 2008 prepočítané konverzným kurzom 1 Eur = 30,126 Sk.

Graf 15

Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2005 - 2011

Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov

Tabuľka č. 43

Oblasť komodít	Vývoz v mil. Eur (FOB)						Dovoz v mil. Eur (FOB)					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Maltoviny a vlákno-cementové výrobky	124,6	121,5	152,4	116,5	108,6	134,0	26,4	33,0	47,7	57,6	45,2	49,2
Tehliarsky priemysel	2,9	7,1	6,0	3,5	5,9	3,9	16,7	23,9	25,7	22,7	17,3	17,6
Stavebná keramika	22,7	23,3	20,7	13,4	7,5	11,7	45,2	64,7	75,1	55,7	60,5	67,3
Sanitárna keramika	0,7	1,9	1,4	1,9	2,4	2,6	17,4	21,2	24,1	18,8	19,9	17,9
Žiaruvzdorné výrobky	53,5	61,4	52,4	28,3	37,4	42,5	28,0	43,9	40,9	29,6	32,6	35,6
Kameňopriemysel	35,6	36,1	64,4	88,4	63,7	101,2	62,1	45,3	53,7	48,9	47,2	55,5
Silikátová prefabrikácia	39,5	41,5	43,9	35,3	41,1	50,8	68,9	79,1	102,0	96,6	86,2	97,6
Stavebné materiály celkom	279,5	292,8	341,2	287,3	266,6	346,7	264,8	311,1	369,3	329,8	308,9	340,7
Rozhodujúce komodity												
z toho:												
Cementy	100,5	106,1	137,4	106,3	97,5	120,2	9,6	24,5	37,3	48,2	35,1	38,5
Žiaruvzdorné výrobky	53,5	61,4	52,4	28,3	37,4	42,5	28,0	43,9	40,9	29,6	32,6	35,6
Výrobky z cementu a betónu alebo umelého kameňa	31,0	35,0	25,5	18,3	22,0	24,5	31,0	36,8	48,6	45,5	34,6	37,9
Keramické obklady a dlažby	22,7	23,3	20,7	13,4	7,5	11,7	45,0	64,7	75,1	55,7	60,5	67,3
Sanitárna keramika	0,7	1,9	1,4	1,9	2,4	2,6	17,4	21,2	24,1	18,8	19,9	17,9

Poznámka: Roky 2006 - 2008 prepočítané konverzným kurzom 1 Eur = 30,126 Sk.

a) Vývoz

Celkový vývoz v priemysle stavebných látok za rok 2011 tvoril 346,7 mil. Eur, je to rast o 80,1 mil. Eur oproti roku 2010, čo predstavuje 0,61 % z celkového vývozu Slovenskej republiky. V roku 2010 bol tento podiel 0,55 %. Vývoz cementov vzrástol o 23,3 % (o 22,7 mil. Eur), vývoz žiaruvzdorných výrobkov sa zvýšil o 13,6 % (o 5,1 mil. Eur), vývoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa sa zvýšil o 11,4 % (o 2,5 mil. Eur), vývoz keramických obkladačiek a dlažieb sa v roku 2011 zvýšil o 56,0 % (o 4,2 mil. Eur) a vývoz sanitárnej keramiky o 8,3 % (0,2 mil. Eur). Do celkového vývozu stavebných materiálov a výrobkov nebol pritom zaradený vývoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2011 vo výške 62,1 mil. Eur.

Čo sa týka jednotlivých odborov priemyslu stavebných látok, bol v roku 2011 vývoj vývozu vykazovaný nerovnomerne. V maltovinách a vlákno-cementovej výrobe ide o rast vývozu o 23,4 %, v stavebnej keramike o 56,0 %, v kameňopriemysle o 58,9 %, v silikátovej prefabrikácii o 23,6 % a v odbore žiaruvzdorných výrobkov o 13,6 %. V tehliarskom priemysle bol vykázaný v roku 2011 pokles vývozu o 33,9 %.

b) Dovoz

Celkový dovoz v priemysle stavebných látok za rok 2011 tvoril 340,7 mil. Eur, je to rast o 30,8 mil. Eur oproti roku 2010, čo predstavuje 0,63 % z celkového dovozu Slovenskej republiky. V roku 2010 bol tento podiel 0,65 %. Dovoz cementov vzrástol v roku 2011 o 9,7 % (o 3,4 mil. Eur). Dovoz žiaruvzdorných výrobkov sa zvýšil v roku 2011 o 9,2 % (o 3,0 mil. Eur), dovoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa vzrástol o 9,5 % (o 3,3 mil. Eur), dovoz keramických obkladačiek a dlažieb o 11,2 % (o 6,8 mil. Eur) a dovoz sanitárnej keramiky klesol o -10,1 % (o -2,0 mil. Eur). Do celkového dovozu stavebných materiálov a výrobkov nebol zaradený dovoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2011 vo výške 58,1 mil. Eur.

V roku 2011 oproti roku 2010 poklesol dovoz v sanitárnej keramike o -10,1 %. V ostatných odboroch priemyslu stavebných látok sa dovoz v roku 2011 zvýšil: v odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov o 8,8 %, v tehliarskom priemysle o 1,7 %, v stavebnej keramike o 11,2 %, v silikátovej prefabrikácii o 13,2 %, v kameňopriemysle o 17,6 % a v odbore žiaruvzdorných výrobkov o 9,2 %.

4.2 VÝVOZ STAVEBNÝCH PRÁC

Vývoz stavebných prác do zahraničia dosiahol v roku 2011 podľa predbežných výsledkov v b. c. úroveň 202,8 mil. Eur, v s. c. 2005 to je 169,7 mil. Eur. Podiel vývozu z celkového objemu stavebnej produkcie predstavoval v roku 2011 - 3,7 % (b. c.).

Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)

Tabuľka č. 44

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	Index			
						2008/ 2007	2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010
Objem stavebnej produkcie (mil. Eur)	5 345,9	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8	118,3	90,9	96,3	99,4
z toho: objem vývozu (mil. Eur)	184,5	259,6	222,1	146,1	202,8	140,8	85,5	65,8	138,8
% vývozu z celkového objemu	3,5	4,1	3,9	2,6	3,7	118,9	94,1	68,3	142,3

Poznámka: V tabuľke č. 44 sú uvedené údaje tak, ako sú zisťované v periodickom mesačnom štatistickom výkazníctve.

Podiel objemu stavebnej produkcie v zahraničí na celkovej stavebnej produkcii od roku 2006 do roku 2008 postupne rástol. V roku 2009 tento podiel síce klesol o 0,2 p. b. na 3,9 %, ale stále mal vyššiu hodnotu ako v roku 2006. V roku 2010 stavebná produkcia v zahraničí oproti predchádzajúcemu roku poklesla o 34,2 % (b. c.) a jej podiel zo stavebnej produkcie celkom

poklesol o 1,3 p. b. na 2,6 %. V roku 2011 stavebná produkcia v zahraničí opäť vzrástla, a to o 42,3 % na 3,7 p. b.. Z hľadiska budúceho vývoja sa očakáva rast objemu stavebnej produkcie v zahraničí, keď veľké stavebné firmy nezískali dostatočné zákazky doma a uchádzali sa o ne v zahraničí.

V tabuľke č. 45 je uvedený vývoj vývozu v podnikoch s 20 a viac zamestnancami zo stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv.

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv^{*)} realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)

Tabuľka č. 45

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	Index			
						2008/ 2007	2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010
Objem stavebnej produkcie (mld. Eur)	3,973	5,127	4,543	4,175	4,517	109,5	129,0	88,6	108,2
z toho: objem vývozu (mld. Eur)	0,203	0,347	0,240	0,229	0,342	142,0	170,9	69,2	149,3
% vývozu z celkového objemu	5,1	6,8	5,3	5,5	7,6	130,8	133,3	77,9	138,2

^{*)} Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv - zahŕňa objem stavebnej produkcie realizovanej na základe zmluvy o dodávke pre odberateľa. Predstavuje celkovú hodnotu vlastných výkonov zo stavebnej činnosti, vrátane produkcie vykonanej poddodávateľmi.

Na vývoze stavebných prác, resp. realizácii stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v zahraničí sa v roku 2011 (na základe údajov vykázaných z dát mesačného výkazu Stav P 1-12 - ŠÚ SR) najväčšou mierou podieľali stavebné podniky (s 20 a viac zamestnancami): Doprastav, a.s., Bratislava; TuCon, a.s., Žilina; Skanska SK, a.s., Bratislava; Chemkostav, a.s., Michalovce, SkyBau, s.r.o. Žilina, Ingsteel, s.r.o., Bratislava. Produkcia bola realizovaná na inžinierskych stavbách (diaľnice, mosty, tunely), hlavne v Poľsku, Azerbajdžane, Česku a Švajčiarsku.

V roku 2012 budú pokračovať práce na výstavbe diaľnice A4 v Poľsku, rýchlostnej cesty S-69 v Poľsku, rekonštrukcie cesty R6 v Azerbajdžane, podzemných prečerpávacích vodných elektrární vo Švajčiarsku, tunela Bibra v Nemecku, projektu ochrany vôd v povodí rieky Dyje (II. Etapa) v Českej republike (Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).

PRÍLOHY

OBSAH

	STR.	
TABUĽKOVÉ PRÍLOHY		
I. BYTY A BÝVANIE		
Príloha č. 1	Bytová výstavba v SR v roku 2011	60
Príloha č. 2	Počet dokončených bytov v rokoch 2005 až 2011 v SR na tisíc obyvateľov	62
Príloha č. 3	Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2005 až 2011	64
II. STAVEBNÍCTVO		
Príloha č. 4	Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2005 až 2011	65
Príloha č. 5	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2007 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	67
Príloha č. 6	Priemerný evidenčný počet zamestnancov a robotníkov v rokoch 2008 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	69
Príloha č. 7	Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2009 a 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	71
Príloha č. 8	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2008, 2009 a 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	72
Príloha č. 9	Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)	73
Príloha č. 10	Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)	73
III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PSL		
Príloha č. 11	Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2011	74
Príloha č. 12	Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2011	75
Príloha č. 13	Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2011	75
Príloha č. 14	Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2011	76
Príloha č. 15	Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2011	76
IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE		
Príloha č. 16	Obyvateľstvo, - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva, - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby), - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov v krajinách Euroconstructu; stavebný sektor krajín Euroconstructu v rokoch 2008 - 2012	77

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1

Bytová výstavba v SR v roku 2011

Okres kraj	Byty			Ø obytná plocha dokončeného bytu v roku 2011 (m ²)
	začaté v roku 2011	dokončené v roku 2011	rozostavané k 31.12.2011	
SR spolu	12 740	14 608	64 734	71,80
Bratislava I	32	103	270	75,80
Bratislava II	194	1 038	1 767	59,50
Bratislava III	153	286	2 360	87,30
Bratislava IV	154	254	1 647	66,70
Bratislava V	180	87	2 194	99,80
Malacky	354	444	1 385	74,20
Pezinok	361	567	1 568	68,40
Senec	796	849	2 308	86,60
Bratislavský kraj spolu	2 224	3 628	13 499	73,20
Dunajská Streda	570	575	2 836	80,10
Galanta	251	292	1 290	69,40
Hlohovec	159	131	426	60,90
Piešťany	171	234	1 137	73,50
Senica	162	417	969	62,10
Skalica	113	127	377	87,60
Trnava	464	838	2 898	64,60
Trnavský kraj spolu	1 890	2 614	9 933	69,90
Bánovce nad Bebravou	133	52	395	74,50
Ilava	106	172	687	67,30
Myjava	38	30	176	87,30
Nové Mesto nad Váhom	119	192	754	68,20
Partizánske	124	34	420	75,60
Považská Bystrica	139	97	743	65,70
Prievidza	196	227	1 266	70,60
Púchov	87	65	471	91,90
Trenčín	287	358	1 575	85,70
Trenčiansky kraj spolu	1 229	1 227	6 487	75,60
Komárno	155	160	833	66,60
Levice	273	161	955	68,80
Nitra	466	476	1 980	80,40
Nové Zámky	242	225	1 090	71,70
Šaľa	100	117	843	85,60
Topoľčany	143	154	839	67,00
Zlaté Moravce	184	69	470	80,30
Nitriansky kraj spolu	1 563	1 362	7 010	74,90
Bytča	80	52	791	76,30
Čadca	172	175	935	72,40
Dolný Kubín	83	168	417	70,70
Kysucké Nové Mesto	71	106	393	61,50
Liptovský Mikuláš	187	218	1 291	64,70
Martin	300	223	1 233	66,10
Námestovo	211	212	958	88,50
Ružomberok	104	89	1 005	78,70
Turčianske Teplice	30	27	155	69,00
Tvrdošín	128	79	632	89,60
Žilina	483	559	2 260	66,40
Žilinský kraj spolu	1 849	1 908	10 070	71,10

Okres kraj	Byty			Ø obytná plocha dokončeného bytu v roku 2011 (m ²)
	začaté v roku 2011	dokončené v roku 2011	rozostavané k 31.12.2011	
Banská Bystrica	231	230	1 427	74,90
Banská Štiavnica	47	7	106	83,70
Brezno	56	32	375	102,10
Detva	78	86	180	67,00
Krupina	27	29	123	60,90
Lučenec	88	46	424	85,60
Poltár	23	8	107	75,50
Revúca	8	2	80	71,50
Rimavská Sobota	81	69	286	77,20
Veľký Krtíš	36	52	421	54,10
Zvolen	169	321	501	46,20
Žarnovica	44	40	311	71,50
Žiar nad Hronom	100	88	192	47,40
Banskobystrický kraj spolu	988	1 010	4 533	62,70
Bardejov	88	135	355	72,10
Humenné	51	49	370	90,00
Kežmarok	149	120	1 014	79,70
Levoča	89	72	344	71,70
Medzilaborce	2	3	13	80,30
Poprad	434	317	1 221	59,90
Prešov	370	466	1 922	72,40
Sabinov	114	123	686	79,00
Snina	25	26	115	81,80
Stará Ľubovňa	89	130	458	69,20
Stropkov	72	8	147	93,60
Svidník	97	52	299	76,30
Vranov nad Topľou	75	56	480	76,80
Prešovský kraj spolu	1 655	1 557	7 424	71,70
Gelnica	55	13	155	74,60
Košice I	25	60	278	71,70
Košice II	251	220	1 053	65,90
Košice III	51	124	178	59,60
Košice IV	132	86	560	108,50
Košice - okolie	466	347	1 706	84,60
Michalovce	90	63	553	104,00
Rožňava	102	100	327	39,40
Sobrance	14	7	93	80,40
Spišská Nová Ves	99	193	518	69,60
Trebišov	57	89	357	53,00
Košický kraj spolu	1 342	1 302	5 778	73,00

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní Štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04).

Počet dokončených bytov v rokoch 2005 až 2011 v SR na tisíc obyvateľov

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	4,9	2,8	3,5	3,8	6,4	8,9	2,7
Bratislava II	14,3	8,5	9,2	11,2	11,3	6,7	9,5
Bratislava III	7,7	4,7	23,7	8,9	18,4	11,7	4,7
Bratislava IV	7,5	8,6	10,0	7,0	8,5	12,2	2,7
Bratislava V	2,3	3,2	3,7	3,4	1,8	1,5	0,8
Malacky	4,9	6,3	5,1	8,5	7,2	6,0	6,6
Pezinok	6,3	7,6	6,8	10,1	8,6	7,4	9,8
Senec	14,0	16,9	17,9	23,6	19,5	16,9	12,6
Bratislavský kraj	7,7	7,1	9,5	9,1	9,6	8,3	6,0
Bratislavský	7,7	7,1	9,5	9,1	9,6	8,3	6,0
Dunajská Streda	5,5	4,7	5,6	6,3	6,0	7,0	4,9
Galanta	3,5	2,1	4,2	3,7	5,2	3,7	3,1
Hlohovec	2,9	1,8	3,9	3,7	2,3	1,8	2,9
Piešťany	4,4	4,1	5,6	4,6	4,7	5,0	3,7
Senica	1,9	2,7	1,5	3,9	2,0	4,2	6,9
Skalica	2,3	1,7	2,9	3,8	4,2	3,3	2,7
Trnava	3,6	10,4	7,0	6,0	5,3	5,5	6,5
Trnavský kraj	3,7	4,8	4,8	4,9	4,7	4,8	4,7
Bánovce nad Bebravou	2,0	0,8	0,9	1,4	1,6	3,0	1,4
Ilava	1,9	1,6	1,4	2,4	3,6	3,1	2,8
Myjava	0,8	1,4	0,7	1,9	1,7	1,8	1,1
Nové Mesto nad Váhom	3,1	2,5	2,2	3,8	4,5	5,1	3,1
Partizánske	0,9	0,4	0,6	0,4	1,4	1,4	0,7
Považská Bystrica	1,3	1,9	1,0	1,6	3,5	2,9	1,5
Prievidza	3,4	1,3	1,5	1,9	2,4	2,0	1,6
Púchov	2,9	2,4	3,6	4,6	3,1	2,8	1,5
Trenčín	3,8	4,4	3,5	3,4	6,0	3,2	3,2
Trenčiansky kraj	2,6	2,1	1,9	2,5	3,4	2,8	2,1
Komárno	1,3	1,7	1,5	1,6	2,0	1,2	1,5
Levice	0,8	0,7	0,7	1,0	0,6	0,9	1,4
Nitra	2,1	2,7	2,5	4,1	4,0	3,5	3,0
Nové Zámky	1,3	1,5	1,5	1,2	1,4	2,3	1,6
Šaľa	2,5	2,7	3,3	1,6	2,8	2,4	2,2
Topoľčany	1,6	2,9	2,0	1,8	2,9	2,0	2,1
Zlaté Moravce	1,2	1,4	1,4	1,5	1,4	2,3	1,7
Nitriansky kraj	1,5	1,9	1,8	2,0	2,2	2,2	2,0
Západné Slovensko	2,5	2,8	2,7	3,0	3,4	3,2	2,8
Bytča	2,5	1,5	1,8	2,3	2,0	2,1	1,7
Čadca	2,3	2,5	2,4	4,2	3,0	1,9	1,9
Dolný Kubín	1,4	1,5	2,2	2,7	2,7	2,8	4,3
Kysucké Nové Mesto	2,0	2,4	3,7	3,0	3,4	4,5	3,2
Liptovský Mikuláš	5,4	3,8	4,9	2,9	3,6	6,1	3,0
Martin	2,2	1,2	1,5	3,1	3,8	3,1	2,3
Námestovo	4,2	2,8	3,3	3,5	3,3	3,4	3,5
Ružomberok	1,9	1,2	3,3	1,6	3,5	2,3	1,5
Turčianske Teplice	1,9	4,4	0,5	0,8	1,7	0,7	1,6
Tvrdošín	4,2	2,7	3,0	3,9	3,7	2,0	2,2
Žilina	2,8	3,8	3,0	3,2	4,5	3,3	3,6
Žilinský kraj	2,9	2,6	2,8	3,1	3,5	3,2	2,8

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	1,2	2,8	2,8	3,3	6,1	2,4	2,1
Banská Štiavnica	2,2	0,6	1,9	0,8	0,7	2,7	0,4
Brezno	1,2	1,1	0,9	1,8	1,0	0,9	0,5
Detva	1,4	3,0	1,4	1,7	2,5	2,0	2,6
Krupina	1,6	1,4	1,6	1,1	1,9	1,4	1,3
Lučenec	1,3	1,2	0,8	0,5	1,0	0,9	0,6
Poltár	1,0	0,7	0,9	0,4	0,5	0,4	0,4
Revúca	0,3	0,2	0,5	0,6	0,2	0,2	0,0
Rimavská Sobota	0,5	0,7	1,0	0,6	0,8	1,2	0,8
Veľký Krtíš	0,9	0,6	0,6	1,7	1,0	1,1	1,1
Zvolen	2,6	2,4	2,1	2,1	4,5	1,7	4,6
Žarnovica	1,3	0,9	2,9	2,8	2,9	1,0	1,5
Žiar nad Hronom	0,4	0,5	0,2	0,4	1,4	1,1	1,8
Banskobystrický kraj	1,2	1,4	1,4	1,5	2,3	1,4	1,5
Stredné Slovensko	2,0	2,0	2,1	2,3	3,0	2,3	2,2
Bardejov	1,9	2,0	1,4	1,7	2,3	1,6	1,7
Humenné	2,2	1,1	1,6	0,6	1,2	1,0	0,8
Kežmarok	2,2	3,4	2,9	2,3	2,6	2,4	1,7
Levoča	1,8	1,8	3,2	2,0	2,2	1,7	2,2
Medzilaborce	0,5	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,2
Poprad	3,2	1,2	2,3	4,4	3,5	2,5	3,0
Prešov	2,4	1,8	3,0	1,5	1,7	2,5	2,7
Sabinov	3,2	2,9	1,7	1,7	2,6	1,7	2,1
Snina	1,1	0,8	0,7	0,8	0,6	1,3	0,7
Stará Ľubovňa	1,6	1,4	2,4	2,7	2,2	2,6	2,5
Stropkov	1,7	2,8	0,6	0,6	1,4	0,3	0,4
Svidník	1,3	0,4	1,8	1,4	1,1	1,6	1,6
Vranov nad Topľou	2,0	1,1	2,0	2,0	0,8	2,1	0,7
Prešovský kraj	2,2	1,7	2,1	2,0	1,9	2,0	1,9
Gelnica	1,9	1,7	1,7	0,7	1,0	3,0	0,4
Košice I	0,9	0,6	0,6	1,0	0,9	1,0	0,9
Košice II	1,0	1,6	1,1	3,9	1,4	0,6	2,7
Košice III	0,5	0,7	3,1	0,3	0,8	0,5	4,1
Košice IV	0,9	1,2	1,2	1,4	0,9	1,2	1,4
Košice - okolie	2,1	1,7	2,2	2,3	2,8	2,8	2,9
Michalovce	1,2	0,7	0,3	1,5	1,2	1,5	0,6
Rožňava	0,7	0,3	0,7	1,5	0,3	1,3	1,6
Sobrance	0,5	0,3	0,3	0,4	1,9	0,2	0,3
Spišská Nová Ves	1,8	1,5	2,5	1,5	1,7	2,3	2,0
Trebišov	0,9	0,6	1,1	1,1	0,5	1,2	0,8
Košický kraj	1,2	1,0	1,3	1,6	1,3	1,6	1,6
Východné Slovensko	1,7	1,4	1,7	1,8	1,6	1,8	1,8
SR - spolu	2,8	2,7	3,1	3,2	3,5	3,1	2,7

Prameň: Vlastný prepočet podľa „Štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch“, ŠÚ SR, 2005 - 2011 a publikácie Stav a pohyb obyvateľstva v SR, ŠÚ SR, 2005 - 2011.

Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2005 až 2011

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Začaté byty ¹⁾ celkom:	19 796	20 592	18 116	28 321	20 325	16 211	12 740
Verejný sektor spolu a v tom:	3 023	3 374	2 632	3 399	2 719	1 754	1 166
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	35	1	5	1	0	4	1
» obecné	2 988	3 373	2 627	3 398	2 719	1 750	1 165
Súkromný sektor spolu a v tom:	16 773	17 218	15 484	24 922	17 606	14 457	11 574
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	16 756	17 196	15 452	24 809	17 604	14 417	11 570
» družstevné	0	0	2	52	1	5	0
» združení, politických strán a cirkví	17	19	30	60	1	32	4
» zahraničné	0	3	0	1	0	3	0
Dokončené byty ²⁾ celkom:	14 863	14 444	16 473	17 184	18 834	17 076	14 608
Verejný sektor spolu a v tom:	2 103	2 143	3 155	2 632	2 356	2 519	1 568
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	71	0	6	1	51	38	24
» obecné	2 032	2 143	3 149	2 631	2 305	2 481	1 544
Súkromný sektor spolu a v tom:	12 760	12 301	13 318	14 552	16 478	14 557	13 040
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	12 443	12 293	13 303	14 527	16 477	14 548	13 033
» družstevné	302	0	2	20	0	0	0
» združení, politických strán a cirkví	11	8	13	4	1	4	7
» zahraničné	4	0	0	1	0	5	0
Rozostavané byty ³⁾ k 31.12. celkom:	48 874	54 086	55 259	66 122	67 597	66 596	64 734
Verejný sektor spolu a v tom:	5 503	6 374	5 600	6 081	6 254	5 133	4 421
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	237	237	115	114	63	29	2
» obecné	5 266	6 137	5 485	5 967	6 191	5 104	4 419
Súkromný sektor spolu a v tom:	43 371	47 712	49 659	60 041	61 343	61 463	60 313
» medzinárodné	53	53	53	49	49	48	48
» tuzemské	42 533	47 288	49 221	59 521	60 927	61 016	59 875
» družstevné	570	149	147	177	128	133	127
» združení, politických strán a cirkví	92	99	115	170	115	144	141
» zahraničné	123	123	123	124	124	122	122

¹⁾ Začaté byty sú tie, na ktoré boli vydané stavebné povolenia.

²⁾ Dokončené byty sú tie, na ktoré boli vydané kolaudačné rozhodnutia, potvrdzujúce ich užívateľnosť.

³⁾ Rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia - rozdiel začatých a dokončených bytov podľa údajov ŠÚ SR.

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovania štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04).

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4

Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2005 až 2011

Názov ukazovateľa	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^{*)}
Stavebné podniky podľa veľkostnej štruktúry - počet							
Malé podniky	5 786	6 170	6 783	8 070	8 751	9 980	10 730
0-9	4 409	4 630	4 877	5 746	6 432	8 852	10 272
10-19	998	1 166	1 472	1 914	1 911	731	
20-49	379	374	434	410	408	397	
Stredné podniky	261	274	269	273	279	257	235
50-249	261	274	269	273	279	257	235
Veľké podniky	29	24	22	25	25	22	20
250-499	20	17	15	17	16	14	12
500 a viac	9	8	7	8	9	8	8
Živnostníci	62 436	66 757	72 403	82 492	88 442	88 260	86 384
SR spolu	68 661^x	73 362^x	79 690^x	91 288^x	98 190^x	99 716^x	98 882^x
Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry podnikov, bežné ceny (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v mil. Eur							
Malé podniky	1 107,71	1 408,32	1 509,92	1 745,04	1 475,62	1 417,60	1 565,80
0-9	386,11	517,39	546,01	542,20	348,34	753,16	826,90
10-19	332,11	345,78	430,76	562,40	578,46	139,41	
20-49	389,50	545,11	533,16	640,43	548,82	525,03	
Stredné podniky	865,66	937,66	1 062,74	1 142,12	1 014,06	994,59	923,60
50-99	378,31	428,27	463,62	568,99	464,89	503,34	923,60
100-249	487,35	509,36	599,08	573,13	549,18	491,25	
Veľké podniky	903,44	1 030,77	1 096,43	1 431,83	1 334,01	1 234,53	1 098,50
250-499	282,85	243,58	351,03	325,17	259,79	251,33	280,30
500 a viac	620,59	787,19	745,40	1 106,66	1 074,22	983,20	818,20
Živnostníci	1 232,69	1 532,99	1 758,02	2 111,80	1 927,53	1 869,53	1 875,40
SR spolu	4 109,51	4 909,71	5 427,07	6 430,78	5 751,22	5 516,25	5 463,10
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na celkovom objeme stavebnej produkcie - v %							
Malé podniky	27,0	28,7	27,8	27,1	25,7	25,7	28,7
Stredné podniky	21,1	19,1	19,6	17,8	17,6	18,0	16,9
Veľké podniky	22,0	21,0	20,2	22,3	23,2	22,4	20,1
Živnostníci	30,0	31,2	32,4	32,8	33,5	33,9	34,3
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Priemerný evidenčný počet zamestnancov podľa veľkostnej štruktúry podnikov - fyzické osoby							
Malé podniky	31 196	32 431	34 834	38 387	37 279	32 823	34 201
0-9	11 918	12 556	12 722	12 488	10 881	18 236	21 511
10-19	9 250	9 745	11 176	12 910	15 086	4 288	
20-49	10 028	10 130	10 936	12 989	11 312	10 299	
Stredné podniky	24 324	22 422	22 579	23 561	22 868	21 255	19 279
50-99	10 664	10 884	11 181	12 107	11 063	10 303	19 279
100-249	13 660	11 538	11 398	11 454	11 805	10 952	
Veľké podniky	12 724	14 231	14 103	14 631	14 593	14 651	11 818
250-499	4 160	4 985	5 145	4 892	4 912	4 537	3 956
500 a viac	8 564	9 246	8 958	9 739	9 681	10 114	7 862
Živnostníci	74 507	87 563	94 471	105 560	109 977	110 066	107 742
SR spolu	142 751	156 647	165 987	182 139	184 717	178 795	173 040

Názov ukazovateľa	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^{*)}
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na zamestnanosti v stavebníctve - v %							
Malé podniky	21,9	20,7	21,0	21,1	20,2	18,4	19,8
Stredné podniky	17,0	14,3	13,6	12,9	12,4	11,9	11,1
Veľké podniky	8,9	9,1	8,5	8,0	7,9	8,2	6,8
Živnostníci	52,2	55,9	56,9	58,0	59,5	61,5	62,3
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Produktivita práce zo stavebnej produkcie podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov), bežné ceny - v tis. Eur							
Malé podniky	35,508	43,425	43,346	45,459	39,583	43,190	45,782
0-9	32,399	40,349	42,921	43,419	32,013	41,301	38,441
10-19	35,902	36,484	38,542	43,562	38,344	32,512	
20-49	38,840	53,812	48,752	49,306	48,517	50,979	
Stredné podniky	35,589	41,818	47,067	48,475	44,344	46,774	47,907
50-99	35,475	39,350	41,465	46,997	42,022	48,854	47,907
100-249	35,677	44,147	52,562	50,037	46,521	44,855	
Veľké podniky	71,002	72,431	77,743	97,863	91,414	84,262	92,951
250-499	67,995	48,860	68,225	66,470	52,888	55,395	70,854
500 a viac	72,463	85,140	83,210	113,632	110,962	97,212	104,070
Živnostníci	16,545	17,507	18,609	20,006	17,527	16,986	17,406
SR spolu	28,788	31,343	32,696	35,307	31,135	30,852	31,571
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v Eur							
Malé podniky	458,54	491,50	533,96	564,90	568,42	591,44	619,00
0-9	428,63	451,20	491,24	486,13	443,03	531,55	544,00
10-19	455,49	482,21	492,00	539,00	566,70	544,44	
20-49	496,91	551,19	626,50	666,37	691,33	698,34	
Stredné podniky	562,17	619,73	671,05	763,81	767,27	815,77	851,00
50-99	559,05	568,71	634,17	741,57	731,83	819,24	851,00
100-249	564,63	667,86	707,20	787,31	800,49	812,29	
Veľké podniky	749,09	806,01	872,90	976,83	1 008,93	1 050,01	1 147,00
250-499	741,25	769,77	829,52	947,78	983,16	924,20	1 113,00
500 a viac	752,90	825,57	897,80	991,43	1 022,01	1 106,45	1 164,00
Živnostníci	300,01	314,91	324,17	341,68	349,25	361,41	386,00
SR spolu	461,50	488,15	516,83	556,64	560,13	580,39	603,00

^x V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2005 - 149 podnikov, rok 2006 - 137 podnikov, rok 2007 - 213 podnikov, rok 2008 - 428 podnikov, rok 2009 - 693 podnikov, rok 2010 - 1 197 podnikov, rok 2011 - 1 513).

^{*)} Predbežné údaje

Pramene:

- [1] Ročenka stavebníctva 2010, 2011 ŠÚ SR, Bratislava 2010, 2011
- [2] Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2011, ŠÚ SR, Bratislava 2012
- [3] Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2011, ŠÚ SR, Bratislava 2012

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2007 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami v mil. Eur:

A) Podľa sídla podniku

B) V tuzemsku podľa miesta realizácie stavby

Okres Kraj	A)				B)			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
SR spolu	2 692	3 214	2 897	2 850	2 505	3 001	2 701	2 710
Bratislava I	40	26	28	91	213	195	185	75
Bratislava II	505	643	949	997	240	550	363	944
Bratislava III	342	480	108	97	56	61	76	93
Bratislava IV	38	44	59	105	75	46	30	104
Bratislava V	26	25	31	24	36	34	21	23
Malacky	D	3	3	D	34	26	25	D
Pezinok	D	5	6	6	26	35	8	6
Senec	5	8	5	11	25	21	41	10
Bratislavský kraj spolu	966	1 233	1 189	1 333	706	967	750	1 257
Dunajská Streda	43	42	29	34	45	52	72	34
Galanta	15	14	14	10	25	33	62	10
Hlohovec	D	15	11	6	18	13	7	5
Piešťany	31	33	28	27	62	43	25	27
Senica	8	10	11	13	21	29	13	13
Skalica	D	2	1	4	23	9	6	4
Trnava	45	42	62	60	159	114	95	60
Trnavský kraj spolu	156	157	157	154	353	294	279	153
Bánovce nad Bebravou	10	15	9	7	6	6	9	7
Ilava	12	18	13	15	16	27	4	15
Myjava	D	D	D	D	3	6	5	1
Nové Mesto nad Váhom	D	12	5	5	42	41	20	5
Partizánske	-	-	-	D	3	11	3	D
Považská Bystrica	46	45	37	21	32	71	140	21
Prievidza	83	122	156	49	28	37	33	48
Púchov	D	D	D	D	10	23	24	D
Trenčín	54	46	36	39	35	74	45	39
Trenčiansky kraj spolu	220	267	261	143	176	295	282	142
Komárno	7	10	11	10	17	22	15	10
Levice	10	14	15	17	31	27	48	17
Nitra	101	119	91	93	62	113	95	85
Nové Zámky	9	9	11	15	14	14	18	13
Šaľa	D	41	26	20	11	16	4	19
Topoľčany	11	13	12	11	13	16	20	11
Zlaté Moravce	D	34	24	21	6	6	8	21
Nitriansky kraj spolu	178	241	190	186	153	215	208	176
Bytča	D	D	D	D	7	1	4	D
Čadca	8	8	8	7	28	27	29	7
Dolný Kubín	23	17	17	8	31	20	14	7
Kysucké Nové Mesto	28	25	12	9	4	3	20	9
Liptovský Mikuláš	34	43	38	34	49	58	40	34
Martin	9	12	9	9	21	26	34	9
Námestovo	17	27	26	22	9	12	15	18
Ružomberok	3	3	3	5	13	18	10	5
Turčianske Teplice	-	-	-	-	2	1	4	-

Okres Kraj	A)				B)			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Tvrdošín	D	D	D	D	3	13	18	D
Žilina	288	318	248	251	185	170	211	235
Žilinský kraj spolu	420	464	373	356	351	349	399	335
Banská Bystrica	37	75	66	93	56	119	110	93
Banská Štiavnica	12	11	21	16	3	2	4	16
Brezno	5	7	5	5	7	23	9	4
Detva	-	-	-	-	7	6	12	-
Krupina	D	D	D	D	2	3	2	D
Lučenec	8	13	10	13	14	13	12	13
Poltár	-	-	-	-	0	0	0	-
Revúca	D	-	-	-	3	4	2	-
Rimavská Sobota	D	D	D	D	13	9	8	D
Veľký Krtíš	2	D	6	7	7	14	19	6
Zvolen	35	28	31	35	34	31	52	34
Žarnovica	D	D	D	D	6	17	51	D
Žiar nad Hronom	12	21	6	10	18	14	16	10
Banskobystr. kraj spolu	114	161	147	183	172	256	298	178
Bardejov	29	28	15	14	10	8	5	12
Humenné	20	23	13	10	12	9	11	3
Kežmarok	3	D	4	3	10	10	8	3
Levoča	D	D	D	D	4	3	16	D
Medzilaborce	-	-	-	-	1	1	1	-
Poprad	25	27	24	26	161	172	80	26
Prešov	53	81	54	50	91	98	67	48
Sabinov	11	15	10	8	5	7	4	8
Snina	9	10	11	12	4	4	7	12
Stará Ľubovňa	15	12	9	9	7	5	6	9
Stropkov	D	1	D	0	3	2	3	0
Svidník	3	6	6	6	4	16	15	6
Vranov nad Topľou	7	10	9	9	18	25	16	8
Prešovský kraj spolu	176	216	154	147	330	360	239	134
Gelnica	-	-	-	-	3	13	3	-
Košice I	171	185	181	104	56	64	56	100
Košice II	18	28	12	20	23	42	26	16
Košice III	D	D	D	-	6	11	8	-
Košice IV	175	158	139	143	50	22	12	142
Košice - okolie	2	D	D	D	11	18	28	D
Michalovce	54	58	50	36	51	36	50	35
Rožňava	D	D	D	D	9	11	20	D
Sobrance	D	D	D	D	7	4	2	D
Spišská Nová Ves	34	33	26	21	20	13	14	19
Trebišov	5	5	5	7	26	31	25	7
Košický kraj spolu	463	476	425	346	263	265	244	333

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2009, 2010, 2011, ŠÚ SR, november 2009, 2010, 2011

Priemerný evidenčný počet zamestnancov a robotníkov v rokoch 2008 až 2010 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Okres kraj	Zamestnanci			Robotníci		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
SR spolu	51 181	48 773	46 205	33 838	32 922	30 337
Bratislava I	707	656	1 932	281	230	312
Bratislava II	8 366	9 426	9 179	4 797	5 518	5 272
Bratislava III	3 353	1 967	1 952	1 965	1 337	1 259
Bratislava IV	547	595	628	305	360	393
Bratislava V	308	505	409	201	352	224
Malacky	83	86	D	51	55	D
Pezinok	127	116	147	77	86	102
Senec	195	104	142	129	93	125
Bratislavský kraj spolu	13 686	13 455	14 282	7 806	8 031	7 839
Dunajská Streda	756	686	653	530	502	451
Galanta	289	284	245	180	141	115
Hlohovec	376	317	239	321	266	204
Piešťany	797	772	665	524	537	465
Senica	207	350	369	166	223	274
Skalica	38	41	74	21	23	52
Trnava	787	894	865	477	613	618
Trnavský kraj spolu	3 250	3 344	3 110	2 219	2 305	2 179
Bánovce nad Bebravou	238	251	235	162	179	156
Ilava	286	301	298	232	253	241
Myjava	D	D	D	D	D	D
Nové Mesto nad Váhom	242	196	207	138	141	135
Partizánske	-	-	D	-	-	D
Považská Bystrica	674	632	555	474	462	480
Prievidza	2 085	2 100	1 234	1 367	1 392	899
Púchov	185	169	D	D	D	D
Trenčín	743	700	640	495	451	401
Trenčiansky kraj spolu	4 517	4 411	3 364	3 062	3 061	2 514
Komárno	270	256	243	166	181	225
Levice	481	482	474	363	380	384
Nitra	1 949	1 988	1 940	1 451	1 377	1 374
Nové Zámky	396	353	317	289	280	187
Šaľa	678	654	550	491	513	381
Topoľčany	289	373	340	216	295	251
Zlaté Moravce	511	505	579	390	394	427
Nitriansky kraj spolu	4 574	4 611	4 443	3 366	3 420	3 229
Bytča	D	D	D	D	D	D
Čadca	306	268	238	241	199	179
Dolný Kubín	204	224	173	121	145	92
Kysucké Nové Mesto	405	310	259	274	230	193
Liptovský Mikuláš	1 016	1 002	887	654	662	589
Martin	522	445	192	340	288	99
Námestovo	900	959	827	671	627	582
Ružomberok	93	130	250	71	92	160
Turčianske Teplice	-	-	-	-	-	-
Tvrdošín	D	D	D	D	D	D
Žilina	4 811	4 632	4 633	2 973	2 924	2 843
Žilinský kraj spolu	8 459	8 220	7 617	5 501	5 375	4 976

Okres kraj	Zamestnanci			Robotníci		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Banská Bystrica	1 267	1 047	963	783	736	601
Banská Štiavnica	394	442	426	305	364	340
Brezno	290	232	200	231	196	172
Detva	-	-	-	-	-	-
Krupina	D	D	D	D	D	D
Lučenec	321	297	312	245	229	246
Poltár	-	-	-	-	-	-
Revúca	-	-	-	-	-	-
Rimavská Sobota	D	D	D	D	D	D
Veľký Krtíš	D	182	200	D	103	151
Zvolen	671	679	637	394	424	409
Žarnovica	D	D	D	D	D	D
Žiar nad Hronom	266	248	253	169	233	231
Banskobystrický kraj spolu	3 445	3 223	3 027	2 296	2 352	2 170
Bardejov	1 185	675	586	979	581	469
Humenné	487	384	290	391	315	238
Kežmarok	D	85	78	D	71	59
Levoča	D	D	D	D	D	D
Medzilaborce	-	-	-	-	-	-
Poprad	700	647	556	510	458	366
Prešov	1 523	1 479	1 371	1 039	1 074	923
Sabinov	423	337	259	337	290	202
Snina	267	242	258	179	180	175
Stará Ľubovňa	456	414	379	330	260	233
Stropkov	65	D	33	59	D	33
Svidník	264	261	239	235	239	201
Vranov nad Topľou	285	271	207	209	205	141
Prešovský kraj spolu	5 753	4 847	4 232	4 337	3 721	3 060
Gelnica	-	-	-	-	-	-
Košice I	2 380	2 375	2 308	1 658	1 669	1 653
Košice II	629	402	491	474	289	390
Košice III	D	D	-	D	D	-
Košice IV	1 993	1 708	1 442	1 367	1 202	1 053
Košice - okolie	D	D	D	D	D	D
Michalovce	1 198	964	845	816	620	582
Rožňava	D	D	D	D	D	D
Sobrance	D	D	D	D	D	D
Spišská Nová Ves	929	818	700	693	578	467
Trebišov	143	151	134	102	114	125
Košický kraj spolu	7 497	6 662	6 129	5 251	4 657	4 370

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2010 a 2011, ŠÚ SR, november 2010 a 2011

Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2009 a 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Ukazovateľ	SP vykonaná vlastnými zamestnancami *)		SP podľa dodávateľských zmlúv *)	
	2009	2010	2009	2010
Výstavba budov	938,03	854,87	1 794,22	1 586,68
Vypracovanie stavebných projektov	0,00	0,00	0,00	0,00
Výstavba obytných a neobytných budov	938,03	854,87	1 794,22	1 586,68
Výstavba obytných budov	196,72	169,53	518,87	378,29
Výstavba neobytných budov	713,22	652,15	1 222,47	1 135,25
Výstavba obytných a neobytných budov i. n.	28,09	33,19	52,88	73,14
Inžinierske stavby	1 371,89	1 419,32	1 973,69	1 879,83
Výstavby ciest a železníc	1 081,66	946,69	1 509,84	1 259,94
Výstavba ciest a diaľnic	892,78	761,03	1 342,54	1 041,59
Výstavba železníc a podzemných železníc	106,20	70,86	74,78	103,56
Výstavba mostov a tunelov	82,68	114,80	92,52	114,79
Výstavba verejných sietí	177,68	224,55	306,12	313,23
Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny	112,15	102,83	173,81	156,67
Výstavba elektrických a telekomunikačných sietí	65,53	121,72	132,31	156,56
Výstavba ostatných inžinierskych stavieb	112,55	248,09	157,73	306,66
Výstavba vodných diel	3,66	4,59	9,95	7,23
Výstavba ostatných inž. stavieb i. n.	108,89	243,50	147,78	299,42
Špecializované stavebné práce	586,97	575,47	819,15	869,42
Demolačné a zemné práce	22,88	21,79	27,62	25,44
Demolácia	9,03	10,88	9,00	11,22
Zemné práce	9,51	6,91	13,29	8,54
Prieskumné vrty a vrtné práce	4,34	D	5,33	D
Elektrické, inštalčné a iné stavebno-montážne práce	335,16	296,09	424,35	453,26
Elektrická inštalácia	121,53	103,05	164,99	151,52
Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení	123,92	117,00	140,49	195,30
Ostatná stavebná inštalácia	89,71	76,04	118,88	106,43
Kompletizačné a dokončovacie práce	61,74	86,54	105,71	119,80
Omietkarské práce	15,40	21,31	21,23	27,22
Stolárske práce	D	7,26	D	9,65
Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín	14,54	24,46	15,70	26,61
Maľovanie a zasklievanie	D	D	D	D
Ostatné stavebné kompl. a dokonč. práce	19,45	29,61	48,92	51,04
Ostatné špecializované stavebné práce	167,19	171,06	261,46	271,43
Pokrývačské práce	8,19	7,55	32,26	25,88
Ostatné špecializované stav. práce i. n.	159,00	163,51	229,20	245,55
Spolu	2 896,89	2 849,67	4 587,06	4 336,45

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

*) - zaradená podľa prevažujúcej činnosti

Prameň: Ročenka stavebníctva 2011, ŠÚ SR, november 2011

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2008, 2009 a 2010 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Ukazovateľ	2008	2009	2010
Budovy a výstavba budov	942	711	617
Stavby a práce na stavbe inžinierskych stavieb	1 192	1 392	1 400
<i>Cesty a železnice; práce na stavbe ciest a železníc</i>	885	973	975
<i>Cesty a diaľnice; práce na stavbe ciest a diaľnic</i>	599	669	633
<i>Železnice a podzemné železnice; práce na stavbe železníc a podzemných železníc</i>	68	93	183
<i>Mosty a tunely; práce na stavbe mostov a tunelov</i>	218	211	159
<i>Výstavba a práce na stavbe inžinierskych sietí</i>	148	188	252
<i>Výstavba a práce na stavbe potrubných vedení pre kvapaliny</i>	80	95	71
<i>Výstavba a práce na stavbe elektrických a telekomunikačných sietí</i>	68	92	181
<i>Ostatné projekty inžinierskych stavieb a práce na stavbe ostatných projektov inžinierskych stavieb</i>	159	231	173
<i>Vodné diela a práce na stavbe vodných diel</i>	14	87	37
<i>Ostatné projekty inžinierskych stavieb i.n. a práce na stavbe ostatných inžinierskych stavieb i.n.</i>	145	144	136
Špecializované stavebné práce	1 080	794	833
<i>Demolačné práce a príprava staveniska</i>	65	48	62
<i>Demolačné práce</i>	26	15	16
<i>Príprava staveniska</i>	31	32	44
<i>Prieskumné vrty a vrtné práce</i>	8	1	1
<i>Elektrické, inštalčné a iné stavebnomontážne práce</i>	430	326	283
<i>Elektroinštalčné práce</i>	155	130	92
<i>Inštalatárske práce, inštalácie výhrevných a klimatizačných zariadení</i>	180	113	99
<i>Ostatné stavebno-inštalčné práce</i>	95	84	92
<i>Kompletizačné a dokončovacie práce</i>	197	139	154
<i>Omietacie práce</i>	42	31	32
<i>Stolárske a inštalčné práce</i>	14	9	8
<i>Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín</i>	40	28	33
<i>Maliarske, natieračské a sklenárske práce</i>	25	14	16
<i>Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce</i>	76	56	66
<i>Ostatné špecializované stavebné práce</i>	388	281	335
<i>Pokryvačské práce</i>	13	10	9
<i>Ostatné špecializované stavebné práce i.n.</i>	375	271	325
Spolu	3 214	2 897	2 850

Prameň: Ročenka stavebníctva 2011, ŠÚ SR, november 2011

Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv na novej výstavbe a rekonštrukciách podľa KS *) - (bežné ceny)	2007		2008		2009		2010	
	mil. €	%	mil. €	%	mil. €	%	mil. €	%
Budovy a v tom:	2 029	57,6	2 931	63,2	2 264	55,9	2 001	52,4
- Bytové budovy	519	14,7	721	15,5	623	15,4	359	9,4
- Nebytové budovy	1 510	42,9	2 209	47,6	1 641	40,5	1 642	43,0
Inžinierske stavby a v tom:	1 492	42,4	1 708	36,8	1 784	44,1	1 818	47,6
Dopravná infraštruktúra	865	24,6	960	20,7	1 051	26,0	1 129	29,6
Potrúbné rozvody, telekomunikačné a elektrické rozvody a vedenia	377	10,7	458	9,9	424	10,5	395	10,3
Komplexné priemyselné stavby	44	1,3	36	0,8	73	1,8	41	1,1
Ostatné inžinierske stavby	205	5,8	253	5,5	235	5,8	252	6,6
Spolu	3 521	100,0	4 639	100,0	4 048	100,0	3 819	100,0

*) V stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2009, 2010, 2011, ŠÚ SR, november 2009, 2010, 2011

Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)

Názov ukazovateľa	2005	2006	2007 ^{*)}	2008 ^{*)}	2009 ^{*)}	2010 ^{*)}	2011 ^{*)}
<i>Ceny stavebných prác spolu, 2000, 2005 = 100</i>	130,5	135,6	107,9	113,9	117,0	118,1	119,4
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,3	103,9	104,0	105,6	102,7	101,0	101,2
<i>Ceny stavebných prác pre novú výstavbu, modernizácie a rekonštrukcie, 2000, 2005 = 100</i>	130,4	135,5	108,0	113,4	117,1	118,2	119,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,3	104,1	104,0	105,3	102,7	101,0	101,2
<i>Ceny pre budovy, 2000, 2005 = 100</i>	128,3	133,6	108,4	114,5	116,8	117,2	118,3
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,5	104,2	104,5	105,7	102,0	100,3	101,0
<i>Ceny bytových budov, 2000, 2005 = 100</i>	130,2	135,4	108,3	114,5	117,0	117,1	118,0
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,9	104,0	104,5	105,7	102,2	100,1	100,8
<i>Ceny nebytových budov, 2000, 2005 = 100</i>	127,7	133,1	108,4	114,5	116,8	117,2	118,4
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,3	104,3	104,5	105,7	102,0	100,3	101,1
<i>Ceny pre inžinierske stavby, 2000, 2005 = 100</i>	133,6	138,3	107,5	113,5	117,3	119,3	121,0
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,1	103,5	103,6	105,6	103,4	101,7	101,4
<i>Ceny pre opravy a údržbu stavebnej povahy, 2000, 2005 = 100</i>	131,0	136,4	107,7	113,4	116,6	117,8	119,0
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,3	104,1	103,6	105,3	102,8	101,0	101,0
<i>Ceny materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve, 2000, 2005 = 100 (výrobné ceny)</i>	122,3	125,9	106,9	110,4	104,1	100,6	101,8
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,4	103,0	105,6	103,3	94,3	96,7	102,3

*) Od roku 2007 stále ceny 2005 = 100

Pramene:

- [1] Indexy stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve 4. štvrťrok 2005, 4. štvrťrok 2006, 4. štvrťrok 2007, 4. štvrťrok 2008, 4. štvrťrok 2009, 4. štvrťrok 2010, 4. štvrťrok 2011, ŠÚ SR, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

V nasledujúcich prílohách č. 11 až 15 sú uvedené rebríčky najväčších stavebných firiem, výrobcov stavebných materiálov, ťažby stavebných surovín a inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR a prehľad najväčších stavieb v SR v roku 2011 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012).

Príloha č. 11

Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2011¹⁾ (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Výroba		Zmena (%)	Tržby ²⁾		Zmena (%)	Ø počet pracovníkov ⁶⁾	
		2011	2010	11/10	2011	2010	11/10	2011	2010
1.	ZIPP Bratislava, s.r.o., Bratislava ³⁾	253 046	242 988	4,1	283 369	273 423	3,6	785	959
2.	Doprastav, a.s., Bratislava ³⁾	n	n	n	271 453	304 749	-10,9	1 853	2 880
3.	Strabag, s.r.o., Bratislava	175 115	164 093	6,7	175 115	164 093	6,7	581	590
4.	Skanska SK, a.s., Bratislava	112 314	123 054	-8,7	124 890	126 042	-0,9	896	925
5.	Váhostav - SK, a.s., Žilina	124 109	149 368	-16,9	122 912	152 785	-19,6	995	1 458
6.	Eurovia Sk, a.s., Košice	115 248	98 711	16,8	114 889	98 056	17,2	612	615
7.	TSS Grade, a.s., Trnava	n	78 476	n	79 863	78 541	1,7	n	294
8.	Ingsteel, s.r.o., Bratislava ⁴⁾	n	85 398	n	55 485	85 448	-35,1	516	539
9.	Chemkostav, a.s., Michalovce ⁵⁾	50 729	37 027	37,0	50 729	37 032	37,0	223	231
10.	In Vest, s.r.o., Šaľa ⁵⁾	51 488	30 958	66,3	50 517	27 018	87,0	450	428
11.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	31 905	29 122	9,6	44 518	39 951	11,4	440	447
12.	Takenaka Europe GmbH, o.z., Bratislava	43 373	81 539	-46,8	43 377	81 539	-46,8	n	n
13.	PSJ Hydrotranzit, a.s., Bratislava	17 183	39 580	-6,1	37 137	39 692	-6,4	189	172
14.	Cesty Nitra, a.s., Nitra	n	n	n	33 138	43 664	-24,1	280	306
15.	Stavby mostov Slovakia, a.s., Banská Bystrica	n	n	n	32 180	52 898	-39,2	74	73
16.	Keraming, a.s., Trenčín	32 153	28 929	11,1	32 153	28 929	11,1	158	165
17.	Matep, s.r.o., Bratislava	31 193	33 005	-5,5	31 212	33 118	-5,8	n	47
18.	Hant BA, a.s., Považská Bystrica	28 849	21 655	33,2	31 052	20 195	53,8	83	88
19.	Combin Banská Štiavnica, s.r.o., Banská Štiavnica	29 346	18 625	57,6	29 346	18 559	58,1	222	220
20.	ELZA - Elektromontážny závod Bratislava, a.s., Bratislava	22 013	18 660	18,0	26 772	22 769	17,6	134	133
21.	BCI, a.s., Žilina	26 767	18 655	43,5	26 764	17 022	57,2	145	151
22.	TuCon, a.s., Žilina	23 272	15 251	52,6	23 658	17 173	37,8	n	n
23.	Skybau, s.r.o., Žilina	21 545	25 519	-15,6	21 545	26 249	-17,9	338	304
24.	Eiffage Construction Slovenská republika, s.r.o. Bratislava	20 490	18 997	7,9	21 448	18 606	15,3	97	139
25.	Hornex, a.s., Bratislava	21 348	16 422	30,0	21 348	16 460	29,7	83	85
26.	Metrostav, a.s., Bratislava	19 981	10 421	91,7	19 981	10 421	91,7	160	222
27.	Stabil, a.s., Bratislava	n	10 242	n	18 656	9 969	87,1	n	24
28.	Vodohospodárske stavby - ekologický podnik, a.s., Bratislava	18 094	7 471	142,2	18 291	7 304	150,4	68	75

Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012

¹⁾ Ak nie je uvedené inak, údaje sú individuálne podľa slovenských účtovných štandardov

²⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

³⁾ Údaje sú individuálne podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo IFRS

⁴⁾ Individuálne údaje nie sú dostupné, uvedené sú konsolidované

⁵⁾ Údaje za rok 2011 sú predbežné neauditované

⁶⁾ Vrátane pracovníkov, ktorí nie sú internými zamestnancami, ale spoločnosť ich najíma cez personálny lízing

n - nedostupný údaj

Príloha č. 12

Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2011 (tis. Eur)

P. č.	Výrobca	Tržby ¹⁾		Zmena (%)	Podiel exportu na tržbách (%)	Ø počet pracovníkov
		2011	2010	11/10	2011	2011
1.	Holcim (Slovensko), a.s., Rohožník	105 604	104 568	1,0	n	523
2.	Slovenské magnezitové závody, a.s., Jelšava	77 780	75 889	2,5	86,7	935
3.	Východoslovenské stavebné hmoty, a.s., Turňa n/Bodvou ²⁾	58 846	51 776	13,7	46,5	523
4.	Saint - Gobain Construction Products, s.r.o., Bratislava	55 997	51 988	7,7	n	244
5.	Považská cementáreň, a.s., Ladce	49 728	46 075	7,9	45,3	357
6.	Baumit, s.r.o., Bratislava	45 382	46 560	-2,5	n	138
7.	Slovakia asphalt, s.r.o., Bratislava ³⁾	36 576	33 101	10,5	n	67
8.	Cemmac, a.s., Horné Srnie	31 837	34 700	-8,3	51,7	231
9.	Slovmag, a.s., Lubeník	29 776	26 877	10,8	87,8	632
10.	Izopal, a.s., Štúrovo	27 695	21 198	30,6	n	n
11.	Xella Slovensko, s.r.o., Šaštín - Stráže	24 949	26 193	-4,8	n	n
12.	Premac, s.r.o., Bratislava	20 788	23 946	-13,2	n	162
13.	Zapa beton SK, s.r.o., Bratislava	18 938	20 252	-6,5	n	n
14.	Calmit, s.r.o., Bratislava	17 411	18 380	-5,3	11,9	152
15.	PRP, s.r.o., Veľký Krtíš	17 151	12 778	34,2	49,3	123
16.	Wienerberger slovenské tehelne, s.r.o., Zlaté Moravce	16 870	18 177	-7,2	n	112
17.	TBG Doprastav, a.s., Bratislava	16 112	13 636	18,2	0	88
18.	BASF Polyuretány Slovensko, s.r.o., Malacky	15 518	3 197	385,4	n	19
19.	Polyform, s.r.o., Podolíneč ⁴⁾	12 990	12 071	7,6	20,2	80
20.	Bramac – strešné systémy, s.r.o., Ivánka pri Nitre	12 604	13 909	-9,4	n	n

Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

²⁾ Údaje za rok 2011 sú predbežné, neauditované

³⁾ Do 31. Decembra 2011 Slovasfalt, s.r.o., Bratislava

⁴⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 30. júna 2011

n - nedostupný údaj

Príloha č. 13

Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2011 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Export		Ø počet pracovníkov
		2011	2010	11/10	2011	2010	2011
1.	Alas Slovakia, s.r.o., Bratislava	19 798	22 746	-13,0	939	249	221
2.	Eurovia - Kameňolomy, s.r.o., Košice	15 475	14 868	4,1	1 479	1 621	138
3.	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen	8 310	10 734	-22,6	622	1 057	96
4.	KAS, a.s., Zlaté Moravce	8 247	7 877	4,7	126	116	130
5.	VSK Mineral, s.r.o., Košice	7 633	6 755	13,0	n	n	108
6.	PK Doprastav, a.s., Žilina	5 892	6 613	-10,9	85	73	94
7.	Kameňolomy, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom	3 580	5 917	-39,5	678	626	53
8.	Ax Stavas, s.r.o., Prievidza	1 550	1 602	-3,2	n	n	15
9.	Kamenivo Slovakia, a.s., Bytča - Hrabové	1 338	1 559	-14,2	n	n	11
10.	Gravelslovex, s.r.o., Bratislava	587	859	-31,7	n	n	6

Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

n - nedostupný údaj

Príloha č. 14

Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2011 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Ø počet zamestnancov		Zmena %
		2011	2010	11/10	2011	2010	11/10
1.	Dopravoprojekt, a.s., Bratislava	13 373	22 495	-40,6	245	257	-4,67
2.	Reming Consult, a.s., Bratislava	10 986	10 401	5,6	79	76	3,95
3.	Amberg Engineering Slovakia, s.r.o., Bratislava	6 013	4 876	23,3	42	41	2,44
4.	Proma, s.r.o., Žilina	4 578	3 493	31,3	44	65	-32,31
5.	PIO Keramoprojekt, a.s., Trenčín	2 928	5 252	-44,2	59	71	-16,90
6.	Intech, s.r.o., Bratislava	2 687	2 144	25,3	26	25	4,00
7.	Geofos, s.r.o., Žilina	1 903	3 116	-38,9	n	n	n
8.	Stapring, a.s., Nitra	1 830	1 340	36,6	42	44	-4,55
9.	Bung Slovensko, s.r.o., Bratislava	1 389	5 463	-74,6	12	n	n
10.	De Bondt, s.r.o., Trenčín	1 132	1 098	3,1	16	16	0,00
11.	ENG2, v.o.s., Bratislava	1 098	1 374	-20,1	20	30	-33,33
12.	ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava	956	676	41,4	18	22	-18,18
13.	Arch.Design Slovakia, s.r.o., Bratislava	713	992	-28,1	n	n	n
14.	Hydrocoop, s.r.o., Bratislava	678	899	-24,6	19	21	-9,52
15.	Hescon, s.r.o., Trenčín	502	395	26,9	15	10	50,00
16.	Elhyco, s.r.o., Bratislava	456	346	31,7	13	14	-7,14
17.	VPÚ Deco Bratislava, a.s., Bratislava	373	763	-51,1	n	31	n

Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru
n - nedostupný údaj

Príloha č. 15

Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2011

Generálny dodávateľ, príp. vedúci združenia	Stavba, resp. jej časť	Stavebné náklady v tis. Eur bez DPH realizované v roku 2011
Matep, s.r.o., Bratislava	Výstavba solárnych parkov s výkonmi 1-4 MW	15 533
Matep, s.r.o., Bratislava	Polyfunkčný objekt Retro, Bratislava - Ružinov	9 689
Chemkostav, a.s., Michalovce	FNsP J.A. Reimana Prešov - internistický monoblok	8 451
BCI, a.s., Žilina	Obchodné centrum Martin Košúty	6 450
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Europa shopping center Zvolen	6 298
BCI, a.s., Žilina	Kaufland Brezno	4 955
YIT Reding, a.s., Bratislava	Hotel ABBA, Bratislava	4 800
Hornex, a.s., Bratislava	Logisticko-predajné centrum Kon-Rad	4 414
Skanska SK, a.s., Bratislava	Cassovar Business Center II.	4 324
Chemkostav, a.s., Michalovce	Hypermarket Tesco Spišská Nová Ves	4 240
BCI, a.s., Žilina	Hypermarket Tesco Žilina	4 114
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Microstep Bratislava	3 972
Remeslo stav, s.r.o., Žiar nad Hronom	Bytový dom 24 b.j. Obec Bzenica - Bukovina	3 943
Scorp, s.r.o., Michalovce	Výrobný areál Crown Bevcan Kechnec	3 500
Hant Ba, a.s. Považská Bystrica	Reatail Radvaň Park B a Park C, Banská Bystrica	3 331
Skybau, s.r.o., Žilina	Aupark Košice	3 316
YIT Reding, a.s., Bratislava	Obytný súbor Gala Residence, Galanta	3 191
Vodohospodárske stavby - ekologický podnik, a.s., Bratislava	Polyfunkčný dom Cintorínska, Bratislava	3 111
Hant Ba, a.s. Považská Bystrica	Parkovací dom pre Tower 115, Bratislava	3 023

Prameň: TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16

V tejto prílohe sú uvedené vybrané údaje za roky 2008 - 2012 za krajiny Euroconstructu*, a to: - obyvateľstvo; - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby); - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva; - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov. Osobitne je uvedený stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2011.

Obyvateľstvo v rokoch 2008 - 2012 (v tis. osôb)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	8 337	8 363	8 388	8 417	8 450
Belgicko	10 709	10 797	10 884	10 973	11 062
Česká republika	10 430	10 492	10 517	10 542	10 570
Dánsko	5 476	5 511	5 535	5 561	5 580
Fínsko	5 326	5 351	5 375	5 400	5 425
Francúzsko	62 135	62 474	62 793	63 092	63 391
Nemecko	82 002	81 802	81 700	81 600	81 500
Maďarsko	10 045	10 031	10 014	9 986	9 960
Írsko	4 422	4 459	4 471	4 581	4 589
Taliansko	60 045	60 340	60 626	61 035	61 363
Holandsko	16 486	16 575	16 656	16 733	16 809
Nórsko	4 737	4 799	4 858	4 920	4 985
Poľsko	38 136	38 101	38 092	38 081	38 069
Portugalsko	10 623	10 638	10 636	10 642	10 651
Slovenská republika	5 407	5 418	5 431	5 441	5 452
Španielsko	45 283	45 828	45 989	46 153	46 310
Švédsko	9 256	9 324	9 385	9 440	9 493
Švajčiarsko	7 711	7 801	7 895	7 982	8 070
Spojené kráľovstvo	61 398	61 792	62 134	62 528	62 903
Krajiny Euroconstruct-u spolu	457 964	459 896	461 380	463 107	464 631

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

* **Euroconstruct** je skupina, resp. sieť, ktorá bola založená v roku 1975 niekoľkými výskumnými organizáciami ako študijná skupina pre výskum a prognózovanie v stavebníctve. Odvtedy sa rozšírila a zahŕňa väčšinu západoeurópskych krajín (15 krajín - Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Spojené Kráľovstvo) ako aj niektoré krajiny strednej a východnej Európy (4 krajiny - Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika). Jej cieľom je poskytovanie informácií, analýz a prognóz v oblasti stavebníctva a s ním súvisiacich trhov pre orgány a inštitúcie, prijímajúce rozhodnutia v tejto oblasti, za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti. Sieť Euroconstruct-u je rozšírená aj na pobaltské štáty (prostredníctvom fínskeho partnera) a na Japonsko.

Výskum Euroconstruct-u sa zameriava na: - krátkodobé a strednodobé prognózy a trendy vývoja stavebníctva v Európe; - analýzy štrukturálnych zmien, podnikateľské stratégie a konkurencieschopnosť v stavebnom priemysle; - marketingové štúdie pre priemyselné materiály a tovary a služby využívané v odboroch výstavby. Výskum a prognózy Euroconstruct-u sú určené pre potreby mnohých druhov podnikania, resp. činností, vrátane: - stavebných kontraktorov; - výrobcov a predajcov, dodávajúcich stavebné materiály, výrobky a zariadenia; - bánk, finančných a úverových inštitúcií; - vládnych orgánov; - Európskej komisie.

Za každú krajinu môže byť členom Euroconstruct-u len jedna inštitúcia (organizácia). Za Slovenskú republiku je stálym členom **ÚEOS - Komercia, a.s.**, Ružová dolina 27, 824 69 Bratislava (spracovateľ publikácie Ročenka slovenského stavebníctva). ÚEOS - Komercia, a.s. (predtým Ústav ekonomiky a organizácie stavebníctva) je stálym členom Euroconstruct-u od roku 1991.

Hrubý domácí produkt v letech 2008 - 2012 v mld. Eur (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	291	280	286	294	297
Belgicko	356	347	354	363	369
Česká republika	148	142	145	148	151
Dánsko	243	230	234	235	238
Fínsko	190	174	180	185	188
Francúzsko	1 956	1 906	1 932	1 965	1 991
Nemecko	2 518	2 389	2 477	2 551	2 577
Maďarsko	104	97	99	100	102
Írsko	168	156	156	158	160
Taliansko	1 613	1 529	1 548	1 557	1 560
Holandsko	600	579	588	597	603
Nórsko	316	311	312	317	326
Poľsko	336	341	354	369	382
Portugalsko	175	170	173	169	166
Slovenská republika	67	63	66	68	70
Španielsko	1 105	1 064	1 063	1 070	1 079
Švédsko	359	340	359	375	382
Švajčiarsko	395	388	398	407	413
Spojené kráľovstvo	1 761	1 675	1 698	1 714	1 733
Krajiny Euroconstruct-u spolu	12 700	12 180	12 422	12 642	12 786

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Medziročné tempo rastu HDP % (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	1,4	-3,8	2,3	2,9	0,8
Belgicko	0,9	-2,7	2,3	2,4	1,6
Česká republika	2,5	-4,1	2,3	2,1	2,2
Dánsko	-1,1	-5,2	1,7	0,5	1,0
Fínsko	1,0	-8,2	3,6	2,5	1,5
Francúzsko	-0,2	-2,6	1,4	1,7	1,3
Nemecko	1,1	-5,1	3,7	3,0	1,0
Maďarsko	0,8	-6,7	1,2	1,6	1,5
Írsko	-3,0	-7,0	-0,4	1,1	1,7
Taliansko	-1,3	-5,2	1,2	0,6	0,2
Holandsko	1,8	-3,5	1,7	1,5	1,0
Nórsko	0,7	-1,7	0,3	1,6	2,9
Poľsko	5,1	1,6	3,9	4,0	3,7
Portugalsko	0,0	-2,5	1,3	-1,9	-2,2
Slovenská republika	5,8	-4,8	4,0	3,3	3,4
Španielsko	0,9	-3,7	-0,1	0,7	0,9
Švédsko	-0,5	-5,4	5,7	4,3	1,9
Švajčiarsko	2,1	-1,9	2,7	2,3	1,5
Spojené kráľovstvo	-0,1	-4,9	1,4	1,0	1,1
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,4	-4,1	2,0	1,8	1,1

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Vývoj nezamestnanosti^{*)} v rokoch 2008 - 2012 v %

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	3,8	4,8	4,4	4,2	4,4
Belgicko	7,0	7,9	8,3	7,8	7,9
Česká republika	4,4	6,7	7,3	7,0	8,2
Dánsko	2,7	4,7	6,2	6,2	6,6
Fínsko	6,4	8,2	8,4	7,9	7,6
Francúzsko	7,4	9,1	9,3	9,1	9,0
Nemecko	7,8	8,1	7,7	7,1	6,8
Maďarsko	7,8	10,0	11,2	11,0	10,8
Írsko	6,3	11,8	13,6	14,1	14,5
Taliansko	6,8	7,8	8,4	8,2	8,3
Holandsko	3,1	3,7	4,5	4,3	4,3
Nórsko	2,6	3,2	3,6	3,6	3,4
Poľsko	7,1	8,2	9,6	9,6	9,0
Portugalsko	7,6	9,5	10,8	12,4	13,4
Slovenská republika	9,6	12,1	14,4	13,0	12,6
Španielsko	11,3	18,0	20,1	20,9	20,6
Švédsko	6,2	8,3	8,4	7,5	7,5
Švajčiarsko	2,6	3,7	3,9	3,1	3,0
Spojené kráľovstvo	5,7	7,6	7,9	8,2	8,3

^O odhad ^P prognóza ^{*)} **Poznámka:** v percentách z aktívneho obyvateľstva

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Vývoj cien stavebných prác v rokoch 2008 - 2012 (medziročné % zmeny)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	5,0	3,3	3,9	3,5	3,3
Belgicko	5,3	-2,5	3,6	5,5	1,7
Česká republika	4,5	1,2	-0,2	-0,4	-0,8
Dánsko	2,9	-0,4	1,2	3,0	2,0
Fínsko	3,9	-1,1	1,1	3,5	3,0
Francúzsko	7,7	-2,7	1,1	2,5	2,0
Nemecko	2,9	0,9	1,0	3,0	2,5
Maďarsko	5,9	3,3	1,8	1,2	2,0
Írsko	-11,3	-15,8	-10,1	-6,0	0,0
Taliansko	3,4	1,1	2,0	1,7	1,5
Holandsko	3,4	2,7	2,2	0,5	1,5
Nórsko	5,7	2,3	3,1	3,7	4,0
Poľsko	4,0	-2,0	-0,2	1,5	2,5
Portugalsko	5,8	-3,0	3,5	4,0	2,8
Slovenská republika	5,7	2,7	1,0	1,3	1,8
Španielsko	4,9	0,8	2,0	4,0	2,0
Švédsko	4,8	0,0	2,2	2,8	3,2
Švajčiarsko	3,8	-1,0	0,4	2,5	2,3
Spojené kráľovstvo	3,6	-1,8	-3,8	2,9	-0,1

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Sektor stavebníctva v rokoch 2008 - 2012 v mil. Eur (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	32 323	29 866	29 000	29 203	29 407
Belgicko	35 370	34 750	34 729	36 077	37 051
Česká republika	21 502	21 309	19 796	18 568	17 826
Dánsko	29 629	25 724	23 561	24 342	25 255
Fínsko	28 855	25 681	27 170	27 876	27 263
Francúzsko	218 461	202 295	190 359	197 593	200 952
Nemecko	256 750	253 225	259 040	268 588	273 388
Maďarsko	11 045	10 020	9 110	8 123	7 935
Írsko	24 673	16 225	11 374	9 382	8 587
Taliansko	203 088	186 240	173 404	167 953	165 485
Holandsko	75 137	71 910	64 423	66 785	67 059
Nórsko	37 542	36 091	35 382	37 616	39 990
Poľsko	39 163	40 926	42 890	48 423	50 408
Portugalsko	26 515	23 903	22 412	20 164	17 555
Slovenská republika	6 415	5 590	5 389	5 095	5 227
Španielsko	199 893	155 298	128 045	103 153	93 850
Švédsko	28 843	27 454	28 499	29 505	30 200
Švajčiarsko	39 646	41 097	41 955	43 054	44 421
Spojené kráľovstvo	174 777	153 209	165 060	161 794	157 184
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 489 626	1 360 813	1 311 598	1 303 295	1 299 042

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Medziročné tempo rastu sektora stavebníctva % (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	1,0	-7,6	-2,9	0,7	0,7
Belgicko	1,7	-1,8	-0,1	3,9	2,7
Česká republika	0,0	-0,9	-7,1	-6,2	-4,0
Dánsko	-4,9	-13,2	-8,4	3,3	3,7
Fínsko	0,2	-11,0	5,8	2,6	-2,2
Francúzsko	-2,5	-7,4	-5,9	3,8	1,7
Nemecko	2,1	-1,4	2,3	3,7	1,8
Maďarsko	-3,1	-9,3	-9,1	-10,8	-2,3
Írsko	-4,8	-34,2	-29,9	-17,5	-8,5
Taliansko	-4,2	-8,3	-6,9	-3,1	-1,5
Holandsko	4,6	-4,3	-10,4	3,7	0,4
Nórsko	0,1	-3,9	-2,0	6,3	6,3
Poľsko	11,6	4,5	4,8	12,9	4,1
Portugalsko	-4,8	-9,9	-6,2	-10,0	-12,9
Slovenská republika	11,0	-12,9	-3,6	-5,5	2,6
Španielsko	-19,3	-22,3	-17,5	-19,4	-9,0
Švédsko	-0,2	-4,8	3,8	3,5	2,4
Švajčiarsko	0,1	3,7	2,1	2,6	3,2
Spojené kráľovstvo	-2,5	-12,3	7,7	-2,0	-2,8
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-3,7	-8,6	-3,6	-0,6	-0,3

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Bytové budovy (bytová výstavba) v letech 2008 - 2012 v mil. Eur (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^o	2012 ^p
Rakúsko	13 673	13 085	12 797	13 040	13 144
Belgicko	15 806	15 410	15 322	15 847	15 965
Česká republika	4 694	4 049	3 434	3 114	2 987
Dánsko	14 298	12 411	11 478	12 184	12 632
Fínsko	10 153	9 066	11 070	11 778	11 319
Francúzsko	102 092	94 741	89 720	95 372	97 566
Nemecko	134 272	132 555	137 302	143 442	147 892
Maďarsko	3 398	3 129	2 630	2 333	2 433
Írsko	12 422	6 724	4 578	4 127	3 805
Taliansko	98 884	89 279	85 166	83 639	83 176
Holandsko	33 828	30 789	27 543	28 904	29 787
Nórsko	12 843	11 627	11 413	12 757	13 765
Poľsko	12 051	11 557	11 800	12 248	12 616
Portugalsko	12 619	9 994	8 788	8 037	6 967
Slovenská republika	1 868	1 398	1 302	1 086	1 085
Španielsko	95 106	58 636	48 230	43 174	43 117
Švédsko	10 504	9 130	9 882	10 236	10 282
Švajčiarsko	17 890	18 818	20 025	20 930	22 244
Spojené kráľovstvo	64 040	54 195	60 792	59 195	58 399
Krajiny Euroconstruct-u spolu	670 441	586 594	573 271	581 443	589 182

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Medziročné tempo rastu bytových budov (bytovej výstavby) % (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^o	2012 ^p
Rakúsko	2,4	-4,3	-2,2	1,9	0,8
Belgicko	-1,5	-2,5	-0,6	3,4	0,7
Česká republika	-5,4	-13,8	-15,2	-9,3	-4,1
Dánsko	-9,9	-13,2	-7,5	6,2	3,7
Fínsko	-7,7	-10,7	22,1	6,4	-3,9
Francúzsko	-3,0	-7,2	-5,3	6,3	2,3
Nemecko	-0,1	-1,3	3,6	4,5	3,1
Maďarsko	4,8	-7,9	-16,0	-11,3	4,3
Írsko	-15,4	-45,9	-31,9	-9,9	-7,8
Taliansko	-4,7	-9,7	-4,6	-1,8	-0,6
Holandsko	1,9	-9,0	-10,5	4,9	3,1
Nórsko	-8,3	-9,5	-1,8	11,8	7,9
Poľsko	15,9	-4,1	2,1	3,8	3,0
Portugalsko	-9,7	-20,8	-12,1	-8,5	-13,3
Slovenská republika	14,1	-25,2	-6,8	-16,6	-0,1
Španielsko	-30,0	-38,3	-17,7	-10,5	-0,1
Švédsko	-9,7	-13,1	8,2	3,6	0,5
Švajčiarsko	-2,0	5,2	6,4	4,5	6,3
Spojené kráľovstvo	-9,7	-15,4	12,2	-2,6	-1,3
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-8,5	-12,5	-2,3	1,4	1,3

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Nebytové budovy (nebytová výstavba) v letech 2008 - 2012 v mil. Eur (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011°	2012^P
Rakúsko	10 018	9 246	9 154	9 365	9 496
Belgicko	13 514	12 899	12 904	13 041	13 316
Česká republika	8 096	7 224	6 405	5 915	5 662
Dánsko	9 175	6 883	5 853	5 768	5 895
Fínsko	13 020	10 950	10 490	10 763	10 623
Francúzsko	66 963	61 472	56 124	57 134	57 591
Nemecko	75 781	74 827	75 997	77 508	78 438
Maďarsko	4 466	3 614	3 480	3 141	2 984
Írsko	6 517	3 970	2 326	1 665	1 473
Taliansko	60 930	55 988	50 987	49 519	48 004
Holandsko	23 315	22 136	19 559	20 136	19 869
Nórsko	17 475	16 176	16 198	16 682	17 327
Poľsko	15 410	15 210	15 590	16 151	16 910
Portugalsko	6 566	6 400	6 177	5 289	4 692
Slovenská republika	2 945	2 597	2 502	2 551	2 611
Španielsko	52 435	43 442	35 360	31 099	28 751
Švédsko	9 672	8 556	8 628	8 983	9 278
Švajčiarsko	13 004	12 956	12 995	13 334	13 385
Spojené kráľovstvo	85 784	73 039	75 243	71 847	67 856
Krajiny Euroconstruct-u spolu	495 085	447 584	425 972	419 890	414 160

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Medziročné tempo rastu nebytových budov (nebytovej výstavby) % (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011°	2012^P
Rakúsko	-9,3	-7,7	-1,0	2,3	1,4
Belgicko	2,6	-4,5	0,0	1,1	2,1
Česká republika	-5,9	-10,8	-11,3	-7,6	-4,3
Dánsko	5,1	-25,0	-15,0	-1,5	2,2
Fínsko	6,4	-15,9	-4,2	2,6	-1,3
Francúzsko	-1,3	-8,2	-8,7	1,8	0,8
Nemecko	6,9	-1,3	1,6	2,0	1,2
Maďarsko	1,1	-19,1	-3,7	-9,7	-5,0
Írsko	0,2	-39,1	-41,4	-28,4	-11,5
Taliansko	-3,0	-8,1	-8,9	-2,9	-3,1
Holandsko	7,5	-5,1	-11,6	2,9	-1,3
Nórsko	7,7	-7,4	0,1	3,0	3,9
Poľsko	7,0	-1,3	2,5	3,6	4,7
Portugalsko	1,0	-2,5	-3,5	-14,4	-11,3
Slovenská republika	17,4	-11,8	-3,7	1,9	2,4
Španielsko	-6,5	-17,2	-18,6	-12,0	-7,6
Švédsko	5,7	-11,5	0,8	4,1	3,3
Švajčiarsko	-0,4	-0,4	0,3	2,6	0,4
Spojené kráľovstvo	0,8	-14,9	3,0	-4,5	-5,6
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,8	-9,6	-4,8	-1,4	-1,4

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Inžinierske stavby v rokoch 2008 - 2012 v mil. Eur (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	8 627	7 531	7 049	6 802	6 782
Belgicko	6 052	6 441	6 504	7 189	7 770
Česká republika	8 712	10 036	9 957	9 539	9 177
Dánsko	6 155	6 430	6 230	6 390	6 727
Fínsko	5 655	5 655	5 610	5 346	5 320
Francúzsko	49 234	46 016	44 515	45 094	45 816
Nemecko	46 698	45 843	45 741	47 639	47 058
Maďarsko	3 181	3 277	3 000	2 650	2 517
Írsko	5 733	5 531	4 470	3 591	3 309
Taliano	43 297	41 031	37 251	34 766	34 255
Holandsko	17 994	18 986	17 321	17 745	17 403
Nórsko	7 224	8 289	7 771	8 177	8 898
Poľsko	11 689	14 155	15 500	20 026	20 907
Portugalsko	7 330	7 510	7 447	6 838	5 896
Slovenská republika	1 601	1 595	1 585	1 458	1 531
Španielsko	52 352	53 220	44 455	28 880	21 981
Švédsko	8 666	9 769	9 989	10 286	10 640
Švajčiarsko	8 752	9 323	8 935	8 790	8 792
Spojené kráľovstvo	24 953	25 975	29 024	30 752	30 930
Krajiny Euroconstruct-u spolu	323 907	326 613	312 355	301 957	295 708

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Medziročné tempo rastu inžinierskych stavieb % (ceny roka 2010)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	13,4	-12,7	-6,4	-3,5	-0,3
Belgicko	8,4	6,4	1,0	10,5	8,1
Česká republika	9,8	15,2	-0,8	-4,2	-3,8
Dánsko	-5,9	4,5	-3,1	2,6	5,3
Fínsko	2,0	0,0	-0,8	-4,7	-0,5
Francúzsko	2,9	-6,5	-3,3	1,3	1,6
Nemecko	1,3	-1,8	-0,2	4,1	-1,2
Maďarsko	-15,0	3,0	-8,4	-11,7	-5,0
Írsko	21,2	-3,5	-19,2	-19,7	-7,8
Taliano	-4,8	-5,2	-9,2	-6,7	-1,5
Holandsko	6,2	5,5	-8,8	2,4	-1,9
Nórsko	-0,8	14,7	-6,2	5,2	8,8
Poľsko	13,8	21,1	9,5	29,2	4,4
Portugalsko	-0,6	2,5	-0,8	-8,2	-13,8
Slovenská republika	-2,0	-0,4	-0,7	-8,0	5,0
Španielsko	-5,7	1,7	-16,5	-35,0	-23,9
Švédsko	6,8	12,7	2,3	3,0	3,4
Švajčiarsko	5,4	6,5	-4,2	-1,6	0,0
Spojené kráľovstvo	7,5	4,1	11,7	6,0	0,6
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,4	0,8	-4,4	-3,3	-2,1

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Bytový fond v rokoch 2008 - 2012 (v tis. bytov)

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	3 977	4 001	4 024	4 048	4 073
Belgicko	4 986	5 026	5 071	5 110	5 154
Česká republika	4 165	4 165	4 202	4 238	4 269
Dánsko	2 925	2 955	2 970	2 980	2 990
Fínsko	2 768	2 785	2 807	2 835	2 865
Francúzsko	31 737	32 112	32 454	32 758	33 061
Nemecko	37 730	37 770	37 820	37 920	38 020
Maďarsko	4 268	4 290	4 305	4 320	4 335
Írsko	1 977	1 989	2 001	2 004	2 004
Taliansko	29 346	29 620	29 835	30 010	30 175
Holandsko	7 105	7 172	7 219	7 275	7 333
Nórsko	2 692	2 724	2 753	2 775	2 800
Poľsko	13 281	13 415	13 540	13 680	13 810
Portugalsko	5 659	5 708	5 751	5 795	5 822
Slovenská republika	1 986	2 003	2 019	2 033	2 046
Španielsko	25 129	25 557	25 837	26 095	26 250
Švédsko	5 053	5 079	5 102	5 134	5 165
Švajčiarsko	3 858	3 900	3 940	3 984	4 031
Spojené kráľovstvo	26 911	27 108	27 250	27 384	27 406
Krajiny Euroconstruct-u spolu	215 552	217 417	218 937	220 410	221 638

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Počet dokončených bytov v rokoch 2008 - 2012 v tis.

Krajina	2008	2009	2010	2011 ^O	2012 ^P
Rakúsko	40,5	39,7	39,7	40,0	40,6
Belgicko	53,8	48,6	42,7	46,9	43,3
Česká republika	38,4	38,5	36,5	36,7	34,4
Dánsko	23,0	15,0	9,0	10,0	12,0
Fínsko	30,5	22,2	24,4	33,0	32,0
Francúzsko	423,0	357,0	316,0	335,0	360,0
Nemecko	152,3	136,5	140,1	160,0	185,0
Maďarsko	36,1	32,0	20,8	15,0	15,0
Írsko	51,3	18,0	8,5	6,8	6,0
Taliansko	278,2	244,4	190,3	145,0	131,1
Holandsko	78,9	83,0	56,0	64,0	67,5
Nórsko	28,6	21,8	17,8	20,0	26,0
Poľsko	165,2	160,0	135,7	160,0	170,0
Portugalsko	58,3	50,6	43,3	46,6	27,9
Slovenská republika	17,2	18,8	17,1	15,1	14,6
Španielsko	615,0	387,0	257,0	160,0	75,0
Švédsko	35,6	23,7	20,7	28,9	29,0
Švajčiarsko	44,2	39,7	43,3	46,4	49,2
Spojené kráľovstvo	172,2	143,3	125,8	127,0	127,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	2 342,2	1 879,7	1 544,7	1 496,3	1 445,6

^O odhad ^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

Stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2011 zoradený podľa výšky podielu stavebnej produkcie na celkovom objeme (ceny roka 2010)

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Vývoj stavebnej produkcie 2011/2010 v %	Počet obyvateľov v tis.	Stavebná produkcia na obyvateľa Eur/obyv.	Podiel stavebnej produkcie z celku v %
Nemecko	268 588	3,7	81 600	3 292	20,61
Francúzsko	197 593	3,8	63 092	3 132	15,16
Taliansko	167 953	-3,1	61 035	2 752	12,89
Spojené kráľovstvo	161 794	-2,0	62 528	2 588	12,41
Španielsko	103 153	-19,4	46 153	2 235	7,91
Holandsko	66 785	3,7	16 733	3 991	5,12
Poľsko	48 423	12,9	38 081	1 272	3,72
Švajčiarsko	43 054	2,6	7 982	5 394	3,30
Nórsko	37 616	6,3	4 920	7 646	2,89
Belgicko	36 077	3,9	10 973	3 288	2,77
Švédsko	29 505	3,5	9 440	3 126	2,26
Rakúsko	29 203	0,7	8 417	3 470	2,24
Fínsko	27 876	2,6	5 400	5 162	2,14
Dánsko	24 342	3,3	5 561	4 377	1,87
Portugalsko	20 164	-10,0	10 642	1 895	1,55
Česká republika	18 568	-6,2	10 542	1 761	1,42
Írsko	9 382	-17,5	4 581	2 048	0,72
Maďarsko	8 123	-10,8	9 986	813	0,62
Slovenská republika	5 095	-5,5	5 441	936	0,39
Euroconstruct spolu	1 303 295	-0,6	463 107	2 814	100,00

Poznámka: Za Slovensko je uvedená stavebná produkcia v tuzemsku (bez prác v zahraničí)

Štruktúra stavebnej produkcie v % podľa smerov výstavby za jednotlivé krajiny v roku 2011

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Bytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Nebytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Inžinierske stavby v % zo stavebnej produkcie
Nemecko	268 588	53,4	28,9	17,7
Francúzsko	197 593	48,3	28,9	22,8
Taliansko	167 953	49,8	29,5	20,7
Spojené kráľovstvo	161 794	36,6	44,4	19,0
Španielsko	103 153	41,9	30,1	28,0
Holandsko	66 785	43,3	30,2	26,6
Poľsko	48 423	25,3	33,4	41,4
Švajčiarsko	43 054	48,6	31,0	20,4
Nórsko	37 616	33,9	44,3	21,7
Belgicko	36 077	43,9	36,1	19,9
Švédsko	29 505	34,7	30,4	34,9
Rakúsko	29 203	44,7	32,1	23,3
Fínsko	27 876	42,3	38,6	19,2
Dánsko	24 342	50,1	23,7	26,3
Portugalsko	20 164	39,9	26,2	33,9
Česká republika	18 568	16,8	31,9	51,4
Írsko	9 382	44,0	17,7	38,3
Maďarsko	8 123	28,7	38,7	32,6
Slovenská republika	5 095	21,3	50,1	28,6
Euroconstruct spolu	1 303 295	44,6	32,2	23,2

Prameň: Euroconstruct Paríž, november 2011

POUŽITÉ PODKLADY

1. Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2011, ŠÚ SR, marec 2012 - tabuľky č. 1-5, 9, 11, 13-15, 17, 20, 27, komentáre
2. Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR, Bratislava 2011
3. Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2011, ŠÚ SR, marec 2012 - tabuľky č. 16, 18-19, 20 -21, 24-25, 44-45, Príloha č. 4
4. Podklady ŠÚ SR zo zisťovaní Štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch 4. Štvrťrok - 2011 (Inv 3 - 04) - tabuľka 10, Prílohy 1-3
5. Ročenka stavebníctva 2011, ŠÚ SR, november 2011 - tabuľky 16, 19, 24-26, Prílohy č. 4-9
6. Správa z Eroconstructu-u, Paríž, november 2011 - Príloha č. 16
7. Indexy cien stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve SR za 4. štvrťrok 2011, ŠÚ SR, február 2012 - tabuľky č. 11-12, Príloha č. 10
8. Zahraničný obchod Slovenskej republiky 12/2011, ŠÚ SR, marec 2012 - tabuľky č. 42-43
9. TREND, 24.5.2012, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2012 - Prílohy č. 11-15
10. Podklady pre tabuľky č. 27-30, 31-35 poskytol na vyžiadanie ŠÚ SR
11. Ročenka slovenského stavebníctva 2011, publikácia MDVRR SR, Bratislava 2011
12. <http://www.finance.gov.sk>
13. <http://www.statistics.sk> (Slovstat, Regstat) - tabuľky č. 1-7, 15-16, 22-23, 36-41
14. <http://www.nbs.sk> - tabuľka č. 8
15. <http://www.etrend.sk>
16. <http://www.nadsme.sk>

POZNÁMKY: